

312491

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

అమృతము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ జూన్ నెల 23-వ తేది సోమవారము { సంచిక E.E.
Vol. 17 } MADRAS, MONDAY 23rd JUNE 1930. { No. 66
శ్రీ ప్రమాదాతనామసంపత్సర శ్రేష్ఠమాస బహుళ ద్వాదశి

అమృతాంజనము

అన్ని విదములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పాశ్చాత్యనొప్పుల బారదోలును.
బొట్టను బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమండలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విచేతము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూనికొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

109, ఫ్రేరింగ్స్, పోస్ట్, బొంబాయి.

కేరళ చందన సబ్బు

నేదతీర్చి, చల్లదనము నిచ్చును
హిందూదేశమునకు తగిన శ్రేష్ఠమైన సబ్బు

ఏజంట్లు స్టాకెస్టు :—

మద్రాసు, చెంగల్పట్, ఉత్తర ఆర్కాడు, దక్షిణ ఆర్కాడు, చిత్రారు.	—	ఆదంహజీ మహమ్మద్ సేట్, నెం. 7, బందరు వీధి, జి. టి. మద్రాసు.
వైజాం రాష్ట్రం	—	కె. విశ్వనాథం శెట్టి, జనరల్ మర్చెంటు, జనరల్ బజారు, శికింబ్రాబాదు, డక్కన్.
కడప	—	సుబ్బారావు లోహనీ అండ్ సన్స్, కడప.
అనంతపురము	—	బి. సి. ఆదిసారాయణచెట్టి అండ్ బ్రదర్స్, అనంతపురం.
బెల్లారి	—	హెచ్. రంగన్నశాస్త్రి అండ్ బ్రదర్స్, బెల్లారి.
గంటాం	—	పి. జి. రావ్ అండ్ సన్స్, ఛత్రపూరు.
విశాఖపట్నం	—	అత్తిరామశర్మ, భరద్వాజవిల్లింగ్స్, విశాఖపట్నం.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్,

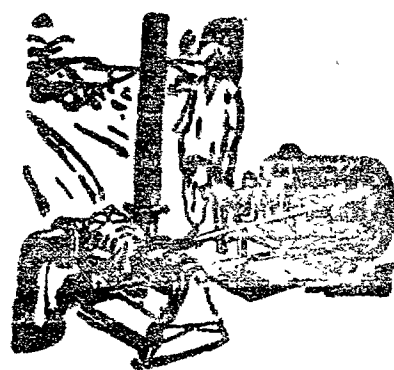
స్థాపితము 1923 సం॥ రం.

హెడ్ ఆఫీసు — బందరు బ్రాంచి — కాకినాడ

కర్రంటు ఆర్కాంట్లు రేమిన్ని ఖర్చుతేకనే చెట్టుకొనవచ్చును. పడ్డి రోజునెలవలెన 100 కి సం॥ 2 1/2 చొ॥
యివ్వబడును.

నేనిలస్సు బ్యాంకు ఆర్కాంట్లు రు 5 అంతకుపై మొత్తములతో ప్రారంభించబడును. పడ్డి నెలలోని కనీసపు
నిలువలమీద 100 కి సం॥ 4 చొ॥ యివ్వబడును.

పిక్చర్ డిపాజిట్లు 12 మాసములకు 100 కి సం॥ 6 చొ॥ ప్రస్తుతమునకు. 2 లేక 3 వలె 1 కి ప్రతీ
కపు రేట్లు యివ్వబడును. అన్ని విధములైన బ్యాంకు వ్యాపారములు చేయబడును. వివరములు దరఖాస్తుమీద తెలుప
బడును. దోర్నాల శోభనాచారి శాస్త్రి, యం. వ. సెక్రటరీ.

మాప్రత్యేక ప్రేమనరి, పోర్ట్ లుట్ పంపింగు సెట్లు
కొనినాక్ కూడా యిట్ ఎంజనులతో గలవు.
పూర్తివివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు
ప్రాయుడు:—

VOLKART & SONS
ENGINEERS

ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.
ప్రదర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:
కొత్తతరగువేట, బెంగళూరు.
వెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర.
అవనాపిరోడ్డు, కోయంబుత్తూరు.

తెలుగుజిల్లాలకు ప్రతినిధులు:—

మద్దూరి బ్రదర్స్, రాజమండ్రి
వాలకార్లు బ్రదర్స్, ఏజెన్సీ, బెజవాడ.

స్వయంశిక్షా సంస్కృత

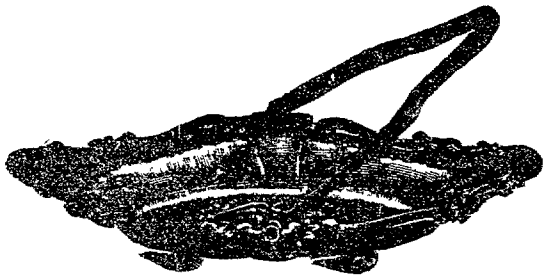
గ్రంథములు

వ్యామిశాధితాస్త్రికృతము తెలుగువీధి, తెలుగుగ్రామము శబ్దము
మొదలగు వివిధపుస్తకములు చెట్టు అసలుధర రెండు రుపాయలకు 1.
నిలకంక, C/O: ఎస్. చక్రవర్తి, ప్రాముఖ్యముగా శాస్త్రీ,
రాజమండ్రి.

శంకరి విలాసము "ఉమ్మడి రామయ్య"

తెలిపాడు నెం. "2802."

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

ఎన్నో రాలు మిలితమైన, పెండిసామానులను బంగారు నగలను మాత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు. గాన మేము వీటిలో నొక్కటియైనను కచ్చితముగా రించుచుండుటవలననే మా వ్యాపారాభివృద్ధికి, కాత దారులు హెచ్చుటకు ముఖ్యకారణము.

ఒకసారి పరీక్షించిన అన్నియు విశులముగా తెలియును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25 చైవాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

రాబోవు సంతతికి తలితండ్రులుగాబోవువారికి బహిరంగలేఖ

ప్రియమైన తలిదండ్రులారా, తలిదండ్రులగుటచే మీకు కొలది వీన్నపములు.

మీ బిడ్డలజీవితమందలి సౌఖ్యము, ఎక్కువభాగము మీరు వారికి బాల్యమందిచ్చునడవడిపై నాధారపడగలదు

మీరు విశేషధనమును నిలువజేసియున్నట్లయితే గాక, మీవద్దకుండి వారు నేర్చుకొను గుణములనుబట్టియుండగలదు

మీ బిడ్డలకు ధనమును నిలువచేయుమార్గమును నేర్పియుంటిరా?

వ్యాపారమందును, జీవితమందును గూడ విశిష్టతయును కలిగియుండుట ముఖ్యకారణమై యున్నది. మీరు యీపద్ధతులపైననే బిడ్డలను పెంచదలచితిరా?

బిడ్డలు అనగా శ్రీ గాని లేక పురుషుడు గాని వ్యయనసరముగ నొక రూపాయ ఖర్చు పెట్టుటకంటె బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ వారి సేవింగ్స్ బ్యాంకులో వేసిన కొలదికాలమునకు కొంత ధనమును విలువజేసినవారగుదురు. బిడ్డలకు బాల్యమునుండి ధనమును దుర్వయముచేయు నలవాటునుండి మార్పులెను.

రూ 5/- లతో బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ లో సేవింగ్స్ ఎక్కౌంటును యేపనిపాటుదైనను తన పేరునగాని లేక తమ తలిదండ్రులు లేక పోషకర్తలపేర్లతో తెరువనగును. ఒకరూపాయకు తక్కువగాని మొత్తమును డిపాజిట్ చేయుటకు లేక విత్ డ్రాచేయుటకు స్వయముగ గాని, లేక ఏజంటు లేక పోస్టుద్వారావేయ నగును. అర్ధసంవత్సరమున కొకతూరి 4 1/2% కాంపౌండువడ్డీ యివ్వబడును.

పూర్తివివరములకు బ్యాంక్ వారి యే అఫీసునందైనను కనుగొనుదు. ఇట్లు విధేయులు,
బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్.

తరుణము మించిపోకమునుచే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దుస్వస్థతో ఉడిచియున్నంతవరకు ఆలసినపడు వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యధిక యని గ్రహింపుడు.

కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్

తలవెండ్రుకల బాధ లన్నింటికి
దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట దిరుగుగా నుండుటనుండి రక్షించి నట్టుచున్నవలె, తుమ్మెద రెక్కలవలె నిగనిగలాడించును.

ఈ సులభపద్ధతిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుక రెండు త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియా ఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు అధికమైన గలుగుజేయునో ఉద్రింపుడు. ప్రతి వట్టణములోను, పల్లెలోను, రుకాబాదారు లందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మనార లందరివద్దను దొరకును. మీయూరి వర్తకులయొద్ద కొనునపుడు కామినియా ఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి నెల రూ 1-0-0, పోస్టేజీ 0-8-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 3-కి రూ 2-10-0, పోస్టేజీ అ 0-2-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

మీదుస్తులమీదగాని, జేబు దుమాలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బహారు చల్లిగళంబుననే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి నల్ల, డైజిఫువుల పరిమళములను, పెరి బట్టినట్టునగును. జండ్ల సమయములందు బంధువు లందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటో దిల్ బహారు ఉప్పు ను రెద్దియు కానరాదు. నేడే ఒక సీసానుకొని దాని ఆద్యుతపరిమళము అనుభవించు.

1/2 టెన్సు ఓటోదిల్ బహారు	రూ.	2-0-0
1/2 " " "	"	1-4-0
1 డ్రాము " "	"	0-12-0

శుభానాసీసా రెండవల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును,
సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

90-2

285, జమ్మామసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

నర్సారావు పేట

కాంగ్రెసు ప్రచారము

బారిష్టరు వేపా నుబ్రహ్మణ్యంగారియూర వల్ల వాణిజ్యమును స్థాపించినప్పటినుండియు, ఇచ్చటిజనులలో స్థలము కలిగినది, దుర్గిరాల బలరామ కృష్ణచౌదరిగార్యుల వ్యాసమువలన ఆసంచలనము ప్రబలినది. ఈ యూర కన వస్త్రాలయము కో ఆపరేటివు పద్ధతులపై స్థాపించ ప్రయత్నములు జరిగి సమసిపోయినవి. సత్యాగ్రహ శిబిరమునగల వాటిల్ల 18 గురిని, వారికి గృహవిచ్చినందులకు సూరుకుచ్చి ఆం శేయశాస్త్రిగారిని అరెస్టుచేసి, అంజనేయులుగారికి 6 నెలల మిగిలినవారికి సంవత్సరము కఠినశిక్ష మాడిప్రభావితకల్క్షరగా విధించిరి.

మ్యునిసిపల్

మ్యునిసిపల్ వ్యవహారములు కొంచెము కదుటపడు స్పట్టు కనబడుచున్నవి. వైసు చేర్మకొగారు గవర్నమెం వారికి కట్టిన నుమారు 10 నెలరూపాయలు తిరిగి మ్యునిసిపలిటీకి చెందునట్లు చెరుమన గారు ఉదకమండలము గవర్నమెంటువారితో మాట్లాడి ఏర్పాటుచేసినని చున్నది. డిప్యూటీమేజిస్ట్రేట్ వైసు ప్రెసిడెంటు; సింహాచలం పంతులుగారియూరు విడచి గు; మేర్పరచుకొనిరి, వీరు తిరిగి ఎత్తురనుచున్నా లులో 90 మంది విద్యార్థులలో 37 గురు యన్ సి. పరీక్షలో కృతార్థులైరి. ఇందుకు ఉపాగా నీయులు.

నెల్లూరుజిల్లా శిక్షలు

గూడూగు డిప్టీ కలెక్టరుగారు తిరుపునాయునిపల్లెలో తాటిచెట్లు మోపులను సరికినందున విచారించి చింతలపల్లి లక్ష్మీనరసింహం యల్, యం. పి, చింతలపల్లి చిన్నికృష్ణయ్య చింతలపల్లి పద్మనాభయ్య వీరకోటి సరసారెడ్డి చేడుమాలి వెంకయ్య మంగర రమణారెడ్డి దేవరం శేషురెడ్డి కనకపత్రి వెంకటసుబ్బయ్య బయినా వీరయ్యగార్లకు 184 వి. పి. సి. క్రింద నాలు గుమాసములు 425 వి. పి. సి. క్రింద 3 కాసులు గా విధించిరి. ప్రధమదానిలో రెండవది యిమిడిపోవును. మాసములె యనుభవించవలెను. పై కేసులోనే అనురాజు కోటయ్య, ఆవుల గోవింద స్వామి, బయినా వెంకటరత్నంగార్లు బాలురగులచేత 14 క్రింద రెండుసంవత్సరములు శిక్షనిధించిరి. వీరిని తంజావూరు కళాశాలకు పంపివేసిరి.

శ్రీలప్రచారము

శ్రీలు గ్రామగ్రామమునకు శ్రీమతి పానకాకనకమ్మ, గారి నాయకత్వమున ప్రచారము చేయుచున్నారు.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి

జాతీయపతాకమునకు 15 దినములు వాయిదా నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారు మునిసిపల్ భవనముపై తీయపతాకమును కట్టవలయునని తీర్మానము రాగా ద రెండు నెలలుగా వాయిదా వేయుటచేతను పై వి నప్పుడు కోరము లేకుండబయు తప్పనివినది. సంఘమువారు చర్చించి పౌరుల అనుమతికై ప. నెల 17 తేది సాయంకాలము తిప్పరాజువారి సత్రము మంది పౌరులు కూడి ఈ క్రింది తీర్మానమును ఏకగ్రీ అంగీకరించిరి.

"నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ అఫీసు పైన జాతీయ సు కట్టవలెనని-ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచు ఈ పని టనే నెరవేర్చవలెనని మునిసిపల్ చేర్మకొగారైన శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారిని కోరుచున్నారు. ఇట్లు పడి గోజులలో ఈ పనిని చేయుని పక్షమున ప్రజల తరపున గ్రామవారు కట్టవలయును."

పై తీర్మానము గాంధీకి జై అను జయభేరితో కరింపబడినది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

నెల్లూరులో శిక్షలు

రు, జూన్ 21:— యెల్లూరుపాలెం కాంగ్రెసు పండితాటి గుబ్బరామిరెడ్డిగారికి నేడు కొడుకలూ పిల్లల్నిగారు పీసలుకొడు 186 సెక్కులక్రింద కేసులు రూ 500 జరిమానాయు విధించిరి. బదులు 2 వారములు కఠినశ్రమ, అట్లయినను, కనే జరిమానాకు బదులు వారి మోటారుజిప్టి వెంకటరావుగారు అరెస్టు చేయబడిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

తల్లూరు—(కదిరితాలూకా)

తి తల్లూకా తలపుల గ్రామములో తేది 11-6-80 80 గంటలకు సభ జరిగెను. జిల్లా టెంపరెస్సు కమిటీ లకు వి. ధర్మసింగ్ గారు, మద్యపానమునకు కలుగు నుగూర్చియు, ప్రజలకు కలుగుచున్న కష్టనష్టములను గూ, ప్రభుత్వమువారు నిషేధమునకు చేయుచున్న గొప్ప ముసురుగొప్పుయు, తాగుడు మాన్పి కేళము బాగుపడు తివారను పూనుకొనవలె ననియు చెప్పిరి. అంత, కదిరి శ్రీనివాసాచార్యగారు మద్యనిషేధ ప్రతిపది దేశపరిస్థితులనుగూర్చియు మాటలాడిరి. సరసింహులు అనురై తుయ్యనకడు మద్యపానము ను చెడుగులను నిరసింపచు పద్యములను పాడుటతో సభ పంపబడిన.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కొవ్వలి

వీలూరు, జూన్ 20:—వీలూరు సబ్ డివిజన్లో మేజరు గారి చేతికిందపడిన ముగ్రాను సత్యాగ్రహులు వడ్డపట్ల మాణిక్యాలరావుచౌదరి 2 సం. కఠినశిక్ష వి. క్లాసు మాటి నాగభూషణం చౌదరి 9 నెలలు విడిశ్రమ వి. క్లాసు పరి అంజనేయ చౌదరి 9 నెలలు విడిశ్రమ వి. క్లాసు పట్ల గంగరాజు చౌదరి 1 సం. విడిశ్రమ వి క్లాసు వీరిలో నెవరును డిఫెన్సు పెట్టుకొనలేదు. నేటు మెంటు నీయలేదు. సంఖ్యనుతో చెరసాల కేగిరి. వీరిలో గంగరాజుగారు పలుకుబడి గల రై తుయ్యనకడు. వీలూరు గ్రామములోని సర్దారు కె. అంజనేయ చౌదరిగారికి మహిభజ గా పనిచేయుచు మంజీరుశిష్యునకు నాయకుడుగా వాడు. వీరికి నిన్నే శిక్షవిధించిరి.

తయ్యలి ఖాదీరియలు

శ్రీయ్యత వల్లభశేని బసవయ్యచౌదరిగారు అశ్వశుడు గా ఒకకమిటి యేర్పడి వెయ్యిరూపాయలపెట్టుబడిమీద తల్లిఖాదీరియలను స్థాపింపబడిన. ఈ కమిటివారు దూది ఏ, ఖాదీవస్త్రములు జనులకు సప్తయి చేయుచుండును. ఇ: 200 రాబ్బుములు 100 తక్కిలు ఇంటింటను పనిచేయు చువి. కనుక నెవరికి కావలసినవస్త్రములను వారే తయారు చేసుచున్నారు. ముచ్చనకైనను విదేశవస్త్ర మివలకు వలె లేదు.

(2కవీలేఖరి)

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామకాస్తూరివారి

శ్రీ రవర్ధని నెల బుడి 1-కి రు 1-8.

జిల్లాల చనుబాలు వృద్ధిచేయును. అన్ని సావులలో నొరకును. ఆయుర్వేద నిలయయ (రిజిస్టర్) బెజవాడ.

అంగలూరు వీధోక్తులుసభ

గుడివాడ శంజి నీయర్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారైన మహారాజశ్రీ ఆపికల ముఖ్యారావు పంతులు ఎం-ఎ-ఎల్. టి. గారిని ప్రాన్సుఫర్ చేయుటచే 14 వ తారీఖు కనివారము మధ్యాహ్నము 3 గంటల కంగలూరు క్రొత్తపేట హిందూపతి మెంటరీ పాఠశాల భవనమున నొక సభ జరుపబడినది. గుడివాడ శంజి జూనియర్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారైన మహారాజశ్రీ గారిపతిరావు ఎం-ఎ-ఎల్. టి. గారను ముఖ్యారావుపంతులు గారి స్థానమున వచ్చిన మహారాజశ్రీ సబ్బువీను నరసింహారావు పంతులు వి-ఎ-ఎల్-ఎల్-టి-గారను సభ కరుదెంచిరి.

ప్రాగ్ధనతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. అధ్యక్షులు లుపన్య సిందిరి. మహారాజశ్రీ చిట్టెరిగె వెంకటరమణయ్య పంతులుగారు రాష్ట్రసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసమును జదివిరి. అంగలూరు కేంద్రోపాధ్యాయ సంఘమువారు మ. రా. శ్రీ. ఆరిపిరాల వెంకటరాజ్యారావు పంతులుగారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. శ్రీ ముఖ్యారావుపంతులుగారి స్థానమునవచ్చిన మ. రా. శ్రీ సబ్బువీను నరసింహారావు పంతులు వి. ఎ. ఎల్. టి. గారికి సన్మానపత్ర మొసంగబడినది.

బసవరాజు నాగభూషణం, తాటిశేని నీతారామయ్య, నందగిరి కేంకటప్పారావు పంతులుగారు శ్రీశ్రీ ముఖ్యారావు పంతులుగారి సౌజన్యమునుగూర్చి ప్రసంగించిరి. అల్పాహారము లతో సభ ముగింపబడినది. పిమ్మట ఫోటో తీయబడినది.

కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు.

కదిరి శ్రీ లక్ష్మీనరసింహనిధి

లిమిటెడ్, కదిరి

ఏలము నోటీసు

I
వై:ధిలో ర|| శ్రీ ఎమ్. జి. రామచంద్రారావు ఎక్స్ యిజ్ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు కదిరి 14 సీంకలములు చెక్కిన తోడు I జత, తూకం 2cts గల కమ్మలపత్ర మయినతో పాంగమి ఆఫ్ఫ్ తేది 8-12-29 కి చెల్లించే వరత్తుతో తేది 8-9-29 న రూ 450 లు ఆఫ్ఫ్ తీసుకున్నాడు. నాయిదా మీరినప్పటికిన్ని బాకీ చెల్లించలేదు. గనుక నురు కన్నులు 28-6-80 తేది సాయంత్రం 4 గంటలకు నిధి ఆఫీసులో బహిరంగముగ వేలము చేయబడును. పాటబాడువారు ముందుగా రూ 50 లు ధరావత్తునిధిగా చెల్లించవలయును. పాట ముగిసిన వెంటనే ధరావత్తు మొత్తము వాపసు యివ్వబడును. ఎత్తున వివరములు తెలియగోరువారు నిధి ఆఫీసులో తెలుసు కొనవచ్చును. తేది 8-6-80 నదికి నిధికి రావలసిన మొత్తము రూ 499-8-8 వున్నది.

II

బాకీదారు కె మహబూబ్ అల్లీ ఖాన్, కదిరి. యితను టెంపరరీలోక నెం 4/20 గా 15-9-28 తేదీన మెడికలు కుదునతో రూ 84-0-0, 15-12-28 తేదిలోగా చెల్లించే వరత్తుతో ఆఫ్ఫ్ తీసుకొన్నాడు. నాయిదామీరి పోయినప్పటికిన్ని బాకీదారు యిదివరకు వైకం కట్టలేదు. కాన యీ దాఖలు సెండింగులూడా యీ నెల 28-న తేది కనివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు నిధి ఆఫీసులో బహిరంగముగా వేలము చేయబడును. తేది 80-6-80 నదికి నిధికి రావలసిన బాకీ మొత్తము రూ 87-7-8 లు.

Kadiri, (Sd) M. R. Chennarayana Chetty, 19-6-30. Secretary.

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లండులో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది)

ప్రకటన

తిరుపతికి చెల్లు ప్రయాణికులకు రాకపోకల కుపయోగ పడు రిటరన్ టికెట్లు 1 జూలై 1930 తేదీ నుండి దిగువ స్టేషనుల కివ్వబడును. సదరు టికెట్లుగలవారు ప్రయాణమును 14 దినములలో పూర్తి చేయవలయును.

స్టేషనులనుండి.	రిటరన్ టికెట్టి యాత్రీకుల పన్నుతో సహా
1. గుంటూరు	రు. ఆ. పై. 5 8 0
2. తెనాలి	5 2 0
3. బెజవాడ	5 8 0
4. గోదావరి	7 8 0
5. రాజమండ్రి	7 8 0
6. కాకినాడ పార్టు లేక టౌన్	7 14 0
7. బెల్లూరి	5 5 0
8. నంద్యాల	6 9 0
9. నరసారావుపేట	6 1 0
10. నుచిలీపల్లుం	6 9 0

పై టికెట్లుగల ప్రయాణికులు యే ప్యాసింజరు బం డిలో నై నను ప్రయాణము చేయవచ్చును.

“ఏర్ గన్ అను గాలితుపాకి”

ఇనాము 200 రవ గుండ్రతో

ఈ తుపాకి చూచుటకు పెద్దతుపాకివలెనే యుండును. కాల్పునపుడు శబ్దము కలుగునుగాని పొగరారు. గవర్న మెంటు వారిలై నెన్ను ఆక్సరలేదు. నుమారు 80 మెయలు 50 యడు గులెరకు ఉండు పక్షులు వనై రాలను కులభముగ గురిపెట్టి కాల్పువచ్చును. నెం 1 పెద్దది రు 8. నెం 2 చిన్నది రు 5. ప్రతి తుపాకితోను 200 రవగుండ్లు ఇనాము పంపబడును. తపాలా ద్వారీ ప్రత్యేకము. తుపాకికొలత 2 1/2 అడుగుల పొడవు. ప్రత్యేకము రవగుండ్లు 200 గల ప్యాకెట్టు క్రయం 0-8-0.

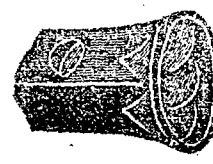
యన్. భాగ్యలక్ష్మీ అండు కంపెనీ, బాల్కూ-టౌను, మదరాసు.

అమెరికాదేశములో తయారుచేయబడిన డిల్లెక్టు ను లేక రహస్యమును కనుగొను యంత్రము.

దీని యుపయోగము:—ఉన్న చోటనుండియే నీయుక్క వ్రాయు

రాలిని ఆమె చేసితి పనులను ఆమెకు తెలియకనే ఈ యంత్రమును గొని నీవు తెలిసికొనవచ్చును. నీ నెనుకను, ముందును నీకు తెలియకనే జరిగెడు విషయములను నీకు తెలియకుండ నీ

వెంబడివచ్చువారిని నీవు తిరిగిమాడకనే దీనిని గొని తెలిసికొన వచ్చును. దీనితో మాటలాడు వినోదపలము ఒకటి ఫోన్ లను పేనా ఒకటి ఇనాం. దీనిధర రు. 1-4-0. వార్ విట అండు కో, అరుణాచలమొనలి వీధి, 18 బీటు, మదరాసు.

ఉష్ట దేశములకు
శ్రేష్ఠ మైనది

E. 74

అందము నిచ్చుటకు స్వచ్ఛమైన సబ్బు. మంచి సువాసనతో
గూడి, శాస్త్రోత్తా బోరిక్ ఆసిడ్, లేనోలైన్ సరియైనభాగములుగ
చేర్చబడినవి.

వ్యాపారవివరములకు:—

ఆల్ ఫ్రెడ్ డబ్లియు. బ్రాక్,
పోస్టబాక్సు, 375, బొంబాయి.

గుడ్విక్స్, మాంచెస్టరు, ఇంగ్లండు వారిచే తయారుగాబడినది.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము అక్రమ సంఘము

గుంటూరు, పశ్చిమకృష్ణ, తూర్పుకృష్ణ, పశ్చిమగోదావరి,
మండల కాంగ్రెసు సంఘములును

బెజవాడ సత్యాగ్రహసంఘమును గూడ అక్రమ సంఘములు
బందరులోను బెజవాడలోను 144 అమలు జరుపుట

మదరాసు గవర్నమెంటు వారి ప్రకటన

ఫోరు సెంటుబార్ని గెజెటు ఎక్స్ట్రాడిటరీ పబ్లికు డిపార్టుమెంటు (జనరలు) నోటిఫికేషను

ఉదకమండలము, జూన్ 21:—

గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘము

112 నెంబరు

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ తెలుగు జిల్లాలలో పనిచేయు చున్న గుంటూరుమండల కాంగ్రెసు సంఘము అను పేరుగల సంఘమును ఆ సంఘముయొక్క ఆజ్ఞల (జనరలు డైరెక్టన్సు) ప్రకారము ఆ సంఘముయొక్క పరిశీలనక్రింద తెలుగు జిల్లాలలో కాపనోల్లంఘన ఉద్యమమును కొనసాగించుటకు పని చేయుచున్న సత్యాగ్రహీలు లేక వలంటీరులు అనబడు వారందరును కలిసి ఒక అక్రమసంఘమే యగుదురనియును వీరు న్యాయపరిపాలనమునకు న్యాయ క్రమసంరక్షణమునకును నిరోధమును కలిగించుటయే ఉద్దేశముగా కలిగియుండి అటుల నిరోధమును కలిగించుచుండుటచే వీరు ప్రజాశాంతికి అపాయకరనియును లోకలు గవర్నమెంటువారు నిశ్చయించిరి.

“డివల్యూషను యాక్టు (1920 ఫం||రం 88 వ చట్టము) వలన సవరింపబడిన యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు (1908 సంవత్సరం 14 వ చట్టము) 16 వ సెక్షను ప్రకారము సదరు గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు కాంగ్రెసు కమిటీయను సదరు వ్యక్తులను (వలంటీరులు) సదరు యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు రెండవభాగము ననుసరించి అక్రమ సంఘముగా నిశ్చయింపబడెనని లోకలు గవర్నమెంటువారు యిందుమూలముగా ప్రకటించుచున్నారు.”

బెజవాడ సత్యాగ్రహ సంఘము

113 నెంబరు

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో తెలుగు జిల్లాలలో పనిచేయుచున్న బెజవాడ సత్యాగ్రహసంఘము అను పేరుగల సంఘమును ఆ సంఘముయొక్క ఆజ్ఞల (జనరలు డైరెక్టన్సు) ప్రకారము ఆ సంఘముయొక్క పరిశీలనక్రింద తెలుగు జిల్లాలలో కాపనోల్లంఘన ఉద్యమమును కొనసాగించుటకు పనిచేయుచున్న సత్యాగ్రహీలు లేక వలంటీరులు అనబడువారందరును కలిసి ఒక అక్రమసంఘమే యగుదురనియును వీరు న్యాయపరిపాలనమునకు న్యాయ క్రమసంరక్షణమునకును నిరోధమును కలిగించుటయే ఉద్దేశముగా కలిగియుండి అటుల నిరోధమును కలిగించుచుండుటచే వీరు ప్రజాశాంతికి అపాయకరనియును లోకలు గవర్నమెంటువారు నిశ్చయించిరి.

“డివల్యూషను యాక్టు (1920 ఫం||రం 88 వ చట్టము) వలన సవరింపబడిన యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు (1908 సంవత్సరం 14 వ చట్టము) 16 వ సెక్షను ప్రకారము సదరు బెజవాడ వారు కాన్సిలును సదరు వ్యక్తులను (వలంటీరులు) సదరు యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు రెండవభాగము ననుసరించి అక్రమ సంఘముగా నిశ్చయింపబడెనని లోకలు గవర్నమెంటువారు యిందు మూలముగా ప్రకటించుచున్నారు.”

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

114 నెంబరు

“మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో తెలుగు జిల్లాలలో పనిచేయుచున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కమిటీ” అను పేరుగల సంఘమును ఆ సంఘముయొక్క ఆజ్ఞల (జనరలు డైరెక్టన్సు) ప్రకారము ఆ సంఘముయొక్క పరిశీలనక్రింద తెలుగు జిల్లాలలో కాపనోల్లంఘన ఉద్యమమును కొనసాగించుటకు పనిచేయుచున్న సత్యాగ్రహీలు లేక వలంటీరులు అనబడు వారందరును కలిసి ఒక అక్రమసంఘమే యగుదురనియును వీరు

న్యాయపరిపాలనమునకు న్యాయ క్రమసంరక్షణమునకును నిరోధమును కలిగించుటయే ఉద్దేశముగా కలిగియుండి అటుల నిరోధమును కలిగించుచుండుటచే వీరు ప్రజాశాంతికి అపాయకరనియును లోకలు గవర్నమెంటువారు నిశ్చయించిరి.

“డివల్యూషను యాక్టు (1920 ఫం||రం 88 వ చట్టము) వలన సవరింపబడిన యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు (1908 సంవత్సరం 14 వ చట్టము) 16 వ సెక్షను ప్రకారము సదరు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కమిటీయను సదరు వ్యక్తులను (వలంటీరులు) సదరు యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు రెండవభాగము ననుసరించి అక్రమ సంఘముగా నిశ్చయింపబడెనని లోకలు గవర్నమెంటువారు యిందుమూలముగా ప్రకటించుచున్నారు.”

పశ్చిమ కృష్ణామండల కాంగ్రెసుసంఘము

115 నెంబరు

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో తెలుగు జిల్లాలలో పనిచేయుచున్న పశ్చిమ కృష్ణామండల కాంగ్రెసు సంఘము అను పేరుగల సంఘమును ఆ సంఘముయొక్క ఆజ్ఞల (జనరలు డైరెక్టన్సు) ప్రకారము ఆ సంఘముయొక్క పరిశీలనక్రింద తెలుగు జిల్లాలలో కాపనోల్లంఘన ఉద్యమమును కొనసాగించుటకు పనిచేయుచున్న సత్యాగ్రహీలు లేక వలంటీరులు అనబడు వారందరును కలిసి ఒక అక్రమసంఘమే యగుదురనియును వీరు న్యాయపరిపాలనమునకు న్యాయ క్రమసంరక్షణమునకును నిరోధమును కలిగించుటయే ఉద్దేశముగా కలిగియుండి అటుల నిరోధమును కలిగించుచుండుటచే వీరు ప్రజాశాంతికి అపాయకరనియును లోకలు గవర్నమెంటువారు నిశ్చయించిరి.

“డివల్యూషను యాక్టు 1920 సంవత్సరము 88-వ చట్టము వలన సవరింపబడిన యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు 1908 సంవత్సరం 14-వ చట్టము 16-వ సెక్షను ప్రకారము సదరు పశ్చిమ కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు కాంగ్రెసు కమిటీయను సదరు వ్యక్తులను (వలంటీరులు) సదరు యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు రెండవభాగము ననుసరించి అక్రమ సంఘముగా నిశ్చయింపబడెనని లోకలు గవర్నమెంటువారు యిందు మూలముగా ప్రకటించుచున్నారు.”

తూర్పు కృష్ణామండల కాంగ్రెసు సంఘము

116 నెంబరు

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో తెలుగు జిల్లాలలో పనిచేయుచున్న తూర్పు కృష్ణామండల కాంగ్రెసుసంఘము అను పేరుగల సంఘమును ఆ సంఘముయొక్క ఆజ్ఞల (జనరలు డైరెక్టన్సు) ప్రకారము ఆ సంఘముయొక్క పరిశీలనక్రింద తెలుగు జిల్లాలలో కాపనోల్లంఘన ఉద్యమమును కొనసాగించుటకు పనిచేయుచున్న సత్యాగ్రహీలు లేక వలంటీరులు అనబడు వారందరును కలిసి ఒక అక్రమసంఘమే యగుదురనియును వీరు న్యాయపరిపాలనమునకు న్యాయ క్రమసంరక్షణమునకును నిరోధమును కలిగించుటయే ఉద్దేశముగా కలిగియుండి అటుల నిరోధమును కలిగించుటచే వీరు ప్రజాశాంతికి అపాయకరనియును లోకలు గవర్నమెంటువారు నిశ్చయించిరి.

“డివల్యూషను యాక్టు (1920 ఫం||రం 88 వ చట్టము) వలన సవరింపబడిన యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు (1908 సంవత్సరం 14 వ చట్టము) 16 వ సెక్షను ప్రకారము సదరు తూర్పు కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు కాంగ్రెసు కమిటీయను సదరు వ్యక్తులను (వలంటీరులు) సదరు యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు రెండవభాగము ననుసరించి అక్రమ సంఘముగా నిశ్చయింపబడెనని లోకలు గవర్నమెంటువారు యిందుమూలముగా ప్రకటించుచున్నారు.”

పశ్చిమ గోదావరిమండల కాంగ్రెసు

117 నెంబరు

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో తెలుగు జిల్లాలలో పనిచేయుచున్న పశ్చిమగోదావరి మండల కాంగ్రెసు సంఘము అను పేరుగల సంఘమును ఆ సంఘముయొక్క ఆజ్ఞల (జనరలు డైరెక్టన్సు) ప్రకారము ఆ సంఘముయొక్క పరిశీలనక్రింద తెలుగు జిల్లాలలో కాపనోల్లంఘన ఉద్యమమును కొనసాగించుటకు పనిచేయుచున్న సత్యాగ్రహీలు లేక వలంటీరులు అనబడు వారందరును కలిసి ఒక అక్రమసంఘమే యగుదురనియును వీరు న్యాయపరిపాలనమునకు న్యాయ క్రమసంరక్షణమునకును నిరోధమును కలిగించుటయే ఉద్దేశముగా కలిగియుండి అటుల నిరోధమును కలిగించుచుండుటచే వీరు ప్రజాశాంతికి అపాయకరనియును లోకలు గవర్నమెంటువారు నిశ్చయించిరి.

“డివల్యూషను యాక్టు (1920 ఫం||రం 88 వ చట్టము) వలన సవరింపబడిన యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు (1908 సంవత్సరం 14 వ చట్టము) 16 వ సెక్షను ప్రకారము సదరు పశ్చిమగోదావరి కాంగ్రెసు కమిటీయను సదరు వ్యక్తులను (వలంటీరులు) సదరు యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు రెండవభాగము ననుసరించి అక్రమ సంఘముగా నిశ్చయింపబడెనని లోకలు గవర్నమెంటువారు యిందు మూలముగా ప్రకటించుచున్నారు.”

గవర్నరు కాన్సిలువారి వుత్తరువు ప్రకారము,

(సం) సి. బి. కాటెరెలు,

అక్రింగు ఫీఫ్ సెక్రటరీ.

బెజవాడలో నిషేధపుట త్రువ

సభలు పి కేటింగు జాతీయపతాకములు

నిషేధింపబడుట

కృష్ణ జిల్లా మే జులై 1 టు గా రు 21 వ తేదీ న యాదిగన నిషేధపు టు త్రువపు 144 సెక్షను ప్రకారము జారీచేసిరి.

బెజవాడ మునిసిపల్ సరిహద్దులలో ప్రతి సాయంకాలము సభలు జరుగుచున్నట్లును, అం దుపన్యాసములు మదరాసు ఉప్పు చట్టము నుల్లంఘించునట్లెనని ప్రోత్సహించుచున్నట్లును, 124 ఎ సెక్షను ప్రకారము శిక్షార్హులగు రాజ్యద్రోహ ప్రభోధము గావించుచున్నట్లును, పోలీసువారిని రాజీనామా లిఖ్యముని ప్రోత్సహించుచున్నట్లును, విదేశీవస్తు దుకాణముల కల్లు దుకాణములవద్దను పి కేటింగు చేసి న్యాయముగా ములకు పోనలిన వారినిగూడ బలకంతుగ నిషేధించుటను పోలీసువారు నాకు తెలియబరచుటచేతను అట్టి పనుల కొనసాగ నిచ్చినవ్రో ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగునని కృష్ణా నమ్మకము కలుగుటచేతను యీ సెక్షను ప్రకారము చర్య దీసికొనుటకు కారణము గలుగుటచేతను జిల్లామేజరు సర్ మౌంట్. ఆర్. ఉద్దేశి అను నేను 1930 జూన్ 21 తేదీనుండి రెండు నెలలవరకు బెజవాడ మునిసిపలు సరిహద్దులలోగాని యట్లు 5 మైళ్ల లోపలగాని ప్రజలెవ్వరు బహిష్కరణలు చేయరాదు. ఉత్సవములు ప్రభోధము లేమియు జరగరాదు. ఉద్రేకము కలిగించి ప్రభుత్వము వారిపట్ల అవిశ్వాస కలిగించు జాతీయ పతాకముల సెగురవేయరాదు. కల్లు దుకాణములు వస్త్రదుకాణములవద్ద పి కేటింగు చేయరాదని ఆపించుచున్నాను.

ప్రజలందరికి యీవుత్తరు ప్రత్యేకముగా ఒకరొక్కటి అందవేయుటకు వ్యవధి లేక విషయము చాల అవసరమయిన దగుటచే యీ ఉత్తరువును ఎక్స్ ప్లాట్ గా అమలు జరుపుచున్నాను. (స్వ. వి.)

గాంధీమహాత్మునకు నైమనురిపోర్టు

నియ్యదలచుట

(సం)

రెండవ సంపుటము ప్రతిని దొరతనమువారే

మహాత్మునకు పంపెదరు

బొంబాయి, జూన్ 21:— నైమను సంఘ నివేదిక రెండవ సంపుటము నొకప్రతిని దొరతనమువారే ఎరవాడ చెరసాలలోనున్న గాంధీమహాత్మునకు పంపవేవరకు “ఈనినింగు న్యూస్ ఆఫ్ యిండియా” అను పత్రిక ప్రకటించెను.

(ఫీ. టె.)

వలంటీరులు మరల మైదానమునందు చేరుట

పోలీసువారు మరల లాటిలను విసరుట

250 మందికి పురుషులకును స్త్రీలకునుగూడ
చెబ్బలు తగులుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—నేడు ఉదయమున 8౩౫ గంటలకు పోలీసువారు రంధ్రమున, ఎప్పనేడు మైదానమునందే వెడలిపోయిరి. వెంటనే వేలకొలది వలంటీరులును ప్రజలును మైదానములోనికి వచ్చిరి.

అటుపిమ్మట వలంటీరులవలన బాధలుదీర్చి డ్రైలుచేయవారంభించగానే ఒక్కసారిగా పోలీసువారు రచటికి వచ్చిపడివారిపైని లాటిలను విసరిరి. అప్పుడు 200 మందికి చెబ్బలు తగిలి నవి. వారిలో 5 మంది స్త్రీలకుగూడ చెబ్బలుతగిలెను. ఈ 5 గురిలోను యిద్దరికి బలమైనచెబ్బలు తగిలెను. నేడుదయమున 7-8 గంటల మధ్య 50 మందికి చెబ్బలు తగిలెను. మొత్తము 9 గంటలలోను 250 మందికి చెబ్బలు తగిలెను. పురుషులలో చాలమందికి గూడా గట్టి చెబ్బలు తగిలెను. 200 మందిని వైద్యశాలలోనుంచి చికిత్స చేయుచున్నారు. మరి 5౦ మందిని కట్టుకట్టి పంపివేసిరి.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారుగూడ వచ్చుట
పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు గూడ నేడు ఉదయమున మైదానమునకు వచ్చిరి. 9 గంటలపుడు పోలీసువారు మరల చెబ్బలుకొట్టి అందరిని అటునుండి తరిమి వేయవరకును నెహ్రూగారుచటనే యుండి పిమ్మట వెడలిపోయిరి.

వర్తకులొక గొప్ప ఊరేగింపును జరుపుట
నేడు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు వేలకొలది వర్తకులు పేరు బహుళుండి బయలుదేరిరి. నేడు ఉదయమున పోలీసువారు వలంటీరులను కొట్టినందులకు తమ అసమ్మతిని ప్రకటించుటకే యీ పూరేగింపు జరుపబడెను. పూరేగింపు బోరీబందరు కడకు రాగానే పోలీసువారు నిరోధించిరి. వర్తకులు వెడలిపోవుటకు సమ్మతించనందున పోలీసువారు వారిని కొట్టిరి. 12 గురికి చెబ్బలు తగిలెను.

నగరమున హారటాలూ
నేడు పోలీసువారు వలంటీరులను ప్రజలను కొట్టినందుకు తమ అసమ్మతిని తెలుపుటకు చాలామంది తమదుకాణములను మూసివేసిరి.

బట్టలదుకాణములవద్ద పికెటింగు
కోటప్రాంతములందు సీమగుడ్డల దుకాణములవద్ద పికెటింగు మామూలుప్రకారము జరుగుచునేయున్నది. అదిట నలుగురిని అరెస్టు చేసిరి.

10 మందికి నిశ్చయము
నిన్ను అరెస్టు చేయబడిన 10 మంది వలంటీరులకు పెరినాలుగు నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను.

సాయంతకాలమున మరియొక ఊరేగింపు బయలుదేరుట

నేడు సాయంతకాలము 6 గంటలకు వర్తకులు మరియొక ఊరేగింపును పేరుబహుళువద్దనుండియే బయలుదేర దీసిరి. వారు విక్టోరియా టెర్రినును కడకు రాగానే పోలీసువారు నిరోధించిరి. వర్తకులు ఘనకట పోలేదు. పోలీసువారు కొట్టిరి. మరల 12 మందికి చెబ్బలు తగిలెను.

రేపటి ఊరేగింపునుగూడ పోలీసువారు నిషేధించుట

పెహావరులో తిరుగుబాటుచేసినందులకు నిషేధించిన హుగ్గిలా సినియాలపక్షమున సానుభూతిని తెలుపుటకు రేపటి ఉదయమున మరల నొక యీరేగింపును జరుపుటకు కాంగ్రెసువారు నిశ్చయించగా ఆ ఊరేగింపునుగూడ పోలీసు కమిషనరు నిషేధించెను. కమిషనరు నిషేధించినను గూడ ఊరేగింపును జరుపుటకే కాంగ్రెసువారు సిరపరచిరి. ఆ. ప్రె.

నేడు బొంబాయికి దుర్గినము (బ్లాకుడ్)

బొంబాయి, జూన్ 21:—నేడు సాయంతకాలము వెలువడిన మైక్రు ఆఫ్ యిండియా పత్రిక నేటి పోలీసు చర్యలను గూర్చి వ్రాయుచు నేడు బొంబాయికి దుర్గినము (బ్లాకుడ్) అని వ్రాసెను. మొత్తము 800 మందికి నేడు చెబ్బలు తగిలెనని కాంగ్రెసు వారు తెలిపిరి.

శ్రీయుత యేకాంబరయ్యగారికి

గట్టిచెబ్బలు తగులుట

ఒకవలంటీరుదళమునకు అధిపతియగు యేకాంబరయ్యగారికి నేడు గట్టిచెబ్బలు తగిలినవి. ఆయనకు వైద్యశాలలో చికిత్స చేయుచున్నారు. నేటిచర్యలవలన నగరమునందు పార్సీలు, మహమ్మదీయులు వర్తకులు మున్నగువారందరూ గూడ చాల ఉద్రేకమున చేరియున్నారు.

మోతీలాలుగారు కొంత కాలమువరకును
బొంబాయిలోనే ఉండదలచుట
నెహ్రూగారి పుట్టు అవసరమైనందున ప్రయాణము గూడ మానివేసిరి. పోలీసువారు గూడ వెళ్లరు. కొన్ని రోజుల వరకును బొంబాయిలోనే యుండురు. అవసరమైనపుడు వర్తకులే రేపు యిచటికి వచ్చెదరు.

నేడు పికెటింగు చేసినందుకు

మొత్తము 13 మందిని మాత్రమే అరెస్టుచేయుట
నేడు జె. జె. హేటింగు సమావేశమునందును బెండిజబాబు లోను సీమగుడ్డల దుకాణములవద్ద 45 మంది స్త్రీలు పికెటింగు చేసిరి.

భార్య ప్రాంతమున యూరోపియను ఫక్టరీలవద్ద పికెటింగుచేసిన వలంటీరులలో 13 మందిని మాత్రమే నేడు అరెస్టు చేసిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

పోలీసువారి కావలాను గూర్చి వైటువే కంపెనీవారి అభిప్రాయము

బొంబాయి, జూన్ 21:—

“వలంటీరులు పికెటింగు చేయుచున్నను యిదివరకు మా పాపులర్ వ్యాపారము సరిగానే జరుగుచుండెనుగాని పోలీసు వారువచ్చి వలంటీరులను నిరోధించ వారంభించినప్పటినుండియు మావ్యాపారముంతయునుగూడ నిలచిపోయినది” అని వయిటు వేలెయుట లా కంపెనీ యజమానులు తెలిపిరి. (బొం. క్రా.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ఉపన్యసించుట

వి. జె. హేటింగుగారుగూడ మాటలాడుట

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘముల కర్తవ్యము

బొంబాయి, జూన్ 21:—“దొరతనమువారు కఠిన ధానమును తీవ్రముగా నమలు జరుపుచుండిననుగూడ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములవారు భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి ఆజ్ఞలను నెరవేర్చుచునే యుండవలెను. ఇప్పుడున్న కాంగ్రెసుసంఘములు ఆక్రమసంఘములని దొరతనమువారు ప్రకటించినచో సభ్యులు మరల నొక రాష్ట్రీయసంఘము నేర్పరుపవలెను. కేవలము అహింసాప్రధానముగా పికెటింగును జరుపుచునే యుండవలెను అని 20వ తేదీ నెహ్రూగారు నడిపిరి.

అహింసాసిద్ధాంతమునందలి మహిమ

పెహావరులోని పటానులకు అహింసయందంతగానమ్మకములేదు. అట్టివారగుడ గాంధీమహాత్ముని అహింసా సిద్ధాంతమును పూర్తిగా నవిగతము చేసికొని ఫిరంగిగుడ్డలకు యెదురొప్పుల నొప్పుట చాల ఆశ్చర్యకరమున విషయము.

ఇట్టినిబంధనలు యేదేకమైనందునుగూడ లేవు

మమ్ములకు అశస్త్రచేయుడని ముందుకువచ్చుచున్న నిరాయుధులను ప్రజలను లాటిలతో కొట్టట కనుమతించినట్టి కాసము లేదేకమనందునుగూడ నుండవు. పోలీసువారిటుల చేయుచున్నార గాన చట్టములను పోలీసువారే ఆతిక్రమించుచున్నార గాని మనమతి క్రమించుటయేలేదు. మనము తిరస్కరించుచున్న ఉప్పుచట్టము మున్నగునవి చట్టములని పిలువబడదనవలసి కావు. అవియెంతమాత్రమును చట్టములు కావు. వానికట్టి ఆధారమును లేదుగావున వాని నెల్లంఘించుట యొకమాత్రమును నేరము కాదు.

వీని నెంతకాలమువరకు వీరు రహస్యముగా నుంచగలుగుదురు

ఇట్టి చర్యలు దేశీయులకును విదేశీయులకునుగూడ తెలియకుండుటకు దొరతనమువారు గట్టి యెర్పాటులను చేయుచున్నార గాని యిటుల నెంతకాలము వారు వీనిని దాచగలుగుదురు ఇది యెటులైనను ప్రపంచమునందు వెల్లడికాక మానవు అని 19వ తేదీని జరిగిన సభలో పండిత నెహ్రూగారు నడిపిరి.

వి. జె. హేటింగుగారికి ఉపన్యాసము

“మోతీలాలు నెహ్రూగారు స్వరాజ్యభ్రష్టత్వమునందు ప్రధానమంత్రి యైనపుడు నన్ను భారత పార్లమెంటు ప్రెసిడెంటుగా నియమించెదరు. మనము అహింసాత్మకమున సత్యాగ్రహమును జరుపుచున్నాము. ఇదివరకు ప్రపంచమునందెటులు యెన్నడును యిట్టి సమరము నెవ్వరునుగూడ జరిపియుండలేదు.

జరిపినచో విజయము నిశ్చయము”

“మరి ఆరునెలలులే

ఇదివరకు జరిపినట్లే మరి యారునెలలుగూడ అహింసను విదలకుండ మనము సత్యాగ్రహమును నింతగాను నుగా

సాగింప గలిగినచో మనకు తప్పక విజయము కలుగును. మనకు విజయము కలిగినచో అందువలన ప్రపంచమున కంతకునుగూడ ఘనమును మేలుకలుగగలదు. అప్పుడు ప్రపంచమునందు పశు బలముతోను గననవ్వముతోనుమాడిన యాధునికులు పూర్తిగానంతరించి పోగలవు. ఇట్టి గొప్పలాభమును లోకమునకు కలుగజేయ గలిగినను విముఠులము భారత మాతకు లభింపగలదు.

1921 లో గూడ నిట్టి కఠినవిధానము లేదు

1921 లో శ్రీయుతరాజుగారు (ప్రిన్సు ఆఫ్ వేల్సు) బొంబాయి వచ్చినపుడు ప్రజలు వారికి స్వాగతమిచ్చుటకు నిరాకరించినపుడుగూడ పోలీసువారు ప్రజలను లాటిలతో కొట్టియుండలేదు ఇంగ్లను ప్రభువుగారిపుడు లాటిరాజ్యము నేర్పుచుటచే వీరు రిజింగు ప్రభువుగారినిగూడ మించిపోయిరి.

కాంగ్రెసు సంఘములుగూడ అక్రమ సంఘములే

అని ప్రకటించుటమాత్రమే మిగిలియున్నది

“రాజప్రతినిధిగారు ప్రతి విషయమునందును ఆర్డెన్సులను అమలులో పెట్టుచున్నారు. విద్యార్థులుగూడ పాఠశాలలను విదలివేసినయెడల అందులకుగూడ నొక ఆర్డెన్సును ప్రకటించవచ్చును. పాఠశాలలను విదలివేయుటని విద్యార్థులకు బోధించుట నేరమే అని దానివలన స్థిరపడగలదు. ఇక మిగిలినది కాంగ్రెసు సంఘములన్నిటిని గూడ అక్రమసంఘములని ప్రకటించుటయే. అదియే రాజప్రతినిధి చేయదగిన కడపటి ఆర్డెన్సు. అప్పుడు కాంగ్రెసు వారి నందరిని శిక్షింపవచ్చును. తేదా వారిని పురికంటచుట కడకు పంపి వారిపైని సానుభూతి మావపచ్చును అని పతేలుగారు ఆ సభలో నడిపిరి. (బొం. క్రా.)

కాంగ్రెసు వైద్యశాలకు వెళ్లుట

20 వ తేదీని పండిత నెహ్రూగారును అయిన భార్యయును కోడలును మనుమరాలును వెంటరాగా బొంబాయికాంగ్రెసు వైద్యశాలకు వెళ్లి అచటి యెర్పాటుల నన్నిటిని చూచి చాల సంతసించిరి.

జాలీవాలాసంఘమువారు 12 మందములను

వైద్యశాలకు పంపుట

బొంబాయి జాలీవాలా సంఘమువారు బొంబాయికాంగ్రెసు వైద్యశాలకు 12 మందములను ఉచితముగా నిచ్చిరి.

మోతీలాలుగారు వరాలి చెరసాలకు వెళ్లుట

20-వ తేదీని మోతీలాలుగారు వరాలి చెరసాలకువెళ్లి అచట నిర్బంధమునందున్న కాంగ్రెసు వలంటీరులతో సంభాషించిరి. వారు జయజయస్వరములతో నెహ్రూగారికి స్వాగత మొసంగి ఖడ్గం దండలను సమర్పించిరి. వారు తమకు సందేశ మిచ్చునగా “విమ్ములను విడుదలచేయ గానేమీరు మరల సత్యాగ్రహమును జరుపుడు” అని నెహ్రూగారు తెలిపిరి. (ఇం. జె. మె.)

బొంబాయివర్తకులసభలో ఉపన్యసించుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—నేడు సాయంతకాలము యీ సంఘమునకు అగ్యక్షుడగు హుస్సేను భాయ్లాల్గారు మోతీలాలుగారి గౌరవార్థము విందుచేసిరి. హుస్సేనుభాయ్ గారు మోతీలాలుగారి త్యాగమును చాల ప్రశంసించిరి. బొంబాయివర్తకుల రెట్టి త్యాగమునైన వెనదియరని నెహ్రూగారి కెరింగించిరి.

“బ్రిటిషు భీమాకంపెనీలు, బ్యాంకులు విగతప్రయోజనమున్నగువాని నన్నిటిని వెంటనే బహిష్కరింపవలెను. ఈ రీతిగా పోలీసువారి చర్యలపట్ల అసమ్మతిని వెల్లడింపవలెను.” అని మోతీలాలుగారు నడిపిరి. (పు. వి.)

మోతీలాలుగారు బహిరంగసభలో ఉపన్యసించుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—

నేడు రాత్రి ఎన్నడేడు మైదానమునందు జరిగిన బహిరంగ సభకు చాలమంది మహమ్మదీయులుగూడ వచ్చిరి.

కాండుటేబిలు సభలో నెహ్రూనివేదిక నామోదించవలెనని కాంగ్రెసువారు పట్టు పట్టెదరా? అని యొకరు మోతీలాలుగారిని ఆ సభలో నడిపిరి. “కాంగ్రెసువారు లాహోరులోనే నెహ్రూ నివేదికను తిరస్కరించిరి. పిమ్మట భారత కార్యసంఘమువారుగూడ మరియొక తీర్మానమును మరింత స్పష్టముగా చేసిరి. దొరతనమువారు గాంధీజీ మరతులకు సమ్మతినిచ్చినచో గాని కాంగ్రెసువారు రొండుటేబిలుసభకు వెళ్ళరు. దొరతనము వారు గాంధీజీ మరతుల నామోదించినచో ముందుగా హిందూ మహమ్మదీయ సమస్యలను మనము యిటుల పరిష్కరించిన పిమ్మటనే మహమ్మదీయ నిధులు కాండుటేబిలుసభకు వెళ్లెదరు. ఇప్పుడు ఆ పట్టుకు మనము తెలపెట్టుకుండ ఉద్వేగమును చురుగుగా కొనకొనింపవలెను.

దొరతన మణుమాల్రము గలిగినను గూడ దొరతనము వారు మనయొద్దయమును పూర్తిగా నణచివేయుచునరు, గాన అహింసను మిక్కిలి పట్టుదలతో కొనసాగింపవలెను. అని హుగ్గారు నడిపిరి. (ప్ర. వి.)

పోలాపూరులో గాంధీ టోపిలను లాగివేయుట

ఇప్పటికిని జరుగుచున్నదే

పోలాపూరు, జూన్ 21:—నేను యూనైటెడ్ తేదీని బొంబాయి నుండి ఎక్స్ ప్రెస్ రైలును ప్రయాణము చేయుచుంటిని. రాత్రి 10 గంటలకు రైలును పోలాపూరు రైలు స్టేషనుకు విచ్చినది. నేను మరీ యిద్దరు ముగ్గురు మిత్రులు ను కంపార్టుమెంటులోనుండి దిగి ప్లాటుఫారముమీద నిలుచుబడి చూచుచుంటిని. ఇద్దరు రైల్వే పోలీసు కనిష్టములు ఒక్కొక్క కంపార్టుమెంటును చూచుచు నడుచుచుండిరి. అంతలో ఒక పోలీసు మాచెంతకు వచ్చెను. నేను గాంధీ టోపిని ధరించు యుంటిని. అతడు నన్ను పంకించి చూడసాగెను. ఆటోపీనితీసివేయుము అని అతడనెను. నేనుమాటాడకుండ నూరకుంటిని. అతడు తలవైపున టోపినిలాగి వేసెను. నావద్దకు నేను పిమ్మట గుచ్చిన గాంధీలాకెటును గూడ నతడు తీసివేసి వెడలిపోయెను. ఈరీతిగా నపుడు ప్లాటు ఫారముమీదనున్న వారిలో చాలమంది నాతలవైపున గాంధీ టోపిలను అతడుతీసుకొనిపోయెను. అని శ్రీయుత జి. వి. శే. స్వామిగారు ఆ రైలుబండిలో ప్రయాణము చేయుచున్న పుడే మాకు వ్రాసెను. (బోంబేక్రానికలు.)

గాంధీమహాత్ముడును అతని పక్షమువారును
దోషులని బ్రిటిషువారనగలరా?

జార్జి ఎమ్. ఎల్. డేవిసుగారు స్వేచ్ఛేరుపత్రికకు
వ్రాసిన వ్యాసము

బొంబాయి, జూన్ 21:—ఇంగ్లండు దేశమునదిపుడు ప్రధానమంత్రిగానున్న రామ్సేమెక్డొనాల్డుగారు తీవ్రతమ కాంతివాది (పెట్టి ఫేరను పాసిఫిస్టు) అను నిదకు పాత్యుడగుట 10, 12 యేండ్లలోపున జరిగినవిషయమే. అటుపిమ్మట యిపుడు పల్లికు ఐర్లండ్కుమీ వనరుగానున్న ప్రముఖుడు (లాన్సుబరీగారు) ప్రదేశమందంతటను స్టోల్టర్సు ఐర్లండ్ను సంఘములనేర్పాటు చేసెను. సామెతీ ఆఫ్ ఫ్రండుస్ పబ్లికేషన్సు కమిటీకి యిపుడుకార్యదర్శిగానున్న ప్రముఖుడు అహింస ఆంతరాత్మ ప్రాతిపదికలనుగూర్చిన సిద్ధాంతముఖుడు వెనుక ప్రకటించినందులకు అతనికి ఆరునెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను. వెల్సులో వెనుకలాడుచుజార్జిగారు సాత్విక నిరోధము ప్రాసేపురేజిపై స్పృహరంభించి ఆయుధ్యమునకు నాయకత్వమును వహించెను. చట్టమును ధిక్కరింపవలెనని అచటి స్థానికసంఘముల క్రాంతికాన్సెల్సువారినికోరెను. దొరతనమువారి యుత్తరపును ఒకనీలిరంగు కాగితపు ముక్క అని నిరసించెను.

ఐర్లండులో 1920 లో హంతకులు దోపిడిగాండ్రునని మనచే నిరసించబడినవాకే అటుపిమ్మట మనలో సంధిపత్రమున సంతకములచేసిరి. 1980 లో వాకే ప్రభుత్వ మంత్రులైరి.

విప్లవకారు డనబడిన క్రామువెలు శిలావిగ్రహములండను నగరమున ఆచ్చేకును పార్లమెంటు భవనములకును నడుమనే నెలకొల్పబడెను.

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు మనపై రిడగబడుటకు మూలకారణుడగు జార్జివాషింగ్టనుగారి శిలావిగ్రహము పైతము లండను నగరమునందు ప్రతిష్ఠింపబడెను.

ఇపుడు గాంధీగారి మేమిచేయుచున్నారు?

ఇపుడు భారతదేశమునందు స్వరాజ్యఉద్యమమును వడించుచున్న నాయకుడగు గాంధీగారు మెక్డొనాల్డుగారికంటెనుగూడ తీవ్రతమ కాంతివాది. లాన్సుబరీగారికంటెను గూడ సర్వసంఘ స్వామినిరతుడు. లాయిడు జార్జిగారికంటెనుగూడ ప్రబలతమ జాతీయవాదియను ఆంతరాత్మను పాటించువాడును. మైకేలు కలిస్సు-జార్జి వాషింగ్టనుగార్లకంటెనుగూడ స్వదేశ స్వాతంత్ర్య దీక్షితుడు.

గాంధీగారియందుగల విశేషము సంపూర్ణ

అహింసా నిరతియే

పాశ్చాత్యదేశములలో స్వాతంత్ర్యము కోరకు పని చేసిన నాయకులందరును తరుచుగా మాటలలోను క్రియలలోను గూడ దౌర్జన్యమునే కనబరచి యుండిరి. గాని గాంధీగారు తదనుచరులు మనోవాక్కర్మల యందు సంపూర్ణముగా అహింసానిరతులయ్యుండియే తమ స్వరాజ్య సన్నాహమును సాగించుచున్నారు.

గాంధీగారి ఉద్యమనందుగల ఆధ్యాత్మికాదర్శము సకల బాధ్యతలను కష్టములను ప్రధానముగా తానేధరింపగోరుట మున్నగువానివలన నైనను మనము గాంధీగారికి విశ్రుతుమై ఆయనను పూజించి పరిశీలించుచు అని దేవిభగారు వ్రాసిరి.

21 వ తేదీని బొంబాయి మైదానమున వలంటీరులు సమావేశమగుట

పోలీసువారి యేర్పాట్లు

మదరాసు, జూన్ 21:—ఈ తిథివార్తను పంపుటకు బొంబాయిలో తెలిగ్రాఫుకాఖవారు నిరాకరించుటచేయిది టపాలో పంపబడెను.

బొంబాయిలో ఎన్ ప్లస్ సేడు మైదానము త్రిభుజాకాముగానున్నది. రెండుభాగములలో అరమైలు పొడుగున వ్యాపించినది. 21 వ తేదీ వేకువజామునుండియు పోలీసువారు మైదానమునకు వచ్చెను మార్గము లన్నిటిగోను దండధరులకు పోలీసులను నిలబెట్టిరి. సేనలనుగూడ సిద్ధపరచియుంచిరి. యందుమును 6 గంటలకు చాల వలంటీరుదళములు కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందనుండి బయలుదేరి 7 గంటలకునప్పటికి మైదానము చేరు ఎకువచ్చెను. పిమ్మట వారు జాతీయపతాకములను ధరించి జాతీయగీతములను పాడుచు మైదానములో ప్రవేశించిరి. పోలీసువారు లాటిల్లకు విసిరి, మొండిపట్టుపట్టి అటనుండి కదలని వారికిని పతాకములను ధరించిన వారికిని బలమైన చెబ్బలు తగిలినవి.

దారిపొడుగునను గుర్రపురౌతులకు పోలీసువారు తమ గుర్రములను కడువేగముగా పరుగెత్తించుచు ప్రజలను తరిమిరి. మైదానమున దోభితలాపుకును బోర్ బునరుకును చేరునగానున్న ప్రదేశములలో పెక్కుసారులు పోలీసువాను ప్రజలను తరిమిరి. పెక్కు-వందలమంది కదలకుండ మైదానము నందు కూర్చుండిరి. వారిచుట్టును స్త్రీలు నిలువబడియుండిరి. కొందరు సామ్రాజ్యముగా పరుండిరి. వారి నందరిని స్త్రీలను పురుషులను గూడ పోలీసువారు కొట్టిరి. పిమ్మట 7 1/2 గంటలగుసరికి వారిలో సగము మందిని పోలీసువారు తరమగలిగిరి.

సిక్కుల దళము వచ్చుట

ఆగరు సిక్కు స్త్రీలను పెక్కుమంది సిక్కు పురుషులను 12 మంది హిందువులను అపుడు హర్షధ్వనులు చెలగుచుండగా మైదానమునందు ప్రవేశించిరి. మిరు వెనలి పొండ్లని సాష్టాంబులు చెప్పిరి. సిక్కులువారిమాట వినుకుండ జనధ్వనులను గావించుచుండిరి. అంతట సాష్టాంబులు వారిని కొట్టిరి. సిక్కులు చలింపకుండ నిలువబడిరి. వారిలో యిద్దరు చెబ్బలచే క్రింద పడిపోయిరి. వారిని వైద్యశాలకు తీసుకొనిపోయిరి. తక్కినవారందరకు కదలలేదు. గుర్రపు రౌతులు వచ్చిననుగూడ వారు కదలలేదు. తరువాత చాలమంది పోలీసులు వచ్చి వారి నొక్కొక్కరిని కొట్టి బయటకు తీసుకొనిపోయిరి. సిక్కులకందరిని గూడ చెబ్బలు తగిలినవి.

వలంటీరులు డ్రెస్సు జరుపుట

ఉదయమున 8 1/2 గంటలగుసరికి జనసంఖ్య విరివివారి పోవుటచే పోలీసువారు వెడలిపోయిరి. అంతట వలంటీరులను ప్రజలను మైదానములోనికి వచ్చిరి. వలంటీరులు డ్రెస్సుజరిపిరి. అంతట వర్షము ప్రారంభమైనది. ప్రజలు వెలిపోసాగిరి. అపుడు మరల హెచ్చుచుండి పోలీసువారు వచ్చి అదటనున్న వారినందరిని తివివేసిరి. జాతీయపతాకమును పట్టుకొని నెట్లచున్న ఒకదళమువారిని లాటిల్లతో కొట్టి తరిమిరి.

అప్పటికి వర్షము చాల మెండైనది. పోలీసువారు వెడలిపోయిరి. విగిలిన ప్రజలందరును 9 1/2 గంటలైనప్పటికి వెడలిపోయిరి.

పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు వచ్చుట

ఉదయమున 8 1/2 గంటలగుసరికి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు మైదానముకడకు వచ్చిరి. గంభీర హర్షధ్వనులు విన్నముట్టినవి. వలంటీరులు మోతీలాలుగారి కారుచుట్టును చేరిరి. నెహ్రూగారు వారిని ప్రశంసించి ఆశీర్వదించిరి. మొత్తము 25 మందికి చెబ్బలు తగిలెను. వారిలో 12 మందికి బలమైన చెబ్బలు తగిలెను. వీరిలో 8 మంది స్త్రీలగుడ చెబ్బలు తగిలెను. ఆ స్త్రీలలో ఊగ్ధుకి వైద్యశాలలో చికిత్స చేయుచున్నారు. (ప్రీ. రి.)

నేడు ఊరేగింపు వర్షమువలన నిలిపివేయబడుట

బొంబాయి, జూన్ 22:—ఘోరీవాల సైనికులపట్ల సానుభూతిని జరుపుటకు నేడు జరుపదలచిన ఊరేగింపు వర్షాటంకమువలన నిలిపివేయబడెను గాని పోలీసువారు నిషేధించుటవలన నిలిపివేయబడలేదు. “వర్షాటంకమువలన నేడు ఊరేగింపు జరుగదు. మరియొకరోజున జరుపబడును” అని వలంటీరులు విధులవెంట తిరిగి చాటింపుచేసిరి.

పోలీసువారి సన్నాహము

నేడు కాంగ్రెసు కార్యాలయము చుట్టును పోలీసువారు కావలియుండిరి. నేటి యూరేగింపు నిలిపివేయబడినదని తెలియగానే పోలీసువారు రటనుండి వెడలిపోయిరి. (ఆ. వె.)

ఒక సంస్థానాధిపతి కఠినవిధాన మును నిరసించుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—“ఈ ఉద్యమమును నిలిపేయుటకు 10000 మందిని ఒక్కసారి తుపాకులతో కాల్చివేయుట యొక్కటితప్ప మరేసాధనమును లేదని మీకు తోస్తే నాగో మీరటులచేయుటకు నేనుగూడ సమ్యుక్తిం చేసెనుగా! దైవభీతివలననే యీలాంటి ప్రయోగమును మాత్రము నిలిపేయుదు, అని మా సంస్థానాధిపతి యిండియా దొరతనము వారికి ను సభాస్వగముగా సలహానిచ్చెను” అని ఆ సంస్థానము మంత్రులలో నొకరు నాకరించిరి.

“ఇలాకర్కశ మృదయులకు గూడ జాలి కలుగునట్లు మెలగును.”

అని శ్రీ గాంధీమహాత్ముడే వలంటీరులకు బోధి చెరు. పోలీసువారు బాధలను పెట్టినను వలంటీరులు కడవరకు అహింసాప్రత్యేకమును విడువకుండ నున్నచో దొరతనమువారికే వినుషజనింపగలదు. మరియు వలంటీరు లనభవింపుచున్న ప్రజాకష్టములను చూచుట వలనను విజుటలనను బ్రిటిషు దేశీయులు గూడ మన పక్షమున పూనగలుగుదురు అని గాంధీమహాత్ముడు వెనుకనే తెలిపియుండెను. ఇపుడు జరుగుచున్న చర్యలు తదనుగుణ్యముగానే యున్నవి అని యూనైటెడ్ 14 వ తేదీ: జార్జి స్టోక్స్ గారు బొంబాయినుండి లండను డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికకు తిథివార్త నంపిరి. (ఫ. వి.)

భండిబజారులో పోలీసువారి కాల్పులు

మరణ విచారణ

బొంబాయి, జూన్ 21:—

21-5-1980 వ తేదీని బొంబాయిలో భండిబజారులో పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చినందువలన పొరులలో నైడుగురు చనిపోయిరి. దానినిగూర్చి మరణవిచారణ (కార్పర్నల్ జూరీ యొక్కయు) జరిగినది. “అటు ప్రజలు మొదట కాంతిముగానే యుండిరి. గాన పోలీసువారు తుపాకులను కాల్పుట న్యాయముగాదు” అని వారు తీర్పు చెప్పిరి. (ఆ. వె.)

అలుయిండియా కాంగ్రెసు క్రిస్టియను పార్టీని
బొంబాయిలో నేర్పరుచుట

జె. ఎఫ్. పింట్ కార్యదర్శి మహబీరు బిల్లింగ్సు, హామ్స్ట్రీలు, ఫోర్టు, బొంబాయి అని వ్రాయవలెను

బొంబాయి, జూన్ 21:—“భారతదేశమునందలి క్రైస్తవులలో మిక్కిలి హెచ్చుమంది భారతకాంగ్రెసు మహాసభవారి ఆశయములపట్ల సానుభూతిని కలిగియున్నారు. కానివారి భావములనువెల్లడించుటకుతగినదేశీయక్రైస్తవసంఘమేదియునుగూడ నిష్పటివరకు యేర్పరుపబడియుండలేదు. కావునపుడట్టిసంఘమును యేర్పరుపవలసిన ఆవశ్యకత కలిగినది. అట్టి భారతకాంగ్రెసు క్రైస్తవసంఘమును వెంటనే యేర్పరుపవలసిన చాలమంది క్రైస్తవులు కోరుటచే అలుయిండియా కాంగ్రెసు క్రిస్టియనుపార్టీ అనుపేరుతో నొకసంఘమును బొంబాయిలో నేర్పరుచుటకు నిశ్చయింపబడెను. కాథలిక్కులును ప్రోటెస్టెంటులును వారిలో గల చిన్న తెగల వారందరునుగూడ యీ సంఘము నందు నిరభ్యంతరముగా చేరవచ్చును. అటుల చేరగోరువారు వెంటనే ప్రెసిడెంట్ పదవిన అడ్రెసుకు వ్రాయుకోరెను. ఏలననగా వెంటనే కాంగ్రెసు క్రైస్తవపక్షమువారి సభను జరుపవలసి యున్నది అని జె. ఎఫ్. పింట్ గారు ప్రకటించిరి. (బోం. క్రా.)

ఘనావర్తరాష్ట్రము

సూరతులో వికేటింగు

సూరతు, జూన్ 21:—ప్రస్తుత రాజకీయస్థితినిబట్టి విద్యార్థులు పాఠశాలలను విడిచి-గిరించవలెనని కోరుచు యిట విద్యార్థులు విద్యాలయాలవద్ద వికేటింగు ప్రారంభించిరి. అందులకు సానుభూతిని తెలుపుటకు సూరతు కళాశాలయెదుట గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. ఆ సభకు 5000 మందివచ్చిరి. “సభలో అల్లరి జరిగినచో లాటిల్లను ప్రయోగింపవలసివచ్చును.” అని పోలీసు నూపరింపెండ్లు ముందుగానే నాయకుల కెరిగించెను. కొంతనేపటికి సభలో అల్లరి ప్రారంభమైనది. పోలీసువారు వారినందరిని వెడలిపొమ్మనిరిగాని వారిలో హెచ్చుమంది కదలలేదు. అంతట పోలీసువారు లాటిల్లనువిసిరి, ఆరుగురికి చెబ్బలు తగిలెను. (ఆ. వె.)

గాంధీజీ నిషేధింపబడుట

గుంటూరులో 144 ప్రయోగము

గుంటూరు, జూన్ 7:—నేడు మరల భారత రాజకీయ రంగమున గుంటూరు అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. పోలీసు వారి ఆత్యాచారములను నిరసించుచు నిలుపు చేయవలెనని కోరుచు పురపెద్దలు కొందరు కలెక్టరుగారికి విన్నవించినపుడు యికముం దట్టివి జరుగకుండ జాతునని కలెక్టరుగారు వాగ్దానము చేసియుండిరి. అవిషయమును ప్రజలకు తెలియజేయు నుద్దేశముతో అధికారులు ఒక ప్రకటనను వాణి ప్రెస్సులో అచ్చు చేయుట కొసంగిరి. అది అచ్చుగుండగనే పోలీసు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారు అచ్చు ఫీ కు కుబోయి ప్రకటన పత్రములను తీసుకపోయిరి. దాని గూర్చి జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి ఏమి చెప్పిరో గాని వారు నేడుదయము యీదిగువ రీతి 144 సెక్షను ప్రకటనను ఊరిలో దండోరా చేయించిరి.

144 సెక్షను ప్రకటన

క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడు సెక్షను 144 ను అనుసరించిన ఆర్డరు

సివిల్ డిసాలిడియస్ ఉద్యమమునకు ప్రజాశాంతికి భంగము కల్గినందున గాంధీజీపీని ధరించడము ఆ ఉద్యమమునకు సానుభూతి చూపు దిహ్మమైనందున ప్రజాసామాన్యము గాంధీజీపీలను ధరించి ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగునట్లు పురికొల్పు ప్రకటన ప్రజలకు జారీ కాబడునను సమాచారము తెలియపర్చినందున జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఆయన ఎఫ్. డబ్ల్యు. పీవర్లు ఐ. సి. ఎస్. అనే నేను శాంతి భంగమును వెంటనే నివారించుట కర్తవ్యమని తలచినందున ఈ తేదీనుండి 2 నెలలవరకు గుంటూరు మునిసిపల్ సరిహద్దులలో గాని, అచ్చటనుండి 5 మైళ్ల దూరములో గాని ప్రజలు గుమిగూడు ఏ ప్రదేశమునందున ప్రజాసామాన్యములో ఎవరను గాంధీజీపీని ధరించుకొనరాదని ఇందు మూలముగా ఉత్తర్వు చేయడమైనది.

గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఆఫీసు } (సం.) ఎఫ్. డబ్ల్యు. పీవర్లు, జిల్లా మేజిస్ట్రేటు. 26-6-30.

వాణి ప్రెస్సులో అచ్చు చేయుట కొసంగబడిన ప్రకటన కలెక్టరుగారికి రాయబారము వెడలిన వారొసంగినది. దాని గూర్చి కలెక్టరుగారు 144 సెక్షను ప్రకటనలో పైన చెప్పిన రీతిలో పోలీసుల విషయము నేను వారి కెరింగింపగా వారిలో కొందరు తమ ప్రకటనకు పెదార్థము తీసినందుకు విచారించి, వారి నాయకుడు యీదిగువ రీతి కలెక్టరుగారికి వ్రాసిరి. అందిట్లు గలదు:—

గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారికి ఆర్యా, నేను 19 వ తేదీ నీ మీ పత్రము కు రాయబారము వచ్చినవారి నాయకుడనగుచే వారి తరపున యీదిగువరీతి విన్నవించుకొనుచున్నాను:—మీ రాయబార ఫలితముగ మేము ప్రకటించదలచిన ఒక చిన్న ప్రకటన కాపకొల్లం ఘనమునకు ప్రోత్సహకారిగా మీకు తెలియజేయబడినట్లు తోచుచున్నది. మా ప్రకటనయందలి యీదిగువ భాగమునకు అపార్థము చేసికొనినందువలన అట్లు తోచగలదు:—

మేముందరము నేడు కలెక్టరుగారిపక్షమే పోలీసువారి సర్వలహార్చి చెల్లపగ వాలంటీరులుగా నిప్రజలుగాని కేవలము గాంధీజీపీలను లేక ఖద్దరు దుస్తులను ధరించినవారి కారణమున వారిని పోలీసువారు కొట్టకుండ జాతునని కలెక్టరుగారు చెప్పిరి.

మే మేప్రజలతోపున మీవద్దకువచ్చితిమి, వారికిమానం దర్యఫలితముగూర్చి చెలిపి అపొహిత్యోగించుటకు యీప్రకటన అవసరము. ఈప్రకటన కేవలము, జరిగినవిషయము, చెల్లువుచున్నదని మీ రంగీకరింపకపోరు.

మాప్రకటనలు అచ్చుపడినవి. అచ్చుఫీనునుండి అన్యాయముగ పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగారు తీసుకపోయినట్లు నాకు తెలిసినది.

గుంటూరు } ఇట్లు విన్నవించు విధేయుడు 21-6-30 } జి. వి. శ్రీనివాసరావు అడ్వోకేటు

పార్లమెంటులో ప్రశ్నింపగా ఇండియా మంత్రి బెన్సుగారు గాంధీ జీపీలు యోధులలో నిషేధింపబడలేదనియు, అట్టి అమర్యాద జరుగదనియు చెప్పి యుండిరి. కాని గాంధీ జీపీలను జిల్లాకలెక్టరుగారు నిషేధించిరి. ఈ ఉత్తరువుగూర్చి న్యాయస్థానములలో వాదించుటకు యత్నించుచున్నాను. జిల్లా సత్యాగ్రహసంఘమువారు దీనికి తన జవాబు చెప్పుటకు యోచించుచున్నాను.

(ఒకవిలేఖరి)

జాబులు

రాజ్ లుతాలూకాలో శిక్షలు

ముంగండకాపురస్తులు శ్రీయుత కొడవూరి కామేశ్వర రావుగారికి వాలంటీర్లు భోజనపదుపాయములు చేసినందుకు గాను అమలాపురం తాలూకా మేజిస్ట్రేటుగారు ఆచూకములు వైదున్యు చేయింపాయెలు జిల్లానాయకులను విధించిరి. జిల్లానాయక చెల్లించనియెడల మరి ఆరువారములు వైదున్య విధించిరి. అదేశిక్షనుక్రింద అవగా 157 ఐ. సి. సి. క్రింద రాజమండ్రి తాలూకాలో మొదట శ్రీయుత ప్రజల చిన గుబ్బారావుగారికిని అవిడి కాపురస్తులు శ్రీయుత గోపేటి గుబ్బారావుగారికిని వారంట్లు జారీకాబడినవి. (ఒ. వి.)

వందనములు

శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు సమక్షమున లేని కొంతతేకుండ ఆంధ్రపత్రికను దివ్యుగా నడపుచున్న శ్రీయుత చల్లా శేషగిరిరావు పంతులుగారిపై డిక్లరేషన్యొందున బ్రిటికు నడపుచుండిరిని నేరము మోపి ప్రభుత్వమువారునోటికనొసంగిరి. ఆనోటిను రద్దుచేయబడినది 17 వ తారీఖు మంగళవారమునా దుదయమున 9 గంటల కాలం ప్రపత్రిక మాకు చెలిపబడినది. ఈవార్త వినగానే మాకానందము గలిగినది. మాసంతోషమును వెల్లువొచ్చును, ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులకు శ్రీయుత చల్లా శేషగిరిరావు పంతులుగారికి మావందనము లందజేయుచున్నాము.

బాలకవి కోగంటి మల్లికార్జునరావు-అంగలూరు,

సహకారముమాజననధ-భీమడోలు

18-6-30 తేదీ ఉదయం 7 గంటలకు ఆదిమాంధ్రులు కైరీప్రభులు, బార్లి సార్వభౌముని పటమతీసుకొని వెనుకకుండి భజనలు తప్పెటలు డోర్లు సనాయిలు మొదలగు వాద్యములతో జయజయధ్యానములు చెలరేగ గొప్ప పుష్పముతో భీమడోలు వీధులలో పూరేగి ౧౦ లకు ట్రావిలింగు బంగారావధకు పుష్పాహారమైతే చేరినారు బంగారా కంపంతుడు లో డోలూన దీప్యతికలెక్టరు మహారాజశ్రీ అజంతుల్లా ఖాన్ బహదూర్ గారి అన్యక్షతక్రింద సహకారమాజననధ జరిగినారు. సారంభములో రెవరెండుమారు మూడే ఆనంద య్యగారు ఉద్యమమునుగూర్చి మాట్లాడిరి. తరువాతను మహారాజశ్రీ సిరిగినీడి గుబ్బారాయుడుగారు మాట్లాడిరి. సభకు అన్ని జాతులవారు, అన్ని పక్షములవారు ఘనము 1500 మంది హాజరైనారు. సభ జనప్రదముగా జరిగినది.

డి. రామరాజు, జిల్లాబోర్డు అండు తాలూకాబోర్డు మొదలగు,

నవ్వాహము

కంఠం తాలూకా కురిమెళ్ల గ్రామమునకు ఒకమైలు దూరములో యున్నటువంటి మహాశైత్రము అనబడు సురభేశ్వర దేవాలయములో 16-6-30 నుండి మహావైభవముతో జరుగుచున్నది. చాలామందిపోయిచూచి వచ్చుచున్నారు. వీధులకు అన్నదానము సమృద్ధిగా పెట్టుచున్నారు. యెడతెగని రామస్మరణ జరుగుచున్నది. అందువలన ఆదిపర్వము వంగరాజు అను ఆచారవల్ల యేర్పాటు అయినది. చుట్టుపట్లనున్న పల్లెలవారు ఒక్కొక్కరోజు ఒక వూరివాండ్లు వీధులకు అన్నదానము ఆకృడఅయిన ఖర్చులు పెట్టుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

ఇల్లత్తురు

తిరుత్తణి తాలూకా ఇల్లత్తురు గ్రామమున 17, 18 తేదీలుందు గ్రామపంచాయతీ వ్రెసిడెంటు శ్రీయుత రామకృష్ణసురాజుగారి యాజమాన్యమున మూడు సభలు జరిగినవి. ఈ మూడుసభలకు గ్రామస్థులేగాక పరిసర గ్రామస్థులున్న పెక్కండ్రు ఆదిమాంధ్రులను హాజరై యుండిరి. చిత్తూరు మండల మద్యపాననిషేధ సంఘప్రచారకులకు శ్రీయుత పెరుమాళ్ళట్టు జామ్మినేని నారాయణ స్వామినాయుడుగారు మఖ్యోపన్యాసములుగా నుండి గ్రామజీవితము మద్యపాననిషేధము వికమత్తము మున్నగు వెక్కిరింపయెటల గూర్చి గంభీరముగను విక్కిరి బాల్కరముగను యుక్తియుక్తముగను పెక్కండ్ర మనములు కరగునట్లుపర్యవేంది గ్రామముగల కక్షల దొలగించి వికమత్త మొనగూర్చినవిధాన పలువురికలెత్తము తాగుడు మానెదమని సత్తము చేసిరి. పిమ్మట సభ సందనములలో విరవింపబడినది.

(ఒక విలేఖరి)

అసలు బంగారు నగలకు వీకంసి చబిల్ దాన్ అండు సన్స్

నీమకమలములు, నగిలవర్తకులు

112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

చెన్నపురి

తొమ్మిదిమంది పలంటీరులను అరెస్టుచేయుట

మదరాసు, జూన్ 23:— మధురనుండి వచ్చిన ఆర్థరు వలంటీరులు నిన్న సాయంకాలము శ్రీయుత రామచంద్రుని గారి నాయకత్వముక్రింద వాలంటీర్లు రోడ్డునుండి ఊరేగింపుతో బయలుదేరి 144 సెక్షనుక్రింద చిర గోవిందప్పనా చుట్టేట్లు చీనాబజారురోడ్డుల మీదుగా గుజటికి వెళ్లి అచట సత్యాగ్రహమును విశేషప్రబలిపరచుటను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. వారివెంట యిద్దరు పోలీసుకనిస్టేబులుగూడ నుండిరి. గాని వారెట్టి అభ్యంతరమును కలుగజేయలేదు.

రాయపురములో పికెటింగు

నిన్ను రాయపురములో యిద్దరు పలంటీరులు ఒక సారాకాణమున పికెటింగు చేసిరి. అచట పోలీసువారుగూడ నుండిరి గాని వారు కత్పించుకొనలేదు.

గిడ్డింగిపేటలో పికెటింగు

ఇద్దరు పలంటీరులు గిడ్డింగిపేటలో నీమగడ్డల దుకాణము లవద్ద పికెటింగు చేసిరి సత్యాగ్రహానికి ధన సహకారము వహించుట. “మేమిప్పుడు క్రొత్తగా నీచుట్టలను తెప్పించుము” అని ఐర్లకులు వారితో చెప్పగానే పలంటీరులు వెడలిపోయిరి. అచటగూడ నొకరిద్దరు కనిస్టేబులుండిరి గాని వారుగూడ కత్పించుకొనలేదు.

లోనున్న గ్రుల్లో ఉపన్యసించుట

నేడు మధ్యాహ్నము యిద్దరు పలంటీరులు బ్రాడ్వేలో లోనున్న గ్రుల్లో ఉపన్యసించగా వారిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి.

లాకా లేజివద్ద సుపన్యసించుట

నేడు మధ్యాహ్నము ముగ్గురు పలంటీరులు లాకా లేజివద్ద ఉపన్యసించగా వారినిగూడ పోలీసువారు అరెస్టుచేసి తీసికొని పోయిరి.

శ్రీయుత చెల్లయ్య పెర్నాండజుగారి దళము

ఈదళమునందలి నలుగురుపలంటీర్లు నేడుసాయంకాలము తిరువల్లి క్లబ్బికి సమద్రతీరమున తిలకు ఘట్టమునందు 144 సెక్షనుక్రింద ఉపన్యసించిరి. ఒక లారీనిండ పోలీసువారు పిటికివచ్చిరి. అచట చేరియున్న ప్రజల నందరిని వెడలిపామ్యురి. వెడలిపావద్ద ఒక బాలుడు ప్రజలను హెచ్చరింపగా పోలీసువారు రాకురవాని నొక బెబ్బ కొట్టిరి. పిమ్మట నలుగురు పలంటీరులను అరెస్టుచేసి కొంతసేపు వ్రెసిడెన్స్ కళాశాల భవనమునందుంచి పిమ్మట ఒక బస్సులో తీసుకొని పోయిరి. (శ్రీవె.)

మదరాసు వ్రెసిడెన్సీలో సత్యాగ్రహ ఖైదీలమొత్తము

ఉదకమండలం, జూన్ 21:— ఇప్పుడు చెన్నపురి రాజధానిలోనున్న చెరసాలలన్నిటిలోను రాజకీయఖైదుదీలు మొత్తము 1000 మంది యున్నట్లు తెలియుచున్నది. గతవారమున 850 మంది యుండిరిని తెలిసినది. వీరిలో విక్కిలి హెచ్చుమంది సిక్లనువారే. ఏ. క్లానువారు 50 మందియు బి. క్లానువారు 250 మందియును, తక్కిన 700 మందియును సి. క్లానువారనియును తెలియుచున్నది. (స్వ. వి.)

సి. రాజగోపాలాచారిగారి

విమోచనపత్రికను నిలిపివేయుట

తిరుచెంగోడు గాంధీఆశ్రమము

మేనేజరు ప్రకటన

తిరుచెంగోడు, జూన్ 20:—“శ్రీమత్ సి. రాజగోపాలాచారిగారి సంపాదకత్వముక్రింద విమోచనము అను మాసపత్రిక ప్రవిడభావలో ప్రకటింపబడుచుండెను. చెన్నపురిలోని హిందీప్రచార మండ్రాలయమున దీపత్రిక ముద్రింపబడుచుండెను. అమండ్రాలయమునకు ధరావర్తకొరవరకు దానిని మూసివేసిరి. విమోచనపత్రికను ముద్రించుటకు మరే మండ్రాలయము వారును గూడ సమ్మతించలేదుగాన ప్రస్తుతము యీ పత్రిక నిలిపివేయబడెను. తిరుచెంగోడు గాంధీ ఆశ్రమము మేనేజరు ఎఫ్. కె. శ్రీనివాసరావుననుగారు ప్రకటించిరి.

సాహిత్యవార్తలు

రాకపోకలు:—శ్రీ వేణువరపు రామచానుపంతులుగారు నిన్న ఉదయము నిష్క్రమించి మద్రాసుకు తిరిగినట్టిది. రాత్రి 11 వీ. అందరావు హెచ్. రి. మిరెడ్డి, -1 బి. మోహన్, రా. ... 11 బి. జే. వెంకటనారాయణగార్లు నిన్న రాత్రి ...

కొల్లెంగోడు రాజాగారు నిన్న రాత్రి బెంగళూరుకు వెళ్లిరి. నిన్న రాత్రి మెయిలులో శ్రీయ్యత గంటి లక్ష్మన్న పంతులుగారు కోన శివశేగిరి, తిరిగి జూలై రెండు తేదీకి పన్ను పట్టుమునకు వచ్చెదరు.

గౌ. పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్య చౌదరిగారు యం. యల్. ఏ. ఆనెంట్ల (సభ్యులు) నిన్న ఆదివారము ఉదయము ఉదకమండలము నుండి మద్రాసు వచ్చిరి. నిన్న రాత్రి తిరిగి నిడద్రోలుకు పయనమై వెళ్లిరి.

శ్రీమతి జయంతి సూరమ్మగారు

మదరాసు, జూన్ 23:—బంధువులలో ఆరెప్తయి 6 నెలలు విడిచిపెట్టి విడిచిపెట్టిన శ్రీమతి జయంతి సూరమ్మగారిని పోలీసు కావాలతో ఆదివారం ఉదయం కలకత్తా మెయిలులో మదరాసునకు రప్పించబడెను. ఆరాత్రియే బెంగళూరు మెయిలులో రెండు వారాల తర్వాత బండియందు వెళ్లారు శ్రీమతి జయంతి నకు గౌ. పో. బి.జె.న. తొమ్మిదిగురు కిడ్డులగల యీమె దేశసేవకై సర్వమును త్యజించి భర్త ననుసరించి తమమండలమున బూర్తిగా ప్రచారముచేసి కొందరు శ్రీమతి వాలంటీరులుగా చేర్చుటచే శీఘ్ర పరిణామమున యీమెను జూనులకు కొందరు బంధువులును మిత్రులును రైలువద్దకు బోయి ముందరి.

రాంమలైబిల్ సమావేశము

సా.త్రో, రామస్వామి మొదలియారు,

శివస్వామయ్యగారు స్థాపనానింపబడెదరు

ఉదకమండలము, జూన్ 23:—శివస్వామినిండి రాంమలైబిల్ సమావేశమునకు 5 గురు ఆహ్వానింపబడెదరని దృఢముగా తెలియుచున్నది. ఎ. రామస్వామి మొదలియారు, శివస్వామయ్యగారు ఆ విషయములో చేరుదురు. సర్. ఎ. పి. పా.త్రోగారు కూడ సమావేశమునకు పోగలరు. కాని, వీరు సర్వపక్ష సమావేశము తర్వాత నిశ్చయింపబడుదురేమో!

(స్వ. వి.)

కొన్నింటి ఎన్నికలు

ఉదకమండలం, జూన్ 23:—ఎప్పుడు మదరాసు కాన్సిలు ఎన్నికలు జరుగునది ప్రచురితము కాక పోయినను, నెప్టెంబరు 20 వ తేది పోలింగుదినముగా నిర్ణయింపబడు నని విషయము కలవు.

(స్వ. వి.)

గాంధీమహాత్మునకు సహవాసి

శ్రీయ్యత కాకా కెల్లూరుగారిని యెరవాడ చెరసాలకు మార్చుట

బొంబాయి, జూన్ 22:—శ్రీయ్యత కాకా కెల్లూరుగారిని సబర్బన్ చెరసాలనుండి యీనెల 18 వ తేది ఉదయమున నెచటికో తీసుకొని వెళ్లిరి. ఎరవాడ చెరసాలలో గాంధీ మహాత్మునకు సహవాసిగా నుండుటకు కాకా కెల్లూరుగారిని యెరవాడ చెరసాలకు తీసుకొని వెళ్లి మహాత్మునిగదిలోకి యుంచెదరని తెలిసింది.

(బొం. ప్ర.)

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు అమృతనగరులో నువ్వనించుట

అగమైలువరకును వ్యాపించిన గొప్ప ఊరేగింపు అమృతనగర, జూన్ 23:—నిన్న సాయంకాలము యిచ్చు మిగిలి గొప్ప యూరేగింపు జరిగింది. అది ఆరమైలువరకును వ్యాపించియుండెను. వీధులలోను మేడలపైనను శ్రీమతి ను పురుషులు కలకలలాడుచుండిరి. ఆ యూరేగింపు జలపాతముగా చేరినప్పుడు బహిరంగసభ జరిగినది. ఆసభలో కస్తూరిబాయిగారు హిందీభాషలో నువ్వనించెదరి. నిన్న సాయంకాలము ప్రైయిసులో ఆమె గుజరాతుకు వెళ్లిరి.

(శ్రీ. ప్ర.)

ఆంధ్ర రాష్ట్రము తూ. గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సభ

25వ తేదీన జరుగును

కాకానాడ, జూన్ 23:—జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి యిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:—

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ 25 తేదీన బుధవారమునాడు 12 గంటలకు పెద్దాపురంలో నిర్వహింపబడును. అధ్యక్షుని సహాయకార్యదర్శిని ఎన్నికొనుట మున్నగునవి జరుగును.

బందరులో ఆరెప్తయి శిక్షలు

బందరు, జూన్ 21:—శ్రీయ్యతలు గుత్తికొండ సత్యనారాయణ, కొదాలి సీతారామయ్య నరసింహారావుగార్లు ఆరెప్తయి శిక్షాదండకు తీసికొనివచ్చిరి. సత్యనారాయణగారి శిక్ష విచారణజరిగినది. వెల్లువోలు గ్రామమునకు శ్రీయ్యత కొంగంటి శేషయ్యగారు ప్రభుత్వమువలన సాక్ష్యమిచ్చిరి. సత్యనారాయణగారికి 6 నెలలు శిక్షవిధింపబడెను. శ్రీయ్యత మోటుగరి సత్యనారాయణగారికికూడ 6 నెలలు కనీసశిక్ష విధింపబడెను.

సీతారామయ్య, నరసింహారావుగార్లు ప్రతివాదము బెట్టుకొనదలచుటచే పారిసి జామీనుపై విడుదలగావించి శేషుని చారణ సోమవారమునాటికి వాయిదాపెసిరి. కొదాలిగ్రామములో కల్లుదుకాణములపై 18 వ తేదీనాడు విరు పికెటింగు చేసి తాటినుట్టులను రికివేసెదమని కలశీలను బెనరింపలేదా? అని మేజిస్ట్రేటుగారు దిశిరి. కాని బారు నేరము నొప్పకొనలేదు.

(స్వ. వి.)

కౌతవరంవిచారణ సంఘమువారి

యెదుట సాక్ష్యములు

బందరు, జూన్ 20:—శ్రీయ్యతలు వెంపటి నరసింహం ద్వైత శ్రీరాములు యార్లగడ్డ అంకిశిక్షగార్లు సభ్యులుగా నియమించి బందరు బోర్డు ఎస్సీసీయేజి. వారు కౌతవరం మున్నగు గ్రామములలో జరిగిన పోలీసు అత్యాచారములను గూర్చి విచారింపుటకై యేర్పరచిన విచారణసంఘమువారు కౌతవరంలో 13, 14 తేదీలలో సమావేశమైరి. 20 మంది సాక్ష్యమిచ్చిరి.

శ్రీయ్యత నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు మొదటిసారి

“జూన్ 2 వ తేదీనాడు గుడివాడ సబ్జిల్ ఇన్స్పెక్టరు దావూద్ అలీగారు 12 మంది పోలీసులను వెంటబెట్టుకొని నచ్చి మాయంటిని సోదాచుచిరి. శేషు మధ్యరాష్ట్రములనుండి తీసికొనివచ్చిన ఖనిజపదార్థములను అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంటు హామిల్టన్ గారు చాలా జాగ్రత్తగా పరీక్షించి నాపు ప్రకములను నెడకి అందుండి వెల్ డాట్స్ ఇన్స్, సి. వి. రెజింగ్ ఇండియా సెటిల్ మెంట్ కేస్ ఫర్ డైవ్ రౌన్ అను నామకములను శేషు ప్రాసెస్ చేసి నాటిని తీసికొనిరి. జిల్లాసూపరింటెండెంటుగారు బొంబాయి ఎస్సీసీ దాని తిని నన్ను దిశిరి. శేషు విప్లవకారులపక్షమువాడను కానెడిసి. పోలీసువారు నన్ను చాలదెబ్బలు కొట్టిరి. దీనిమూలముగా నా మెడయెముకలపై దెబ్బలు తగిలెను. నా సోదరుని మేనమామ గారినిగూడ కొట్టిరి.” అని ఆయన చెప్పెను.

“నుండుకేవలప్రములనే ధరించినచెప్పెను వివరమును పోలీసువారు కొట్టిరి. అని శ్రీయ్యత దండప్రాసెస్ కంగయ్యగారు చెప్పిరి.

“రెండవ తేదీనాడు దావూద్ సాహెబ్ గారు బకయింటిని సోదాచుచు సందర్శించుచు మిరు మధ్యరాష్ట్రములనుండి తీసికొనివచ్చిన ఖనిజపదార్థములను అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంటు హామిల్టన్ గారు చాలా జాగ్రత్తగా పరీక్షించి నాపు ప్రకములను నెడకి అందుండి వెల్ డాట్స్ ఇన్స్, సి. వి. రెజింగ్ ఇండియా సెటిల్ మెంట్ కేస్ ఫర్ డైవ్ రౌన్ అను నామకములను శేషు ప్రాసెస్ చేసి నాటిని తీసికొనిరి. జిల్లాసూపరింటెండెంటుగారు బొంబాయి ఎస్సీసీ దాని తిని నన్ను దిశిరి. శేషు విప్లవకారులపక్షమువాడను కానెడిసి. పోలీసువారు నన్ను చాలదెబ్బలు కొట్టిరి. దీనిమూలముగా నా మెడయెముకలపై దెబ్బలు తగిలెను. నా సోదరుని మేనమామ గారినిగూడ కొట్టిరి.” అని ఆయన చెప్పెను.

“అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంటుగారు గాంధీగ్రహమును పగలగొట్టి పారవైచిరి. వెంకటేశ్వరరావుగారి మొగముపై గట్టిగా కొట్టిరి.” అని శ్రీయ్యత గండు సీతారామయ్యగారు చెప్పిరి.

“శేషును కానూరి బలరామయ్యగారు సక్రమునుండి వచ్చుచుండగా పోలీసువారు ముక్కులను కొట్టిరి.” అని శ్రీయ్యత బొబ్బా ఆదివారం యుగము రిగారు చెప్పిరి.

“ప్రజలను చెదరగొట్టుటకు పోలీసువారు ఇష్టము వచ్చినట్లు లాటిల ప్రయోగించిరి. శేషు తప్పించుకొనుటకై రైలుబద్దల వైపు పరుగెత్తిరి.”

అని శ్రీయ్యత తండ్రిపూడి సంతోషరావుగారు చెప్పిరి.

(శ్రీ. ప్ర.)

నెల్లూరులో ఏడుగురు స్త్రీవాలంటీర్లను కొందరుపురుషులను ఆరెప్తయిచేయుట

శ్రీయ్యతలు పొణకా కనకమ్మ, ఓరుగంటి మహాలక్ష్మమ్మ, వెంకటసుబ్బయ్యగారి భార్య తాయారమ్మ, గంపలగూడెం కుమారరాజుగారి బంధువు, పుండరీక విరలమ్మ, యం. కామేశ్వరమ్మ, గడ్డం శేషమ్మ, శంకరమ్మగార్లు ఆరెప్తయి.

నెల్లూరు, జూన్ 23:—వైవారి నందరిని శేషుఉదయం గం 9-30లకు యిచ్చు ఆరెప్తయిచేసిరి. శ్రీయ్యతలు పి. యస్. వెంకటచలమయ్య, వరహగిరి చెంచురామయ్య, కణుపూరు రంగయ్య, పాదా ఆది శేషయ్యగార్లు ముగ్ధాదా వైవారిలో బాటు పికెటింగు చేసినందుకు గాను ఆరెప్తయిచేసిరి. వాలంటీర్లందరూ సంతోషముతో నున్నారు.

మరిగలగురు వాలంటీర్లను తాలూకా కచ్చేరికి చెందిన పనివాని నొకనిని గూడ ఆరెప్తయిచేసినట్లు తెలియుచున్నది.

వీరిలో నలుగురు శ్రీమతి విడుదలచేయుట

శ్రీయ్యతలు పుండరీక విరలమ్మ, ముత్తుపూరు కామమ్మ పొన్నలూరు రమణమ్మ కట్టా శంకరమ్మ గార్లను నలుగురిని ఒక గంటనేపు నైవసులో నుంచి వదలివేసిరి. తక్కిన ముగ్ధుని, అనగా శ్రీయ్యతలు కనకమ్మ మహాలక్ష్మమ్మ తాయారమ్మ గార్లను నలుగురు పురుషుల పలంట్లను నిర్బంధమున నుంచిరి. దుకాణములను మూయుడని బోధించుచున్న నలంట్లల వద్దనున్న గంటు పోలీసువారు లాగివొనిరి. వసతివేయబడిన నలుగురు శ్రీమతి నలంట్లలను మరికొందరు పురుషుల పలంట్లలను మరల సారాదుకాణములవద్ద పికెటింగు చేయ బయలుదేరిరి.

శ్రీయ్యత గడ్డం ముప్పారెడ్డిగారినిగూడ ఆరెప్తయిచేసిరి. (స్వ. వి.)

తూర్పుగోదావరిజిల్లా ఆవిడిలో వాలంటీరుకుశిక్ష

ఆవిడి, (తూ. గో.) జూన్ 23:—శ్రీయ్యత కొడమర్తి కామేశ్వరరావుగారికి 157 సెక్సు సక్రింద ఆరు నెలలు ఖైదును, రు 1000 ల జరిమానా ఈయకపోయినచో మరి ఆరు నెలలు ఖైదు ననభవింపవలెను.

క్రాంతివారంట్లు

వై సెక్సు సక్రిందనే శ్రీయ్యతలు ప్రభల భీమ ముప్పారావు, (పుల్లెటిళ్ల) గోపేటి ముప్పారావు (ఆవిడి) గార్లకు గూడ వారంట్లు అందజేయబడినవి.

ఏలూరులో పికెటింగు చేసినందుకు వలంట్లకు శిక్ష వేయుట

ఏలూరు, జూన్ 23:—ఇచ్చుల పికెటింగు చేసినందుకు ఆరెప్తయి చేయబడిన ఆరుగురు వలంట్లల శేషు విచారణ శేషు జరిగినది. వీరిలో నలుగురిని జామీనుమీద వదలిరి. శ్రీయ్యతలు కె. ఆప్పలస్వామి, బి. అప్పలస్వామిగార్లకు చెరి యొక సంవత్సరము శిక్ష జేయబడెను.

(స్వ. వి.)

ఆచార్య ఇంద్రాగారి

ఉపన్యాసము

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు మహాదీయాల హక్కులకై మనము సాయము చేయవలెను

భిల్ల, జూన్ 17:—ఆచార్య ఇంద్రాగారు (స్వామి శ్రీధానందస్వామి కుమారుడు) చెరసాలనుండి విడుదలయై రాగానే సవరణభారతసభవారు వివరప్రముఖ సమర్పించిరి. శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారు సభాద్యక్షులు పీఠము నలంకరించెను. వినితి ప్రత్రమునకు ప్రత్యక్షతర మొసంగుచు శ్రీ. ఆచార్యగారిట్లు చెప్పిరి. “ప్రస్తుత స్వాతంత్ర్య పోరాటములో మనకు జయము తప్పదు. ఈ మాడమాసములో దేశీయులయొక్క కత్తి సామర్థ్యములు ఆశ్చర్యకరమున విభిన్నున పెంపునొందినవి.

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రము

స్వాతంత్ర్య పోరాటమునందు పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రముల యందలి పామృదీయాల ఆపూర్వమున విభిన్నున పాల్గొనిరి. కావున భారతదేశమునందలి హిందువు లందరూ పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్ర ప్రజల వ్యాయమును కోర్కెలకు సహాయము గానింపవలెను.

(శ్రీ. ప్ర.)

బడ బజారు కాంగ్రెసు కార్యాలయములో పోలీసు సోదా

కలకత్తా, జూన్ 23:—కన్ని నిషిద్ధములైన కర పత్రములను ప్రకటించినందుకు గాను, నిన్న సాయంకాలము బడ బజారు కాంగ్రెసు కార్యాలయమును పోలీసువారు సోదా చేసిరి. ఆరెప్తయి లేమియు జరుగ లేదు.

(శ్రీ. ప్ర.)

బెజవాడలో 144 నెక్సు

ఇండ్ల సోదాలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, జూన్ 22:—నిన్న యువకులనుండి బెజవాడలో 144 నెక్సు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యంత్రాకమున సరించి ప్రయోగించబడినది. ఈవార్డు టంటూ మూలమున యూరిలోని వారల కెల్లరకు తెలియజేయుట ప్రచురింపబడినది. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు జిల్లా పోలీసు నూపర్నెంటు డిప్యూటీ మాపర్నెంటు టౌన్ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు 8 లారీలనిండా ఆయుధపాణులైన రిజర్వు పోలీసువారు పట్టణముంతయు తిరిగి జాతీయ పతాకముల నూడవెరికిరి. మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసుపైన గాంధీపార్కులో శివాలయములో కొత్తపేట చౌకులో మున్యగు ప్రదేశములలోగల జాతీయపతాకము లన్నియు తీసివేయబడినవి. సాదాంతము గాంధీపార్కులో కొత్తపేట చౌకులో శివాలయంలో మీటింగులు జరుగకుండా పోలీసులు కావలా కాయంచుండిరి. లారీల ప్రయోగము లేకుండగనే ఇ. తదాక జరిగిపోయినది.

అయ్యోకి వెంకటరమణయ్యగారి ఇల్లు, డాక్టర్ శివరెంక మల్లిఖార్జునరావు గారి ఇల్లు పోలీసువారిచే సోదా చూడబడినది.

నిన్న కాంగ్రెసు ఆఫీసులోని జెండాను పోలీసులు తీసివేయగానే మొగలజాపురం కాపురముడు జాగ్రత్తగా జింకట్రాయ్యగారు మరల పతాకమును ప్రతిష్ఠించ ప్రయత్నించగా అరెస్టు చేయబడి సబ్ జైలులో నుంచబడినాడు.

బెజవాడ జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పులు

డాక్టరు శివరెంక మల్లిఖార్జునరావుగారికి 2 యేండ్లు కఠినశిక్ష రు 200/- జరిమానా

బెజవాడ, జూన్ 22:—డాక్టరు శివరెంక మల్లిఖార్జునరావుగారు బెజవాడ పట్టణకాంగ్రెసుకమిటీ ఆధ్వర్యమున పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంటినేనాధిపతి. వీరు మైసూరుపట్టణంలో ఉపన్యాసమిచ్చుచు ప్రజలను ఉత్సాహపరుచుట నతిక్రమించుమని బోధించినట్లు కేసు, వీరు ఆ యువన్యాసములో ఆలాగున చెప్పలేదన్నార. పోలీసులు ఆ గ్రామికరణం ఇచ్చినట్లు సాక్షుమిచ్చినారు. రెండేండ్లు కఠినశిక్ష రు 200 లు జరిమానా విధించబడినది. జరిమానా చెల్లించకుంటే మరి మూడు నెలలు కఠినశిక్ష.

చొప్పడంటు వీరభద్రయ్యగారు, మైలవరం వీరివైనకూడ ఆడకేసు రెండేండ్లు కఠినశిక్ష

రెండువారి శ్రీ రామమూర్తి మాచిభాట్ల శివారామకర్మగారలు, వీరిద్దరు పోలీసులను ఉద్యోగాలు పెంబుకోమని ఉపన్యాసించినట్లు కేసు. ఆరేసి నెలలవంతున కఠినశిక్ష విధించబడినది. వీరు పిన్నవయస్కులు గనుక రెండేండ్లు తంజావూరు బోర్న్లూ న్యూలులో సందేహాన ఉత్తరపు చేయబడినది.

డీప్రివహంతు దుర్గాప్రసాదరావుగారు, వీరుకూడ పోలీసులను పనులను వదలమని చెప్పినట్లు కేసు. వీరు తుమావణ కోరి బామికా బాండు ఇచ్చినందున వదలివేయబడినారు.

బరంపురం

బహిరంగ సభ

గత 19-6-80 తేదీ లక్ష్మీనారాయణుడు సాయంత్రము ఆయిదున్నర గంటలకు యీ పురమున జయంతి సూరముగారు యరెక్కుకాబడి వెంటనే మెట్రావరకారులో గోనాలపురం తీసికొనిపోవడిరి. వీరిని ఆరాత్రి పర్రెండు గంటలకు విచారించి 6 నెలలు విడిచిపెట్టెను. రెండు రోజులు తీసుకొని పోవడినట్లు తెలియుచున్నది. పునరు 120 మందివరకు యరెక్కు అరి.

వీ తత్సందర్భమున వారి పుక్తుడైన బ్రహ్మానందంగారు వెంటనే యొక సభ సమావేశపరచి ప్రస్తుతకర్తవ్యమును గురించియు, విదేశీ వస్తు బహిష్కరణమును గురించియు, పికెటింగు గురించియు అతి పూర్వ మధురముగ గంటన్నర కాలము గంభీర పన్యాసము గావించిరి. గంజాబిల్లుకు శ్రీనాయకులు అరెక్కుకాబడినవారిలో యీపే చూడవడి.

కె. వి. రంగారావు.

మ ర ణ ము

నిన్న, జూన్ 21:—చాలాకాలముగా యనారోగ్యము గానున్న రాంపూర్ నవాబ్ గారు పరలోకప్రాప్తి సొందిరి. (ఆ. ప్రె.)

బందరులో 144 నెక్సు

బందరు పట్టణమును చుట్టవట్ట 7 మైళ్లలోపునగాని బహిరంగసభలు మొదలైనవానిని జరుపకూడదు

జాతీయపతాకములను కట్టకూడదు
బందరు, జూన్ 22:—నిన్న ఉదయమున అసిస్టెంటు మాజరింగ్ టెండరు వామిల్ గారు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగా రును డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు 40 మంది పోలీసువారితో కలిసిపల్లి సర్వేగారు బిరమను వెళగచుకొనిరి. తరువాత అచ్చటన్నట్లు ఇండ్లమీదనున్న జాతీయ పతాకములను లాగివేయచు వెళ్లిరి.

నాయకులయిండ్లను సోదాచూచుట
శ్రీయ్యతులు డాక్టరు పట్టాభిసేతారామయ్య ముట్నూరి కృష్ణారావు పెనుమర్రి లక్ష్మీపతిశాస్త్రి మల్లె శివరామకృష్ణయ్యగార్లయిండ్లను సాయంకాలమున ఒక్కసారిగా సోదాచూచిరి. ప్రస్తుతము కృష్ణపత్రికా కార్యాలయమున సోదా చూచుచున్నార.

కృష్ణారావుగారికి 144 నోటీసు
నిన్ననే శ్రీయ్యతులు ముట్నూరి కృష్ణారావుగారు మున్యవారిపై 144 నెక్సు ఆమలు జరుపబడినది. పై ఆర్డరునే ప్రజలకందరకును తెలియపరచుటకై చాటింపుద్వారా అది ప్రకటించిరి.

144 నోటీసులోని వివరములు

“21 తేదీనాడు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారు ఇచ్చిన రిపోర్టునుబట్టి చర్చాకార్యాలయము ఆవరణలోనన్న పాకలోను దగ్గరనున్న పురాణం నూరికాశ్రమిగానే మేడలోను కొందరు వాలంటీర్లు నివసించుచున్నట్లు నాకు తెలియవచ్చినది. ఈ వాలంటీర్లు గవర్నమెంటు కానసముల నుల్లంఘించి ప్రభుత్వముపై ద్వేషము పురికొల్పుటయే పనిచునియు, వీరు జాతీయ పతాకములనేజెండాలును తీసికొని నిషేధములైనసాటలను పాడుచు బందరులోను గ్రామములలోను ఉన్యవసులు జరుపుచున్నారనియు, బట్టలవర్తకమును కల్లుద్రావణవార్తలను వారి కాలాదార్లకునూడ వీరు చాల ఇబ్బందులను గలిగించుచున్నారనియును తెలిసినది. బందరు సబ్డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారు ఈనెల 6 వ తేదీనాడు ఇక్కడ కొందరిపై 144 వ నెక్సు ఆమలు జరిపిరి. కాని ప్రయోజనము లేక పోయినది. వాలంటీర్లు కొన్ని జంతాలను బందరులో పంది పెట్టిరి. వానిని చాలమంది ప్రజలు తమయిండ్లపై ఎగురవేసిరి. ఇది రాజభక్తిగలవారికి చాల ఆగ్రహము గలిగించుచున్నది.”

అందుచే ప్రజలలో శాంతిని కాపాడుటకై 144 నెక్సును ప్రయోగించుటచే, చట్టములను లోబడియుండు ప్రజలను చెబ్బలనుండి కాపాడి వారికి భయములేకుండ జేయుటయును అవసరమని నేను తలచుచున్నాను.

ఇది చాల అవసరమైన వ్యవహారమగుటచే నోటీసులములు జరుపకు మీలెదు కాబట్టి 1. ముట్నూరి కృష్ణారావు 2. పెనుమర్రి లక్ష్మీపతి శాస్త్రి, 3. మున్న నాగేశ్వర శాస్త్రి, 4. మంగనపల్లి వెంకటేశ్వరరావుగార్లపైనను, తక్కిన కాంగ్రెసు వాలంటీర్లపైనను (11 ప్రా. 144) నెక్సు క్రింద ఎక్స్ప్రెస్ ఆర్డరు నోక వానిని అమలు జరుపుచున్నాను.

ఈ ఆర్డరు నువసరించి వారు పైన చెప్పిన రెండు చోట్లలో ఎచ్చటను ఉండకూడదు. బందరులోగాని చుట్టు 7 మైళ్లలోపుగా గాని ఎచ్చటను కానినోల్లంఘనమునందర్భమున బహిరంగ సభలుజరుపుట మున్నగు పనులు చేయకూడదు. ప్రజలెవరును పికెటింగుగాని ఇండ్లపై జండాను స్థాపించుటగాని చేయకూడదు

ఈ ఆర్డరు విని తొలకాలలోని ఘంటసాల గ్రామము నకును, దా.కె. మట్టు వీడు మైళ్లలో గల ప్రదేశములను గూడ వర్తింబును. అనగా ఘంటసాల, పాలెం, చాటిపర్రు, లక్ష్మీపురం దేవరకొట కాజ, కొదాటి, వెలివోలు గ్రామములపై ఆర్డరును బహిష్కరింపబడు. (స్వ. వి)

పెద్దాపురం చందాదారుల

కొకవిజ్ఞప్తి

పెద్దాపురమునకు శ్రీయ్యత ఆరాధ్యుల మూటయ్యగారిని మా ఆంధ్రప్రతికకు, భారతికి ఏజంట్లుగా 1-5-30 నుండి యేర్పాటు చేసియున్నాము గాన పెద్దాపురమునందుండు చందాదారులు వారికి గాని లేక వారి అనుమతి చెందినవారికిగాని చందాలను చెల్లించి ప్రతికలను పుచ్చుకొన ప్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు.

రావల్పిండిలో నెరెస్టులు

బొంబుపేలుటకుసూక్ష్మ పోలీసులు
దర్మాపు గ వింగుచుండుట
రావల్పిండి, జూన్ 21:—సాదా బహుళానో సంగవింది న బాంబు పేలుటకుసూక్ష్మ పోలీసులు దర్మాపును గావించుచున్నార. నేరస్తుని యావోకి యేమియు నింతవరకు గన్పట్టలేదు. సగరమునం దిండ్లను పర్రెండింటిని పోలీసులు పోధించిరి. ఎవనుండును అరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

విజయవాడలో పత్రికను స్వీకరించుచున్న చందాదారుల కొకవిజ్ఞప్తి

నెల 1కి రు. 2-0-0 లను చెల్లించవలసినట్లు యిదివరలో ఈ పత్రికద్వారా తెలిపియుంటిమి. సదరు యేర్పాటు 1-6-1930 నుండి ప్రారంభమున నని తెలుసుకొన ప్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు.

మద్రాసు అందు సదరక మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

బెంగుళూరు

మీరెట్టి యవకాశముకొరకై వేచియుంటిరో యట్టిది యిప్పుడే లభించినది. బెంగుళూరులో శలవుదినములు యానందముగ గడుపలచినవారికి రైల్వేకంపెనీవారు దినవ తెలుపబడిన ప్రత్యేకసౌకర్యము లొసంగుచున్నార క్రిందతెలుపబడిన తస్మింపురేట్లకు టికెట్లను మద్రాసు నెంబ్రెల్ స్టేషను నందు 21 జూన్, 7 జూలై తేదీలమధ్య (రెండుతేదీలతో సహా) ఇవ్వబడును. ఈ టికెట్లు గలిగినవారు 10 జూలై సాయంకాలము 8 గంటలలోగా ప్రయాణమును పూర్తిచేయవలెను.

Table with 2 columns: Ticket type and Price. 1 వ క్లాసు రు 34, 2 వ ,, రు 17, 3 వ ,, రు 6

ఒక్కొక్క ప్రయాణీకుడు తానెంట 60 నేర్లు, 40 నేర్లు, 25 నేర్లు బరువును ఉచితముగ గొనిపోవచ్చును ఈతరుణమును బోగ్ ట్టుకొనకుడు

బెంగుళూరునుండి జరుగు పందెములు యీసమయముండే జరుగగలవు.

ఎలెక్ట్రిక్ సినిమెటోగ్రాఫ్ అండ్ మ్యాజిక్ లాంతరు

మీరు యింటియందుండియే సినిమానుఖము ననుభవించగలరు. సులభముగ పనిచేయదగి విచిత్రమైన దృశ్యములు, ప్రపంచములోని సౌందర్యములు చూడదగి, మ్యాజిక్ లాంతరుమాదిరిగూడ సునయోగించవచ్చును. ఫిల్ములతోనకా గ్రాటరీ, బల్బు రు 3-12-0.

కె. యన్. ఆర్. లండ్ బ్రదర్, వెపెరీ, మద్రాసు.

జాతకఫలముల నూతన ఫక్కి

దిన చ ర్మ

దినచర్య చూచుకొని తమ జీవిత మార్గములను చక్కజేసికొని ప్రతివారును మేలు పొందవచ్చును. మహారాజులకు, వ్యాపారస్తులకు, పండితులకు, జనసామాన్యమునకంతకును ఇది సదుపదేశముల నొసంగు గడుపునంటిది. ముప్పదిరోజుల ఫలములకు రు. 8/-లు మాత్రమే. మీ ఆర్డరులో రు. 1 అడ్వాన్సుగా పంపును; మీ జన్మనక్షత్రము, లేక తొమ్మిది ఆక్షరములు, జాదాపు నమస్సుతో వ్రాయవలెను. పండిత వి. యస్. యస్. శర్మ, కాకినాడ.

ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘముల నణచివైచుట

ప్రభువుల సభలో నిటీవల ముచ్చటించుచు, ప్రస్తుత ద్వైతమునకు మూలకారణమయిన కాంగ్రెసు సంఘములను అక్రమ సంఘములని ప్రకటించి, వానిని రూపుమాపుట లాభకరము గాని స్వల్ప నిర్బంధములవలన ప్రయోజనము లేదని, పీలు ప్రభువుగారు హిందూ దేశమున వ్యర్థ టనము సలిపి ఇంగ్లాండుకు వెడలిపో తెలిసిన విషయమే. ఏ రిటవరకు కొంతకాలము ప్రయోగించితిమి గూడ బనిచేసియుండిరి. వీరి సూచనను కొన్ని కన్నయ్య టీపు ప్రతికలు సమర్థించి యుండెను. కాని ఇంతవరకు ప్రభుత్వమువారు వీరి సూచనను పిషావరులో దప్ప యితర స్థలములలో నాచరణచేసి దేకుండిరి. మహాత్ముని యద్యమము గాఢముగ నాటకొనిన బొంబాయి గుజరాతు రాష్ట్రములలోగాని, వంగ దేశమునగాని, సంయుక్తరాష్ట్రములందుగాని, మరి యే యితర ప్రదేశమునందుగాని, కాంగ్రెసు సంఘములు చట్ట విరుద్ధ సంఘములని ప్రకటించియుండలేదు. అఖిల భారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభలు తరుచుగ జరుగుచునే యున్నవి. అఖిల భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమును అక్రమ సంఘము క్రింద యితరవరకు జేర్చియుండలేదు. కాని, ముందుగ ఆంధ్ర దేశమున కిట్టి గౌరవ మొనగబడినది. 21 వ తేదీన ప్రచురింపబడిన అసాధారణపు ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజెట్టులో ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము ఇండియన్ క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము క్రింద అక్రమ సంఘమని ప్రకటించబడెను.

ఇటులనే మద్రాసు రాష్ట్రమున ఆంధ్రమండలములందలి వాలంటీరు లందరును, అక్రమ సంఘసభ్యులుగ నిరూపింపబడిరి. ఇదిగాక, గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు సంఘమును, గుంటూరు మండలమున బనిచేయుచున్న వాలంటీరులును అక్రమ సంఘము క్రింద ప్రకటించబడెను. బెజవాడ సత్యాగ్రహ సంఘమును దాని క్రింద బనిచేసెడి వాలంటీరులును, పశ్చిమ కృష్ణా కాంగ్రెసు సంఘమును, తూర్పు కృష్ణా కాంగ్రెసు సంఘమును, పశ్చిమ గోదావరి కాంగ్రెసు సంఘమును, వీని క్రింద పనిచేసెడి వాలంటీరులును క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము క్రింద అక్రమ సంఘములుగ నిరూపింపబడెను. ఆంధ్ర దేశమున ప్రారంభమయిన కాంగ్రెసు సంఘముల నణచివైచు పద్ధతి, చెన్న రాజధానియందలి, వివిధ మండలములకును, ఆంధ్ర

రాష్ట్రమునందలి యితర మండలములకును గూడ త్వరలో వ్యాపింపకమానదు. పిమ్మట హిందూ దేశమునందలి వివిధ రాష్ట్రములలోని కాంగ్రెసు సంఘములన్నియు అక్రమ సంఘములుగ పరిగణింపబడుట సహజము మితవాదులును తదితర షట్కలవారును గూడ కాంగ్రెసు ప్రతినిధులతో సమాధానపడవండ, హైందవసమన్వ పరిష్కారము గాదని, తెలిపియుండిరి. మితవాద ప్రతికయగు లీడరు ప్రతిక, మితవాద పక్షపద్ధతులే శ్రేష్ఠములని భావించుచున్నను, హిందూ దేశమునందెల్ల ఉత్కృష్టమగు రాజకీయసంస్థ కాంగ్రెసునధయే యని, చాటుచున్నది.

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు లేకుండ, రాండుచేబిలు సమావేశము ఏదియో తీర్మానముల గావించుటకు సాధ్యపడినను, వానిని దేశ మామోదించుట దుర్లభమనియు, 1921 సంవత్సరమునాటికన్న వీనిని ప్రజలు ఎక్కుడు పట్టుదలతో బహిష్కరించెద రనియు, నిట్టిస్థితిలో గాంధీమహాత్ముడు లేని సమావేశమునకు మితవాదులు వెడలి తమ ధనమును కాలమును వ్యర్థ పరచుటవలన నెట్టి ప్రయోజన ముండదనియు, లీడరు ప్రతిక హిత వానగుచున్నది. కార్మిక సంఘమువారు గూడ యిటులనే తీర్మానము గావించిరి. వాణిజ్య సంఘములిటులనే భావించుచున్నవి. ఏ కొలదిమంది ప్రత్యేకసాక్షివాదులలో దప్ప, దేశ సాధ్యములలో రేడి తదితరు లందఱును కాంగ్రెసు ప్రముఖులతో ప్రభుత్వమువారు సమాధానపడినగాని ప్రయోజనము లేదని తెలుపుచున్నారు. ఇందుకు జవాబుగ, కాంగ్రెసు ప్రముఖులు పలువురు నిర్బంధింపబడిరి. ప్రతికానిరోధము జరిగినది. కాంగ్రెసు సంఘములు అణచివేయబడుచున్నవి. కాంగ్రెసు సంఘములను రూపుమాపినను, కాంగ్రెసు సందేశము ప్రజల మనములనుండి తొలగుటగాని, దేశస్వాతంత్ర్యశయ మంతరించుటగాని జరుగనేరదు. ఇందువలన కాంగ్రెసు ఆదర్శములు ప్రజలకు మరింత ప్రియతరము గావచ్చును. జప్తినుపక్షనా యకుడుగూడ కాంగ్రెసుపక్షములేకుండ జరిగెడి రాండుచేబిలు సమావేశము విఫలమగు నని కాకినాడలో జెప్పియుండెను. చిదంబరము మిరాసీ దారు లగు రామలింగముగారు, రాబోవు జప్తినుపక్షసమావేశములో, గాంధీమహాత్ముని తోడ్పాటును ప్రభుత్వమువారు సంపాదించనియెడల, జప్తినుపక్షసభ్యు లెవరును రాండుచేబిలు సమావేశములో పాల్గొనగూడదని, తీర్మానమును ప్రతిపాదించ నిశ్చయించిరి. దీనిని సభవా రంగీకరించినను అంగీకరింపకున్నను, జప్తినుపక్షసభ్యుల దృక్పథముగూడ ఏ వంకకు పరుగిడుచున్నదో గ్రహింపవచ్చును. దాదాభాయి నారోజీ, సురేంద్రనాథ బెనర్జీ, నరసింహ మెహతా, గోపాలకృష్ణ గోఖలే, బాలగంగాధర తిలకు, లాలా లజపతి రాయ, పండిత మదన మోహన మాలవ్య, మహాత్మాగాంధీ, దేశబంధుదాసు మున్నగు మహామహులచే నేవినబడి, భారతీయులకు ప్రమాణ సంస్థయైన కాంగ్రెసు మహాసభను అణచివైచుట వలన, ప్రజాశయము లణగిపోవు నని భావించుట కన్నను భ్రమ వేరుండదు. ఇంతవరకు కాంగ్రెసు సభనుండి వైదొలగిన వారు దీనియండ జేరట కిది కారణ భూత మగును. రాజకీయసంస్థలలో కెల్ల కాంగ్రెసు మహాసభ అగ్రగణ్యమయినదని మాంటు థర్లర్ పోర్టు లంగీకరించెను. అక్కో కాంగ్రెసు సభవారు

ఏర్పరచుకొనిన హిందుమహమ్మదీయ పరిష్కారపు టేర్పాటును, మాంటుథర్లు సంస్కరణములు సఫల పరచియుండెను. దేశముతరపున సమాధానపడుటకు కాంగ్రెసునధకు మాత్రమే శక్తిగలదని ఎల్ల రంగీకరించెడి విషయమే. ఇంగ్లాండులోనేమి నాగరిక ప్రపంచమందంతట నేమి, ఈవిషయ మంగీకరింపబడుచున్నది. అహింసాపద్ధతి ననుసరించి స్వరాజ్య సంపాదనకై పాటుబడుచున్న కాంగ్రెసు సంస్థల నణచివైచుటచే, పాలకుల కెక్కుడు నష్టముగలిగి, ప్రజలలో నశాంతి యధికముగ వ్యాపించుట సహజము. బొంబాయిలోను కలకత్తాలోను, మరికొన్ని ప్రదేశములలోను ఆర్థిక నెన్దులు ప్రయోగింపబడెను కాని ఫలితమేమగుచున్నది? కాంగ్రెసు సంచలనము యథాప్రకారము కొనసాగుచునే యున్నది. పరిస్థితు లింకను విషమ మగుచున్నవి. బొంబాయిలో ఊరేగింపు లెన్నిమాన్లు ఆటంక పరుపబడినను, లాఠీ ప్రయోగ మెంతగ జరుగుచున్నను, ప్రజలలో నిరుత్సాహము గలుగలేదని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. గుజరాతులో గూడ పరిస్థితు లిటులనే యున్నవి. ఇటీవల అక్రమ ప్రోత్సాహపు ఆర్థిక నెన్దును ప్రయోగించుటకు మద్రాసు ప్రభుత్వమున కధికార మీయబడెను. సహకార సంఘములు కద్దరుకు ప్రోత్సాహ మొనగగూడదనియు, స్థానిక సంఘములు జాతీయోద్యమముపట్ల ఏ విధముగను సానుభూతి జూడగూడదనియు ఉత్తరువులు వెలువడెను. ఇంతియగాక స్థానిక సంఘముల ఓటరులు, ఇట్టి యభిప్రాయములు గలవారిని ఎన్నుకొన గూడదనికూడ, ఉత్తరువునందు గలదు. ఇంతవరకు ఓటరుల స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించెడి ఉత్తరువులు వెలువడలేదు. ఇప్పుడు ఎట్టివారి నెన్నుకొనవలయునో గూడ నిరూపింపబడినది. వీని నన్నిటిని మించిన నిర్బంధపు టుత్తరువు కాంగ్రెసు సంఘములను అక్రమ సంఘములని ప్రకటించుట. ఇట్టి నిర్బంధ పరంపరల వలన సైమను కమిషను రిపోర్టును ప్రజలమోదించెదరని, పాలకులు భావించుచో, మిగుల పొరబడిరని జెప్పవచ్చును. ఇట్టి చర్యలు, సైమను కమిషను రిపోర్టుపట్లను, రాండుచేబిలు సమావేశము పట్లను ప్రజలలో గలిగిన ఏహ్యతను మరింత విస్తరింపజేయుటకే తోడ్పడగలవు. ప్రజలు మాత్రము నిరాశజెందక, స్వరాజ్య సంపాదనకై అప్రమత్తులై పాటుబడెదరని, సమ్మట కవకాశము గలదు.

హిందూదేశము: నానారాష్ట్ర సంఘము

నానారాష్ట్ర సంఘపు కాన్ఫిరెన్సులో, హిందూ దేశమునకు స్థాన మీయవలెనని యీ సమయమున గోరుట విపరీతమని, యీ వారమందిన లండను టైముస్ ప్రతిక భావించుచున్నది. హిందూదేశమున అశాంతి ప్రబలియున్న సమయమున, విదేశజాతుల వారు హిందూదేశమును యీకొన్నిలునందు జేర్చుకొనుటకు సమ్మతించరట. చీనా తనస్థానమును కోల్పోయినటుల, హిందూదేశము తనస్థానమును కోల్పోవునట. ఇటుల జరుగుచో, భారతీయులెవరును చింతింపజాలరు. భారతదేశము ఇటు స్వాతంత్ర్యము ననుభవించకుండ, వెలుపల నెట్టి గౌరవముల బడసినను, నిరర్థకమే యగుచున్నది. భారతదేశము నానారాష్ట్ర సంఘమునందును, సామ్రాజ్య

సమావేశమునందును, వామింగుటనుసమావేశము జూలు అంతర్జాతీయసమావేశములందును, ఇదివరకు ప్రాతినిధ్యమును బడసియుండెను. ప్రపంచశాంతి ఒడంబడికపై హిందూదేశ ప్రతినిధి సంతకము జేసి యుండెను. ఇటీవల లండనులో జరిగిన నౌకల సమావేశమునందు హిందూదేశమునకు ప్రాతినిధ్య మేర్పడెను. సామ్రాజ్య ప్రతికానసమావేశమునందును హిందూదేశమునకు ప్రాతినిధ్యము గలదు. కాని ఘటమేమి? హిందూదేశమున ప్రయోగింపబడిన ప్రతికానసమామూర్తి చర్చించుట కయినను సామ్రాజ్యప్రతికానసమావేశమువారు బూనుకొనరైరి. అంతర్జాతీయ కార్యకసమావేశమునందు, హిందూదేశ ప్రతినిధులను దహించినందులకే, ప్రతినిధుల కాగ్రహము గలిగెను. ఇట్టిస్థితిలో హిందూదేశమునకు నానారాష్ట్రసంఘపు కౌన్సిలునందు స్థానము లేకుండ జేయబడుచో, కలిగిడి నప్తముండదు. కొంత అనవసరపుఖర్చు అయినను తగ్గును. హిందూదేశమురాజకీయ స్వాతంత్ర్యముబడసిన పిమ్మట, హిందూదేశాధిప్రాయములు ఇతర స్వతంత్రదేశముల యధిప్రాయములతోబాటు నానారాష్ట్రసంఘసభలో నేమి, ఇతర అంతర్జాతీయసభలలో నేమి గౌరవింపబడును. అంతవరకు, బ్రిటీషువారి యధిప్రాయములను బలపరచుటకే హిందూదేశప్రతినిధు లక్కఱకు వత్తురు. ఇంగ్లండు పరిషత్లో నున్నపుడు ఆ దేశమునకు నానారాష్ట్రసంఘసభలో ప్రాతినిధ్యము లేకుండెను. అందువలన ఇంగ్లండుకు గలిగిన నప్తముగాని, హిందూదేశమునకు గలిగిన ప్రత్యేకలాభముగాని గనుపింపదు. హిందూదేశ ప్రతినిధులు ఇతర దేశముల ప్రతినిధులతో పాటు సమానస్థాన మలంకరించినను, హిందూదేశపు అంతరంగికస్థితి యనుమతయు చక్కబడలేదు. హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యము గూర్చి, ఒక్క యూరపియను దేశ మయినను పట్టుదల సూచియుండలేదు. నానారాష్ట్ర సంఘమునందు, స్వతంత్రదేశ ప్రతినిధులే సభ్యులు గనుండవలసిన నియమము గలదు. కాని, హిందూదేశమునకు అధినివేశపు హోదానిచ్చినటుల బలికి, నానారాష్ట్ర సంఘమునందొక స్థాన మిప్పింపబడెను. బ్రిటీషువారి ఓట్ల సంఖ్య బెరుగుట కిందు వలన వీలగుచున్నదగాని, వేరు లాభమీ దేశమునకు గలుగుటలేదు. ఇట్టి సందర్భములలో నానారాష్ట్ర సంఘమునందలి స్థానమును, హిందూదేశము తన రాజకీయాందోళనము వలన గోల్పోవునని లండను టైముస్పత్రిక జేసిన బెదిరింపు సఫలమయినను, ఇయ్యది హిందూదేశాభ్యుదయమునకే అనుకూలముగ పరిణమింపగలదు. హిందూదేశము అర్హత గలిగినపుడే, ఇట్టి సంఘములందు ప్రవేశింపగలదు. ఈలోపుగ కలుగజోవు నప్త మేముండదు.

కన్సర్వేటివుపక్ష పరిణామము

ఇంగ్లండులో కన్సర్వేటివు పక్షమునందు గలిగిన చీలిక ఇటీవల సమసిజోయినను, మరల బైకివచ్చు సూచనలు గనుపించుచున్నవి. బీవరుబ్రూకు ప్రభువుగారును, రాధురమూరు ప్రభువుగారును స్వేచ్ఛా వాణిజ్యసిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించినను, దానినిగూర్చి తమపత్రికలలో విచారితమైన ఆందోళనము నలుపుచున్నారు. కన్సర్వేటివుపక్ష నాయకులగు బాల్టువినుగారు దీనిపట్ల మొదట ఉపేక్ష వహించినను, పిమ్మట దీనిని గుర్తింపవలసివచ్చెను.

సామ్రాజ్యపు వెలుపలి వస్తువులపై సుంకములను నిధింపవలయుననియు, సామ్రాజ్యమునందు మాత్రము స్వేచ్ఛా వాణిజ్యము జరుగవలయుననియు, బీవరుబ్రూకు ప్రభువుగారు కోరుచున్నారు. ఇంగ్లండు అన్యదేశములపై ఆహార పదార్థముల కొరకాధారపడుటచే, ఆహార పదార్థములపై మాత్రము దిగుమతి సుంకములను విధింప గూడదను కట్టడి నివీధిపక్షముల వారి మధ్య చిరకాలము నుండి ప్రబలియుండెను. బీవరుబ్రూకుగారి సిద్ధాంతము ఇట్టి కట్టడిపిగూడ నిరాకరించుచున్నది. ఇట్టి విషమస్థితినుండి తమపక్షమును తప్పించుటకు బాల్టువినుగారు రిదివరకొక యుపాయమును దెలిపిరి. ఆహార పదార్థ సుంకముల విషయమును రాబోవు ఎన్నికలలో నొక వివాదాంశముగ గావింపవలదనియు, ఎన్నికలుముగిసి కన్సర్వేటివు పక్షము విజయము గాంచుచో, పిమ్మట ప్రజాధిప్రాయమును కనుగొనుటకు రిఫరెండము నేర్పరచి, తదనుగుణముగ నడవవలయుననియు, బాల్టువినుగారు కోరగ, బీవరుబ్రూకు ప్రభువుగారు రిందు కంగీకరించినటుల ప్రకటించబడెను. కాని, మరల బాల్టువినుగారిపై స్వేచ్ఛా సామ్రాజ్య వాణిజ్యవాదులు దాడి వెడల దలచినటుల తెలియుచున్నది. అందుచే రేపటిదినము కన్సర్వేటివు పక్షసమావేశ మీ విషయమును నిర్ణయించుటకు జరుగును. ఏడు సంవత్సరములనుండియు కన్సర్వేటివు పక్ష సమావేశము జరిగి యుండలేదు. 1923 సంవత్సరమున జరిగిన సభలో బాల్టువినుగారిపై పూర్ణ విశ్వాస తీర్మాన సూచనాదింపబడెను. రేపటిదినము జరుగు సభలో బాల్టువినుగారిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును స్వేచ్ఛా సామ్రాజ్య వాణిజ్యవాదులు ప్రతిపాదించెదరు. బాల్టువినుగారు తమకు తగిన సహాయము జేయరనియు, స్వేచ్ఛా సామ్రాజ్య వాణిజ్యసిద్ధాంతము విషయమున బాల్టువినుగారు తగిన యుత్సాహము జూపుటలేదనియు, రాబోవు ఎన్నికలలో దీనిని వివాదాంశముగ గావింపవలయుననియు, బీవరుబ్రూకు ప్రభువుగారు డెయిలీ మెయిలుపత్రికలో వ్రాసిరి. స్వేచ్ఛాసామ్రాజ్య వాణిజ్యవలంబులను రాబోవు ఎన్నికలలో అభ్యర్థులుగ నిలువజెట్టుటకు, బీవరుబ్రూకు ప్రభువుగారు ధనసహాయము గోరుచున్నారు. రేపటిసభలో బాల్టు వినుగారి నాయకత్వమునకు భంగము కలుగునో లేదో తెలియగలదు. బాల్టువినుగారిపట్ల విశ్వాసము జూపబడుచో, బీవరుబ్రూకు, రాధురమూరు ప్రభువుగార్ల ఆర్థికములు వెనుకబట్టగలవు.

మాల్టా పరిస్థితులు

స్త్రికులెండుప్రభువుగారు ఇంగ్లండుకు వచ్చిన పిమ్మట, మాల్టాలో మంత్రివర్గము రాజీనామానిచ్చెనని తెలిసెను. తాముమాత్రము రాజీనామా నీయమని, స్త్రికులెండుప్రభువుగారు నుడిపిరి. కాని, ఇతర మంత్రులు రాజీనామా నిచ్చినపిమ్మట, ఎన్నికలు జరుగక తప్పవు. ఇంతకుపూర్వము ఎన్నికలు జరుగకుండ, మాల్టాగవర్నరుగారు ఆర్డినెన్సుమూలమున నిషేధించిరి. ఇకముందుగూడ ఎన్నికలు నిషేధింపబడుచో, పూర్ణ నిరంకుశపరిపాలనము జరుగవలసియుండును. పోపుగారిని, మాల్టా పాలకులకును మధ్య గలిగిన తగాదామూలమున, ప్రజలకు నప్తము గలుగుచున్నది. బ్రిటీషువారు గావించిన ప్రక

దేశోద్ధారక విశ్వదాత కాశీనాథుని

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కారాగృహవాసము

నేటికి 64 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

టనమునకు, పోపుగారు ప్రత్యుత్తరమును ప్రకటించిరి. మాల్టాప్రజలు పలువురు రోమనుక్యాథలిక్కులగుటచే, మతవిషయములలో పోపుగారి ననుసరించినను, రాజకీయవిషయములలో స్వాతంత్ర్యముగోరుచు, స్వపరిపాలనము నభిలషించుచున్నారని తలంపవచ్చును. పోపుగారి విషయమై జోక్యము దీసికొనినను, ప్రయోజనముండదు. అందుచే పోపుగారిని పాలకులకును మధ్య ప్రబలుచున్న వివాదములలో, మాల్టాప్రజల స్వేచ్ఛకు భంగము కలుగుచుండుట శోచనీయము. ఇప్పుడు జరిగిన ప్రశ్నలను, మాల్టాప్రజల పరిష్కారమునకే వదలవలయునని, లండను డెయిలీ న్యూస్పత్రిక చెలుపుచున్నది. టులగుచో, ఎన్నికలను జరుపుటకు ప్రజల కవకాశమిచ్చి, వారికి పరిపాలన స్వాతంత్ర్య మొసగుటయే కర్తవ్యమగును. స్త్రికులెండు ప్రభువుగారి నిమిత్తముగాని, పోపుగారి నిమిత్తముగాని, ప్రజల స్వేచ్ఛకు భంగము కలిగించుట పాడిగాజాలదు.

గుంటూరు : గాంధీటోపీల నిషేధము

గాంధీటోపీలను ధరించడి వారి కమీద బాధింపబడరని, గుంటూరు కలెక్టరు గారి టీవల అభయమిచ్చుటచే, పరిస్థితులు చక్కబడునని తలచి యుంటిమి. కాని వెంటనే గాంధీటోపీలను గుంటూరునందును పరిసరములయందును రెండు నెలలవరకు ధరింపగూడదను ఉత్తరువుజేయుట, ఎట్టి వారి కయినను ఆశ్చర్యము గలిగింపక మానదు. షోలాపూరులో గాంధీటోపీలు నిషేధింపబడెనను వార్త అసత్యమని, ఇండియా మంత్రిగారు కామన్సు సభలో నిటీవల బలికియుండిరి. షోలాపూరులో మార్షలు లా అమలులో నుండెను. కాని, గాంధీటోపీలు శాంతముగ నున్న గుంటూరునందు బహిరంగముగ నిషేధింపబడినవి. ఆంధ్రదేశమునందు పలుతావుల గాంధీటోపీలధారణము నిషిద్ధ మగుచున్నటుల వార్త లరుదెంచుచున్నవి. ఇకముందు కద్దరుధారణము గూడ నిషిద్ధమయిన గావచ్చును. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యముల కీతిరున భంగము కలుగుటవలన, లా-ఆర్డరుల రక్షణ మనునది పరిహాసపాత్ర మగుచున్నది. ఇంకను ఎట్టి నిర్బంధములు బయలుదేరునో జెప్ప వీలులే కున్నది.

లా పరీక్షాఫలితములు

లా పరీక్షలలో నీ సంవత్సరము నూటికి ఇరువది మంది మాత్రమే జయముగాంచిరి. పలువురు విద్యార్థులు తప్పింపబడినందుకు అసమ్మతి జూపుటకై మున్నటిదిన మినగరమున జరిగినసభ కధ్యక్షత వహించి, సర్ పాత్రోగారు చక్కని ప్రసంగము గావించిరి. అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయములో నూటికి ఎనుబదిమంది జయముగాంచుచుండ, డెన్మార్కులో

నిట్టి కారణముజూపనేల నని, పాత్రోగారు ప్రశ్నించిరి. బి.యల్. పరీక్ష అంత్యపరీక్షయగుటచే, ఇయ్యది నామ మాత్రముగ నుండవలయునుగాని, యితమందిని తప్పించుటను సాధనముగ నుండగూడ దనియు, లాయ ర్ల ధికమగుచున్నారని విశ్వవిద్యాలయము వారు దలచుచో, లా తరగతులలో జేర్చికొను నపుడే జాగరూకతతో మెలగి, నిర్ణీతమున సంఖ్యను జేర్చికొనవలయుననియు, సర్ పాత్రోగారు సూచించిరి. వీరి ప్ర సంగమున కనుగుణముగ తీర్మానము గావించబడెను. ప్యాసు గావలసిన వారిసంఖ్యను పెంచవలయునని యు, ఈ సంగతిని అధికారులకు నివేదించుటకు రాయబారము వెడలవలయుననియు, తీర్మానింప బడెను. సర్ పాత్రోగారు రాయబారమును నడుపుట కంగీకరించిరి. వీరి విన్నపములకు ఫల మేమనో చూడవలయును. మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయము పరీక్షా కార్యమునకు ప్రేరణించి నది. తన వైఖరి నీ విశ్వ విద్యాలయము విడనాడు పని దోచదు.

సర్ సామ్యుయల్ గారి ఉపదేశము

బ్రిటీషు లిబరలుజ్డ్ ప్రముఖులగు సర్ పార్ బర్టు సామ్యుయల్ గారు బర్మింగ్ హాం లో ముచ్చటించుచు, రాండుటేబిలు సమావేశము జరుగువరకు, సైమనుకమిషను రిపోర్టును విమర్శింప వలదని, స్వప్రకటమువారిని వేడుకొనిరి. దీని యర్థ మేమి? ఏ తీరునసయినను సైమనుకమిషను రిపోర్టు సూచనలు సహజమగుటల జేయవలయు నని యేగద వీరితలంపు. గ్రే ప్రభువుగారుగూడ ఇటు లనే నుడివియుండిరి. వివిధప్రకటములవారును సైమను కమిషను రిపోర్టును బలపరువలయునని జేసికొను చున్న కట్టడిజూచిన, వీరిలో నెవరికిని హిందూదేశ మునకు వెంటనే స్వాతంత్ర్య మొనగెడి యాహ లేదని విదితమగుచున్నది.

కెనియా యూరపియనుల వైఖరి

బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారిటీవల ప్రచురించిన నిర్ణయము, భారతీయాశయముల నెటుల సఫలపరుప లేదో తెలిపియుంటిమి. ఇట్టి నిర్ణయమునుగూడ కెనియా తెల్లవార లధిక్షేపించుచున్నారు. సామాన్య నియోజకవర్గమును ఆదర్శముగ నిరూపించుట యయినను వీరికి రుచింపలేదు. తమ కీ నిర్ణయము లంగీకార యోగ్యముకాదని యూరపియను ప్రతినిధులు తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వ నిర్ణయము, శ్వేతజాతుల సాభాగ్యమునకు పూర్తిగ ప్రతిబంధక మని, సూచింపబడెను. శ్వేతజాతుల కేవలము సౌకర్యములు ప్రసాదింపబడినను, కెనియా యూర పియను లెటుల గగ్గోలుబెట్టెదరో, వారి తీర్మాన ములబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

శాసనసభా యభ్యర్థితవ్యము

తిరుచినాపల్లి, జూన్ 20:—తిరుచినాపల్లిజిల్లా భార్య పక్షాధిపతి సంఘమువారి యాజుశ్యమున రాబోవు ఎన్నికల లో చే న్న పురి కా సనసభకు యభ్యర్థిగా నిలచుటకు డిండిగల్ స్వామివరదలగు ఎస్. పరనిస్వామి ఉడయార్ గారు నిశ్చయించియున్నారు. (ప్రీ. తె.)

బొంబాయి యూరోపియన్ వర్తక సంఘమువారు

చిమన్లాల్ నెటల్వాడ్ గారి సూచన సంగీకరించుట

శ్రీయుత మాన్యభాయి లాల్జీ గారికిని అబెర్ క్రోంబీగారికిని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు

బొంబాయి, జూన్ 21:—బొంబాయి యూరపియన్ వర్తక సంఘముల ఆశయములపట్ల గల అభిప్రాయములను గూర్చి భారతీయ వర్తకసంఘములకు లగు శ్రీయుత మాన్యభాయి లాల్జీ గారికిని బొంబాయి చేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ అధ్యక్షులగు అబెర్ క్రోంబీగారికిని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగినవి. బొంబాయిలో భారతీయ వర్తకములకు యూరోపియన్ వర్తకమునకు నడుమ భిన్నాభిప్రాయములు చాల పెరిగిపోవుచుండుటనుగూర్చి శ్రీయుత లాల్జీ అబెర్ క్రోంబీ గారికి యొక పుత్త రము వ్రాసిరి.

ప్రస్తుతసమస్యను పరిష్కరించు విషయమున ప్రభుత్వమువారు సలంబించుచున్న పద్ధతులపట్ల భారతీయ వర్తకముల తీవ్రమైన ప్రతికూలాభిప్రాయము కలదు. ఈసందర్భమున ప్రభుత్వమువారి విధానమునుగూర్చి బొంబాయి చేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ వారును బొంబాయి యూరోపియన్ సంఘమువారు తమ అభిప్రాయములను తెలియజేయవలయునని కోరుచున్నానని లాల్జీ గారు వ్రాసిరి.

అబెర్ క్రోంబీగారు భారతీయుల ఆశయములపట్ల సానుభూతిని తెలియజేయుచు నిటుల ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

సాధ్యమైనంత క్రమముగా డొమినియన్ షిప్లను పరి యోగ్య బాధ్యతాయుక్త ప్రభుత్వమును పొందవలయునను భారతీయుల ఆశయము హేతుబద్ధమైనది, దానిపట్ల బొంబాయి చేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ వారికి సానుభూతికలదు. ఈ సానుభూతి యిప్పుడే విధమునకు మారిపోలేదు. మా సంఘమువారును, బొంబాయి యూరోపియన్ ఎస్సోసియేషన్ వారునుగూడ ప్రస్తుతసమస్యను పరిష్కరించుటకు రెండు పక్షములవారును సమాధానపూర్వకమైనవిధానము నవలంబింపవలసి యుండునని నమ్ముచున్నారు. ఈ నడుమ సర్ చిమన్లాల్ నెటల్వాడ్, సర్ కన్స్టేబుల్ జహంగీరుగాద్ గావించిన ప్రకటననామోదించుచు, శాసనసభసభ్యులను కాంగ్రెసువారు విడిచిపెట్టవలయునని యు దానితో బాటు గనే దౌర్జన్యము నపాల్గొనని రాజకీయ వైదిల సందరిని ప్రభుత్వము వారు విడిచిపెట్టవలయుననియు కోరుచున్నారు. తాత్కాలికమైన కొన్ని కట్టబాట్లతో స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్న డొమినియన్ ప్రతిపత్తిని తయారుచేయుటయే రాండుటేబిలు సమావేశముయొక్క ముఖ్యద్దేశమని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించవలెననిగూడ వారు కోరుచున్నారు. బొంబాయిలో తామును ఇతరసంఘములవారును చాలమైత్రిని కలిగియున్నందు లకు యూరోపియన్ సంఘమువారు గర్వపడుచున్నారు. ఈ అన్యోన్యము నికాటంకముగా నభివృద్ధి జెందవలయుననియే వారి అభిప్రాయము. ఈ అభిప్రాయమునకు భంగము గలిగించు సందేహములను దురభిప్రాయములను తొలగింపవలయునని యే వారు కోరుచున్నారు అని అబెర్ క్రోంబీగారు వ్రాసిరి. (ఆ. తె.)

‘స్వరాజ్యము ననుభవింపుము’

డక్కావర్తకునకు ప్రభుత్వోద్యోగుని జవాబు

అధికారవిచారణ సంఘమువారి సమక్షమున నొసంగబడిన సాక్ష్యము

డక్కా, జూన్ 21:—శ్రీకాశమునంద అధికారవిచారణ సంఘమువారి యెదుట సమాప్తమైన సాక్ష్యమునొసంగుచు, మేసెల 26 వ తారీఖు నాడొక హిందూపురి శివమును శ్రీ కాశమునకు గొనిపోవుచుండగా శివము ననుసరించుచుండెనవారి నిమహమ్మదీయు లెదుర్కొని, వారిలో నొకరిని చంపిరినియు చెప్పుట తగినవారు బూరింగంజాలో రుమీకి తమ ప్రాణములను గాపాడుకొనిరినియునుడివెను. శివ ముచట వదలివేయబడి, యచట నే క్రుశ్చిపోయెను. ఇది జరిగినపిమ్మట గూడ, శ్రీకాశనాటిక నంద పోలీసుకాపలాపెట్టబడియుండలేదు. కావున, హిందువులు శివములను తమగృహసరణములోనే దహనము జేయవలసివచ్చెను.

అఖిల బంధుసహా సాక్ష్యమొసంగుచు, తన గుడ్డలయకాణములను మహమ్మదీయులు దోచుకొని, పిమ్మట దానిని తన లబ్ధిరనియు, యిది జరిగిన తరువాత యీ ప్రాంతమునకు వచ్చిన యుద్ధోగస్థులను సమీపములోనే తిరుగుచున్న దుంగీడం ప్రసరే ప్రస్తుతే యనలసి నదని తాన గించగా, వారిలో నొకడు ‘స్వరాజ్యము ననుభవించుము’ అని నుడివెసనియు బల్కెను. (ప్రీ. తె.)

శ్రీల సన్నాహము
అహమదాబాదులో
విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము

శ్రీలు పికెటింగు మండలిని, ప్రచారకమండలిని యేర్పాటుచేయుట

అహమదాబాదు, జూన్ 21:—అహమదాబాదులో పికెటింగు ఆర్గనైజన్ అమలులోనికి రాకపూర్వము నీయగుడ్డల దుకాణములవద్ద పికెటింగుచేయుచుండిన శ్రీలు యిప్పుడు పికెటింగు మండలి, ప్రోపగాండా మండలి అను రెండు సంఘముల నేర్పరచిరి. పికెటింగుమండలివారు విదేశవస్త్రముల నింకను అమ్ముచున్న దుకాణములవద్దనుకూడ పికెటింగు చేసెదరు. ప్రోపగాండామండలివారు ప్రతిపక్షిలోను స్పిన్నింగు సెంటరులను యేర్పరచెదరు. నూలు వడికెడువారి జనాభాను తీసెదరు. స్పిన్నింగు పోటీ పరీక్షలు మున్నగువాని నేర్పరచెదరు. (ఆ. తె.)

ధిల్లీలో శ్రీ సంఘములు

నీయగుడ్డలను కట్టుచున్న శ్రీల జనాభాను తీయదలచుట

ధిల్లీ, జూన్ 21:—

ధిల్లీ, నగరమున ప్రతిపేట (మొహల్లా) లోను ఆయిదు గురు శ్రీలుగల ఉపసంఘము నేర్పరచిరి. ఆ పేటలోని శ్రీలు లో యెందరు నీయగుడ్డలను కట్టుచున్నదియును యీ సంఘము వారు జనాభా తయారుచేసెదరు. నీయగుడ్డలను కట్టినవారిని దేవాలయములలోనికిని యమునానది స్నానముల ఘట్టముల కడకునుగూడ రానియకుండ చేయుటకు శ్రీలు అన్ని దేవాలయములవద్దను అన్ని రేవులవద్దనుగూడ పికెటింగు చేయుచున్నారు. (ప్రీ. తె.)

కలకత్తాలో శ్రీలసభ

శ్రీలు ఊరేగింపు జరుపుట

కలకత్తా, జూన్ 21:—శ్రీమతులు ఊర్ధ్వభాదేవి, మోహినీదేవి, విమలప్రతిపాదేవి, ఇందుమతీదేవి, శోభిర్యదాదేవిగార్లు మరి పెక్కుమంది శ్రీలును నేడు 144 ను ధిక్కరించి బడబజారునుండి ఊరేగింపుతో బయలుదేరిరి. కాలేజీ స్టేషన్లలో సభ జరుగునను ఆ సభకు అందరను రావలెనని వారు యువకులను యువతులను ఆహ్వానించుచు కాలేజీ స్టేషన్లకు వెళ్లిరి. అచట బహిరంగసభ జరిగినది. (ప్రీ. తె.)

కలకత్తాలో నారి సత్యాగ్రహ సంఘమువారి యూరేగింపు

కలకత్తా, జూన్ 21:—ఈ సంఘమునకు చేరిన 80 మంది శ్రీలు నేడు గొప్ప ఊరేగింపును జరిపిరి. బడబజారు మున్నగువిధులలో బహిష్కరణకరప్రములను పంచిపెట్టిరి. పోలీసువారుగూడ వారిని గమనించుచుండిరి. (ప్రీ. తె.)

దేశబంధు దినమున శ్రీలును పురుషులును ఊరేగింపులను జరుపుట

కలకత్తా, జూన్ 21:—రేపు దేశబంధు దినమునకుచే కలకత్తాలో ఒక పూరేగింపు కాలేజీ స్టేషన్లనుండి బయలుదేరి దేశబంధు పార్కుకు వెళ్లును. మరియొక పూరేగింపు హరిషు పార్కువద్దనుండి బయలుదేరి మారతోలా శ్రీకాశముకడకు వెళ్లెను. (ప్రీ. తె.)

కలకత్తాలో నేడు దేశబంధు దినోత్సవమును జరుపుట

కలకత్తా, జూన్ 21:—నేడు దేశబంధు చిత్రరంజన దాసుగారి ప్రత్యాధికదినమునకుచే చాలమంది శ్రీలును పురుషులునుగల ఒక గొప్పయూరేగింపు కాలిఫుట్టునుండలి కాలి కాదేవి దేవాలయమువద్దనుండి నేడు మధ్యాహ్నము బయలుదేరి దక్షిణభాగమున చాలవిధుల వెంట తిరిగి మారతోలా శ్రీకాశమును చేరెను. అచట బహిరంగసభ జరిగినది. వారటనుండి మరల వచ్చునపుడు కాలిఫుట్టునును కొలదిదూరమున పోలీసు వారు నిరోధించిరి. ఊరేగింపులో నొకరికి మడిచేతిమీద లాటీ చెబ్బితగినది. పోలీసువారు బాతీయతాకమును లాగివేసిరి.

మరియొక ఊరేగింపు

కలకత్తా సత్యాగ్రహసంఘ కార్యాలయమునందలి వలం టీరులు శ్రీలును పురుషులును నేడు సాయంకాలము అటనుండి గొప్ప యూరేగింపుతో బయలుదేరి దేశబంధుపార్కు కడకు వెళ్లిరి. అచట బహిరంగసభ జరిగినది. పోలీసువారుగూడ వెంట నడచిరి. (ఆ. తె.)

న్యాయవాదులకు హెచ్చరిక

కోర్టులకు వెళ్లుట మానినచో

వారిపై చర్యదీసికొనబడును

ఆంధ్ర ప్రదేశ్, జూన్ 19:—

రాజకీయములకు కొరతగాక న్యాయస్థానములకు వెళ్లుట మానరాదని న్యాయవాదులకు ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు వారెచ్చరించినది. ఇకముందు న్యాయవాదులు కోర్టుకు వెళ్లుట మానినచో, తమ కక్ష దారులతో తాము గావించియున్న యొడంబడికను మీరి, వృత్తి ధర్మమునకు వ్యతిరేకముగా సంబంధించినందులకై వారిపై చర్య దీసికొనబడునని డిలీవరబడి యున్నది.

తమ కేసులలో వాదించుటకు న్యాయవాదులు హాజరు కానిచో, నా సంగతిని వెంటనే తమకు తెలుపవలయునని హైకోర్టు వారు తమ యధికారమునకు లోబడియున్న న్యాయాధికారులకు కోరియున్నారు. (ప్రీ. ప్రె.)

వార్తాపత్రిక అమ్మిన వాలంటీరు అరెస్టు చేయబడెను

బీహారు సత్యాగ్రహసమాచార అను పత్రిక విక్రయించుచుండెను

పాట్నా, జూన్ 19:—బీహారు సత్యాగ్రహసమాచార అను పత్రిక గయలో నొక కాంగ్రెసు వాలంటీరు అమ్ముచుండెను. అతడు వెంటనే అరెస్టు చేయబడెను. గయలో అపత్రికను తిరిగి అమ్మును అని ప్రతిపాదనలకు ముగిసిన తరువాత చేయించి విడుదలచేసిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

లాహూరులో మద్యశాలల పి కే టింగు

175 అరెస్టులు

లాహూరు, జూన్ 22:—మద్యశాలల పి కే టింగును కాంగ్రెసువారు మరింత తీవ్రము గావించినారు. ఈ మధ్యాహ్నం పురమునందలి అన్ని మద్యశాలలను, సివిల్ లైసులనానితో సహా, పి కే టింగు చేయబడెను. దీనికి ఫలితముగా 25 మంది అరెస్టుయిరి. సివిల్ లైసులలో పి కే టింగుచేయుట కిదియే ప్రప్రథమ మగుటచే, గుంపులు విశేషముగా చేరి తిలకించుచుండిరి. పి కే టింగునకై లాహూరులో ఇప్పటికి అరెస్టుల శిఖర మొత్తము 175. (అ. ప్రె.)

సతీన సేనుగారి విడుదల

తిరిగి ఇంకొక నేరము ఆరోపించబడెను

డాక్టరింగు, జూన్ 18:—ఈనెల 17 లేదీ ఉదయము డాక్టరింగు జైలునుండి విడుదలచేయబడిరి కాని వేలీముద్దర యిష్టించున వి. పి. సి. 186 నెక్కును ప్రకారము నేరముకట్టి ఆరోపించబడెను. జూన్ 30 లేదీనరకు వాయిదా వేయబడెను రు 500 జామీనుమీద విడుదల చేయబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

సారాయి గంజాయి దుకాణములు దహనమయ్యెను

కంది, జూన్ 18:—ఇరుటనున్న గంజాయి దుకాణములు, సారాయి దుకాణములు దహనమయ్యెను. భస్మమయ్యెను. (ప్రీ. ప్రె.)

మిరట్ బిల్లా మహమ్మదీయులు

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును కోరుట

మిరట్, జూన్ 20:—భాక్ బహమార్ హాజీవా హిదుడీన్ గారి యధ్యక్షతన సమావేశమయిన మిరట్ బిల్లా మహమ్మదీయ సమీక్షకమువారి కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు రాష్ట్రీయ ముస్లిమ్ సమావేశములో సాంబంధికత తీర్మానముల యెడల తమకుగల యామోదమును మరల నొకతూరి ప్రకటించిరి. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నొసంగి మహమ్మదీయులను తగినంత పరిక్షణకు సమమాన్యునట్టి రాజ్యాంగ ప్రణాళిక కే తా మంగీకరింతుమనియు, ప్రస్తుతము మహమ్మదీయులను భవించు హక్కులను మామూలుగా నారికి లభింపవలయుననియు రాష్ట్రీయ సమావేశమువారు తీర్మానించి యుండిరి. వర్తకమును రక్షించుటకును, కాననోల్లంఘనోన్మయమును ప్రతిఘటించుటకును, మహమ్మదీయులకు రాజకీయపరిస్థితులను దెలియజెప్పుటకును సుపసంఘముకట్టి నియమింపబడెను.

న్యాయశాస్త్ర పరీక్షాఫలితముల యెడల ఆసంతృప్తి

విశ్వవిద్యాలయ వైఖరిని ఖండించుట

వైసుభాస్కరులవద్దకు రాయబారము

మద గాను, జూన్ 23:—ఇటీవల జరిగిన న్యాయశాస్త్ర పరీక్షాఫలితము నీరాష్ట్రమున ప్రజలలోను విద్యార్థులలోను చాల తీవ్రముగా ఆసంతృప్తిని కలిగించెను. గత క నీ వారము సాయంత్రము, “సర్వే ట్టు ఆఫ్ ఇండియా, భవనములయందు జరిగినసభకు అధ్యక్షత వహించుచు సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు గావించిన విమర్శనయు అన్ని గావించబడిన తీర్మానములును, సదరు ఆసంతృప్తిని కొంతవరకు చెల్లించుచున్నవి. గత పరీక్షాఫలితముల తీవ్రముగ నిరసించి, వానిని సవరింపవలెనని గోరుటకుగాను వైసుభాస్కరులవద్ద కొక రాయబారము సంపుటకు తీర్మానించిరి.

“వి. ఎల్. పరీక్ష, న్యాయశాస్త్ర బోధనలో తుది పరీక్ష. ఇది నా మూత్రముగ నే ఏర్పరుపబడెను గాని, విద్యార్థులు వైకి పోకుండు అలా వియుండుట కేర్పడిన కఠినపరీక్షగాదు. ప్రవేశపరీక్షయగు ఎఫ్. ఎల్. పరీక్ష కఠినమైనది. అందు తీర్పులైనవి సర్. ఎల్. విద్య నభ్యసించిన ప్రతివారికిని దీగ్రీయుధావిధముగ నొసగవలెను. అంగ్ల దేశమునందును, ఇతర దేశములయందునుగూడ తుది పరీక్షలు నామమాత్రములుగ నే పరిగణింపబడెను. గాని, కఠిన పరీక్షలుగ భావింపబడుటలేదు. కాని, ఈ రాష్ట్రమునమాత్ర మటులుగాక, విద్యార్థుల నణచివేయుటకొక యంత్రముగ నీ వి. ఎల్. పరీక్షలు నుపయోగించుట విచారకరము.

ఈ సంవత్సరము వి. ఎల్. పరీక్షలలో నుమారు నూటికి 20 మందిమాత్రమే ఉత్తీర్ణులైన వినిపింపుడు, పిడుగుపడిట్లయ్యెను. వి. ఎల్. కం లెను కఠినముగ ఎఫ్. ఎల్. పరీక్షయందు తీర్ణులైన విద్యార్థులలో నూటికి 80 మంది, న్యర్థులని చెప్పు నెడల, విశ్వసించుట చాలకష్టము. అంతియగాక, మూడువత్సరములకు పూర్వమువరకును నూటికి 70, 80 మంది చొప్పున పరీక్షయందు తీర్ణులగుచుండిరి. గతమునువత్సరములలోను క్రమము గానీ సంఖ్య 20 వరకు తగ్గెను. అనగా ఈ మూడు వత్సరములలోను, విద్యార్థుల బుద్ధి విశేషమింత తగ్గితముగ తగ్గి పోయెనని పరీక్షకుల న గల రా? ఇది యిటులుండగా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విశ్వవిద్యాలయమున వి. ఎల్. పరీక్షయందు నూటికి 80 మంది ఉత్తీర్ణులగుచుండిరి. అఖిలభారత పోటీపరీక్షలయందు దగ్గ సానము విహించుచున్న మదరాసీయులు, ఆంధ్రప్రదేశ్ వారికింకె ధీకత్తిలో నాల్గవ ట్టు తక్కువ యని యెవరైన చెప్పగలరా?

న్యాయవాద వృత్తిలోనికి కొత్తవారధికముగ వచ్చునెడల పోటీ అధికమునని పరీక్షకులు భయపడునెడల, పరీక్షలను పూర్తిగా నెత్తివేయవలెనుగాని, ఈవిధముగ యువకుల కష్ట కలు గోయరాదు.

తీర్మానము

పిమ్మట ఫాసీలుగా రీక్షించి తీర్మానము నుపపాదించి:— ఇటీవల జరిగిన న్యాయశాస్త్ర పరీక్షాఫలితములయెడల నీసభ వారు ఆసంతృప్తిని డెలుపుచు ప్రభుత్వమువారును విశ్వవిద్యాలయమువారును పరీక్షలయందు చాలా అన్యాయముగ పద్ధతుల నవలంబించి న్యాయశాస్త్రాధ్యసనమును నిరసించ నెత్తించుట నీసభవారు ఖండించుచున్నారు.

పానోలీ, కాశ్మీర, రామకృష్ణదాసు గారు తీర్మానము బలపరచిన పిమ్మట సంగీకరింపబడెను.

“ఎఫ్. ఎల్” పరీక్షలు

“ఎఫ్. ఎల్ పరీక్షయందు కష్టజాలకపోయిన విద్యార్థులనుగూడ వి. ఎల్. తరగతియందు విద్యనభ్యసించుట కనుమతి నొసంగవలెనని ఈ సభవారు లాభాలేజికాన్ఫిరమిగాని గోరుచున్నారు. అని డాక్టరు సమేతమునదియగుగారు ప్రతిపాదించగా సంగీకరింపబడెను.

రాయబారము

“గత వి. ఎల్. పరీక్షాఫలితముల సవరించి ఉత్తీర్ణులగు సరి సంఖ్యను హెచ్చించుటకు తగుచర్య దీసికొనవలెనని సంగీకేటును గోరుటకును, ఈవిషయమును సురించి “వైసు భాస్కరుగారిని దగ్గించి మాట్లాడుటకుగాను. సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారి నాయకత్వముక్రింద నొక రాయబారము సంపుట కీసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు” అను తీర్మానము గూడ సభ వారిచే అంగీకరింపబడెను.

ముద్రణాశాసనము

ధరావతు కోరబడినది

దివాన్ పూరు, జూన్ 18:—నేను ప్రెస్ కోరకు రు 500 లు విచిత్రప్రెస్ కోరకు రు 1,000 లును ధరావతు కోరబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

పండిత జనహరిలాలు నెహ్రూగారు

చెరసాలలో ప్రత్యేక సౌకర్యముల సన్నిధిని తిరస్కరించుట

మోతీలాలుగారు తెలిపిన విషయములు

కాంగ్రెసువారి పద్ధతిని (పోలీసి) గూర్చిన రహస్యములను నేను పత్రికా విలేఖరులకేగాక మిత్రులకు నైతము తెలుపజాలను. పత్రికా విలేఖరులు ప్రధానముగ కడకు పోయినప్రభు విధానము నందలి రహస్యములను తెలుపగోరినచో నతడు తెలుపునా అని మోతీలాలుగారు నడిచిరి.

నా మిత్రులవద్దనుండి నైతము నాకు తెలివారలు వచ్చుట లేదు. దావాలకు సంబంధించిన తంజినా వ్రలనుగూడ చాల అలస్యముగానే యిచ్చుచున్నారు. కాశ్య సంఘసభను జరుపవలసి వచ్చినపుడు సభ్యుల హాజరైనందుకు నేను కలకత్తా దిల్లీ అహమదాబాదు మున్నగు స్థలములకును ముఖ్యుల ద్వారావర్తమానములను పంపుచున్నాను. తంజినా వ్రలనుపంపినచో వారికి అందజేయగని నే నెరుగుదును.

(ఏ)క్లాసు జనహరిలాలుకొయ్యబడినను దొతతనమువారు కఠిన చర్యలను లాటివిధానమును నిరసించుట కతడు ప్రత్యేక సౌకర్యముల సన్నిధిని గూడ తిరస్కరించెను. అంతకు పూర్వము మేము యింటివద్దనుండి పండ్లను పంపుచుంటిమిగాని యీలాటి విధానమును కూర్చి అతనికి తెలిసిన పిమ్మట పండ్లనుగూడ పంపవలదనెను. జనహరిలాలుకు ఒక హిందీవారపత్రికను తప్ప మరేపత్రికను గూడ నిచ్చుటలేదు. అపత్రికలో వార్త లేవియు నుండవు. ఆంగ్లోయిండియను పత్రికలను గూడ నతనికిచ్చుట లేదు. అతనికి కొన్ని పుస్తకముల నిచ్చుచున్నాను. తనస్వంత బట్టలను కట్టుకొనుటకు అనుమతి నిచ్చిరి. అతని భార్య, తల్లి నేను మాముస్రీలో యెవరో యొకరు 15 రోజుల కొకసారి అతనిని చూడవచ్చునుగాని మరెవ్వరును చూడగూడదని ఆదికారులు తెలిపిరి. అని మోతీలాలుగారు యూనెల 19 వ లేదీని బొంబాయిలో తెలిపిరి. (బొం. కా.)

శ్రీయుత ఆచార్య కృపాలిసీగారికి యేకాంత వాసము

పెద్ద పువ్వుగులకు సలాము జేయనందులకు చెరసాలలో శిక్ష

శ్రీ యుత కృపాలిసీగారు కాన్పూరు చెరసాలలో శిక్ష ననుభవించుచున్నారు. కృపాలిసీగారు యీ చెరసాలకు వచ్చిన నాడే ఆయనకును పువ్వుగులకును వివాహము తలుస్తొందినది. పెద్ద యౌవనోత్సవకు సలాము చేయుటకును పరేడు లోనికి వచ్చుటకును కృపాలిసీగారు నిరాకరించిరి. అందువలన ఆయనను యేకాంతవాసమున (సాలిటరీ సెలు) నుంచిరి. దానిలో దోమలు మెండుగా నున్నవి. రాత్రులలో పుక్క విక్కుటముగా నుండును. అందువలన రాత్రులలో నిద్రపట్టుటయె లేదు. ఈరీతిగా మూడు రోజులు జరుగునరీ నాల్గవనాడు జ్వరము వచ్చినది. అయిననాడు ఆయనను రాజకీయ ఖైదీలవారు మార్చిరి. ఇటువై నవసారాలో పరుండుటకు అనుమతి నిచ్చెదగా. అని నాట్రో జయిలరచెప్పెను. అని కృపాలిసీగారి మే న ల్లు డు ప్రాసెను. (బొం. కా.)

సారాదుకాణదారు క్షమాపణ

కాంగ్రెసు కమిటీకి రాట్నములు దానము చేసెను

మాంగేరు, జూన్ 19:—బారుభేగా సారాదుకాణమువద్ద నలంట్లరు పిక్చెటింగు చేసిరి. నుంట్లరుపై దుకాణదారు కేసు చేసెను. కాశీ మరునాడు బహిరంగసభలో సదరు దుకాణదారు తాను చేసిన కనికి క్షమాపణ చెప్పుకొనెను. నేర పరిహారముగా రి రాట్నములను కాంగ్రెసు కమిటీవారికి దానము చేసెను. (ప్రీ. ప్రె.)

తలపాగాయొక్క యువయోగము

ఫజీల్గా, జూన్ 21:—తలపాగా గుడ్డు సాధనముగా గాని యభియోగ మొకదానిలో విచారించబడుచున్నవారిపురు పోలీసులకవలెనుంచి స్పందింపగని చెల్లిరి. అబోహార్ మాలోరీ, ఫజీల్గా తలపాగ ఫీసులలో బండిపోటులు గానిందిరని చిరాయననతడును కేరొకడును నిర్బంధింపబడి యుండిరి. 16వలేదీనా రాత్రి పిడుగుకొండలోనికికి తలపాగడ్డుల తగిలి యామూలకముగా తప్పించుకొనిరి నునువబడుచున్నది. లా కివెవద్ద కాసలాయుండిన పోలీసు జవాను తాత్కాలికముగా నుద్యోగమునుండి తొలగింపబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

తూర్పు ఆఫ్రికా

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

యూరప్షియను అనధికారుల నిరాకరించుట

(రూటరు)

నెయిరోబీ, జూన్ 21:—కన్యా తంగనీయకా ప్రాంతముల వారందరూ యూరప్షియను అనధికార పభ్యులందరూ సమావేశమై తూర్పు ఆఫ్రికా ప్రభుత్వ ప్రకటనమును చర్చించి అందరివరకు అదరణీయము కావనిరి. తూర్పు ఆఫ్రికా సెట్లరులకు అంగీకారము గావనిరి. కాసనసభలో అనధికార పభ్యులు సంఖ్య విస్తారముగనున్న శ్రీ ఆంగీకరించెదమంటిమి. దానినిపుడు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. దేశీయులగుర్చి అవలంబించు విధానముగూడ ఆశ్చర్యమును నిలిపి. హైకమిషనరు, సెడరలు కవున్సిలు అధికారులగుడ వీరు సమ్మతించలేదు. తూర్పు ఆఫ్రికాలో శ్వేతముఖుల సెటిల్యెంటు ప్రధానముత్రమునకు ప్రభుత్వ ప్రకటనను విరుద్ధముగ నున్నవని సభలో వక్తలు చెలిపిరి.

ఈ జి. పు

ఈజిప్టు మంత్రివర్గమువారు ప్రస్తుత పార్లమెంటు సమావేశము సత్తివేయుటకు నిశ్చయించిరి తెలియుచున్నది.

కార్మిక ప్రభుత్వము

లిబరల్స్ వైఖరి

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 21:—బర్మింగ్హాములో కార్మిక ప్రభుత్వముపట్ల లిబరల్స్ వైఖరిని తెలుపుచు సర్ హెర్బర్టు క్లాప్టన్ గారిట్లు ప్రస్తావించిరి ఇండియాలో పరిస్థితులు తీవ్రముగనుండుటచే ఏపక్షమువారును ఒంజొరులతో కలహించరాదు. రౌండుటేబులు సభ యగువరకు వైమను కమిషను నిశ్చయముగూర్చి పార్లమెంటు సభ్యులు విమర్శించరాదు.

సామ్రాజ్య స్వేచ్ఛావ్యాపారము

బాల్టిమోర్ వైఖరి

(వైల్డెన్)

బాల్టిమోర్, జూన్ 21:—బాల్టిమోర్ గాఢ సామ్రాజ్య స్వేచ్ఛా వ్యాపారమును గూర్చి వహించు వైఖరినిగూర్చి ఆలోచించుటకు కన్ఫరెన్స్ తీర్పు పక్షము సమావేశమగుచున్నది. ఇది వచ్చే మంగళవారము జరుగును. 7 సంవత్సరములనుండి కన్ఫరెన్స్ తీర్పు పక్షము వారు సమావేశము కా లేదు. ఆ హాళి పర్యవేక్షకుల వై పక్షమును విధించు విషయముగూర్చి ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనవలెనని బాల్టిమోర్ గారు ఒప్పుకొనిరి. రాబోవు ఎన్నిక కార్యక్రమమున తాను ఆహారపదార్థముల మీద పన్నును విధించువిషయమునే తలచెట్లనని పలకూ రనుచుండెను. సామ్రాజ్య స్వేచ్ఛావ్యాపారులు దీనిపట్ల ఉత్సాహమును జూపలేదు. సామ్రాజ్య స్వేచ్ఛావ్యాపారులకు కన్ఫరెన్స్ తీర్పునుండి ఎట్టిసహాయమును ఆపేక్షించవలసిన వీరగు బ్రూక్ ప్రభువు డెయిలీ మెయిలు క్రికెట్లో వ్రాసెను. సామ్రాజ్య స్వేచ్ఛావ్యాపారులకు బలపరచునట్లు ఆభ్యర్థనను నిలబెట్టుటకు కన్ఫరెన్స్ తీర్పు లండనును చందాల నియమలెననిరి.

మోటారుపడవ మునుగుట

16 గురు మునిగి పోవుట

(రూటరు)

సోర్ట్ మార్షల్ న్యూగినియా, జూన్ 21:—భయంకరమున రుపాను వీరుచుట పాపా మేజిస్ట్రేటు జైలు గారను అతని ఎంపరి పిల్లలను 11 గురు దేశీయులను మోటారు పడవ లు క్రిందు లగుచే మునిగిపోయిరి. 12 గురు దేశీయులు, జైలు గారి భార్య గట్టుకుచేరిరి.

మాల్టా మంత్రివర్గము రాజీనామానిచ్చుట

(వైల్డెన్)

టర్స్, జూన్ 21:—మాల్టా మంత్రివర్గము రాజీనామా నిచ్చినది. మయై తాను వ్యాఖ్య చేయు నది తేదని మాల్టా ప్రధానా మాత్యుడు చెలిపెను. తాను రాజీనామా నీయదలంచ లేదనెను. రాజీనామాను ఇచ్చిన మంత్రులు తనకు తెలియకుండ జేసిరనెను. ఆర్థి నెన్నచే ఎన్నిక లాగిపోయెనట. స్పీకరుండు ప్రభుత్వమును క్యాబినెట్ లు పీటు చేయరాదని మాల్టా ఆర్మీబిషపు, గోవాబిషపు శ్రీముఖముల సంపుటచే రాజ్యాంగవిధానమును తాత్కాలికముగ ఆపుచేసిరి. మాల్టా గొడవను మాల్టా ప్రజలే పరిష్కారము చేసుకొనవలెనని డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

మాల్టా మంత్రివర్గము

రాజీనామానిచ్చెనను సంగతి ఖాయపడలేదని ప్రధానామాత్యు డనుచున్నాడు. లండనులో రాజీనామాను ఎవరును విశ్వసించుటలేదు.

రౌండుటేబులు సభ

“ప్రభుత్వమువారు అసందిగ్ధముగ డొమినియను ప్రభుత్వము నిచ్చుటకేయని ప్రకటించవలెను”

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 22:—కామన్వెల్టు లీగ్ సభలో శ్రీనివాసశాస్త్రి, డెసంటుగారు ప్రతినిధులుగనుండి ఈశీర్వాసమును పొందింప ఆయ్యిరి ఆంగీకృతమాయెను. రౌండుటేబులు సభ యుద్దేశ్యము డొమినియను ప్రభుత్వము నిచ్చుటయేమని ప్రభుత్వమువారు అసందిగ్ధముగ ప్రకటించవలెను. తాత్కాలికపు కట్టుదిట్టములను ఆసభలో గావించవలెను. ప్రభుత్వమువారు దీనికి సమ్మతించిరి కాసనోల్లంఘనవాదులు తమయుద్దయమును ఆసభ ప్రభుత్వమువారు కఠినకాసనములను నిర్బంధవిధానమును మానుటకు అవకాశము నీయవలెనని ఇంగ్లీషు శీర్షానమును గావించిరి.

అధినివేశ గవర్నరులసభ

(వైల్డెన్)

టర్స్, జూన్ 22:—కేపు అధినివేశ కార్యాలయమున అధినివేశ గవర్నరులసభ ప్రారంభమగును. మూడు వారములు సాగును. అధినివేశాభివృద్ధి అధినివేశ పరిపాలనము వాస్తవ విషయములను చర్చించెదరు.

లాహోరు కుట్ర కేసు

నూతన న్యాయాధిపతులనియామకము

లాహోరు, జూన్ 21:—లాహోరు కుట్ర కేసు విచారణాధికారుల న్యాయమూర్తులు కోల్డువీమ్, అగాహాదర్ గార్లు తమ యాకోగ్యము బాగులేనందునలన తలపుమీద వెల్లియున్నార గాన వారిస్థానే న్యాయమూర్తులు ట్యాంక్, సర్ ఆబ్దుల్ క్యాదిర్ గార్లు నియమింపబడియున్నారు.

కేటినండి న్యాయమూర్తి హిల్కాగారు ప్రధానవిచారణాధికారులుగానుందురు. ఈశాభియోగముయొక్క విచారణలో తాము పాల్గొనవలయుననిన న్యాయమూర్తి కోల్డువీమ్ గారు విచారణాధికారులలో నొకరుగా నుండరాదని నిందితులు నిక్కచ్చిగా చెప్పియుండిరి. ఇపుడు న్యాయమూర్తి కోల్డువీమ్ గారు తలపుమీద వెల్లియున్నార గాన నిందితులు విచారణలో పాల్గొనవచ్చును. నిందితుల పక్షముననే విచారణ చాలకాలము జరిగియుండెను. (ఆ. పే.)

షోలాపూరులో సైనిక శాసనము

ఎపుడంత మొందునది యింకనూ నిర్ణయింపబడలేదు

పూనా, జూన్ 21:—అల్మోర్ పటాలములు రెండు షోలాపూరునుండి పూనాకు వెంటనే మిగిలవలయునని నిశ్చయింపబడినది. ఈపటాలములు రెండు షోలాపూరునుండి యుండునని తెలియుచున్నది. సైనికశాసనము సపసంహరించుటకు లేడి యింకనూ నిర్ణయింపబడలేదని సంగతినందర్భముల నెగినవారలను కనుగొనగా తెలిసినది. ఇటీవలి అల్మోరలో షోలాపూరు వురిహత్యకు సంబంధించిన యభియోగములో విచారణ ముగియవరకు సైనికశాసన మంతమొందదనియే చెప్పవచ్చును. (ఆ. పే.)

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు ఢిల్లీకి వెళ్లుట

శ్రీమతి పౌరులు ఘనముగ స్వాగత మొనగుట కస్తూరిబాయిగారు గుజరాతు చెరసాలలోనున్న దేవదాసు గాంధీగారిని చూడగోరుట

శ్రీమతి జూన్ 21:—నిన్నరాత్రి శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గారు నవసారినుండి యిచటకు వచ్చిరి. తైలుబండి ఢిల్లీ నేమకు వచ్చుటకు వెళ్ళుగంటలకు ముందుగానే 20000 మంది ప్రజలు తైలుబ్దేమను లోపలను చెలుపలను దారిపాడగునను గూడ నిండియుండిరి. వీముట్ల రైలు వచ్చినది. అంత శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారిని మిక్కిలి గొప్ప ఊరేగింపుతో ఎఫ్. ఎస్. న డో. డి యా గారి భవనమునకు గొనిపోయిరి. కస్తూరిబాయిగారి నాల్గవ కుమారుడగు దేవదాసుగాంధీగారు పంజాబులోనున్న గుజరాతు చెరసాలలో ఇత ననుభవించుచున్నందున దేవదాసుగారిని చూచుటకే కస్తూరిబాయిగారివటికి వచ్చిరి. ఆమె యిటనుండి నేడురాత్రి బయలుదేరి గుజరాతు వెళ్లెదరు.

నేడు ఉదయమున కస్తూరిబాయిగారు ఢిల్లీ సత్యాగ్రహ శిబిరమునకు వెల్లి అహింసా వ్రతాను స్థానము నెన్నడు నెంతమాత్రమును విడువగూడదనియును స్వరాజ్యము లభించు వరకును ఉద్యమమును విరమింపరాదనియును అచటనున్న వలంటీరులకు బోధించిరి.

నేడు మధ్యాహ్నము క్విన్సన్ గార్లెమ్మలో గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. ఆసభకు శ్రీమతిగూడ వేలకొలదిగానే వచ్చిరి. “ఢిల్లీలోని శ్రీమతి యిచటికి వచ్చుచుండు ప్రముఖులకు స్వాగతమొసగుటలో తమ విలువగల కాలమునంతను వ్యర్థపరచుచున్నార. వారు నూలుపడుకుటలోను ఖద్దరు ప్రచారములోను తమకాలము నంతను వినియోగింపవలెను. శ్రీమతి పౌరులు బహిష్కరణమును గూర్చి ముఖ్యముగా విదేశీవస్తువులను నిషేధనస్తువులనుగూర్చి యెక్కువ దీక్షతో పనిచేయవలెను. శ్రీమతి హెచ్చుకాలము యిండ్లయొద్దనే నూలుపడుకుటలోనే దినము నంతయును వినియోగింపవలెను. నేతపనినిగూడ చేయవలెనని భింపవలెను. తమ కుటుంబమువారును యిరుగుసొరుగువారును విదేశీవస్తువులను బహిష్కరించి ఖద్దరును కట్టునట్లును నూలు పడుకునట్లును ప్రోత్సహపరచుచుండవలెను. ఇంటింటికిని పోయి కల్లుసారా మున్నగు నిషేధనస్తువులను బహిష్కరింపవలెనని బోధించుచుండవలెను అని కస్తూరిబాయిగారు నుడివిరి.

నేడు రాత్రి పంజాబు మెయిలులో శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు యిటనుండి ఆమృతపరకు బయలు దేరిరి. అట నుండి గుజరాతు చెరసాలకు వెళ్లెదరు. (ఆ. పే.)

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు ఆమృతపరకుచేరుట

తైలుబ్దేమనువద్ద ఘనముగ స్వాగతము

ఆమృతపర, జూన్ 22:—శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు బాంబాయి మెయిలులో నేడు ఉదయమున ఆమృతపరకు తైలుబ్దేమనుకు రాగానే అచట చేరియున్న వేలకొలది ప్రజలు ఘనముగ స్వాగత మొసగిరి. జరియనుపాలాబాగులో నన్ను సత్యాగ్రహకార్యాలయమునందు కస్తూరిబాయిగారికి విడిది చేర్చుట జడెను. నేడు మధ్యాహ్నము గొప్పయూరేగింపును జరిపి, శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారిని గౌరవించిరి. (శ్రీ. పే.)

ఢిల్లీలో సీమగుడ్డల వర్తకులందరును కాంగ్రెసుతో రాజీపడుట

శ్రీవలంటీరులు నిరాహారదీక్ష బూనెదమనుటచే మెంటనే రాజీకుదురుట

శ్రీమతి, జూన్ 21:—శ్రీమతి సీమగుడ్డలమ్మయన్న చిల్లరవర్తకులు రెండు నెలలవరకును వానినమ్ముకుండుటకు యిది వరకే సమ్మతించిరి ట్రాకువర్తకు లింకను సమ్మతించకపోవుట చేత కేపటినుండి నిరాహారదీక్షను బూనెదమని శ్రీవలంటీరులు ఖండితముగా తెలిపెనందున నేడు ట్రాకువర్తకులుగూడ వైమరకుల కంగీకరించిరి. వీరిలో నెవరునుగూడ యీరెండు నెలలలోపున రహస్యముగా సీమగుడ్డల నమ్మకుండ చూచుట కొక పరిశీలనసంఘము గూడ నేర్పరబడెను.

శ్రీమతి 144ను మరల అమలులో పెట్టకపోవుట

మేనెల 6 వ తేదీని యిచట అమలులో పెట్టబడిన 144 నెక్కును నేటితో అంతరించుపోయినది. దానిని మరల అమలులో పెట్టలేదు. కావుననే శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు నేడు మధ్యాహ్నము చిట్ట బహిరంగసభలో ఉపన్యసించుట కవకాశము కలిగినది. (ఆ. పే.)

జన్మినుపక్షము-భావిక ర్తవ్యము

జన్మినుపక్ష కార్యనిర్వాహక గ్రంథ బ్రహ్మ ప్రవేశము నంగీకరించుటలన మన రాజధానియందలి రాజకీయ వాతావరణ మొకంత మార్పు నొందునట్లు కెట్టి సందియమును లేదు. రెండు సువత్సరములనుండి జన్మినుపక్ష వర్తములొని వారికేగాక, సక్రమ రాజకీయాభివృద్ధిని గోరువారి నందఱిని గూడ నీ సమస్య కలచివేయుచుండెను. నెల్లూరు బ్రాహ్మణే తర మహాసభా సమావేశమునందును యీ యొక్క సమస్యయే ప్రధానమై బడసినది. కాని యీ సమస్య కేవలము గుర్రానలకులములనుబట్టి నిర్ణయింపబడవలసియుండ, వ్యక్తిగతములగు నాపాపాలందు కడ్డుపడినవి నాయకత్వపదవికి వాటి తీవ్రముగ మండినందున యీ సమస్య నిష్పక్షపాతముగ తీర్మానింపబడి యుండలేదు. అందుచే బ్రాహ్మణ ప్రవేశవాదుల యాకిలకుంటక సమావేశానంతరము గూడ నాందోళనమున సాగించుచుండిరి. గత జనవరిమాసమునందు జరిగిన కార్యనిర్వాహక సంఘ సమావేశమునందు దివాన్ బహద్దర్ యన్. కుమారస్వామి రెడ్డిగారి సరించిన రాజకీయ సింహాసనాలకనమతో జన్మినుపక్షమునందు కొంత సంచలన మేర్పడినది. ఆ సమావేశమునందే బహిష్కారవాదులను సహకారవాదులను ఒకరికొకరు కొలిచి చూచుకొనిరి. తదానంతరముగ బ్రాహ్మణ ప్రవేశవాదులకు బల మెక్కువగ చేరుచుండెను.

జన్మినుపక్ష పునర్నిర్మాణ మవసరమని తత్వము నాయకులగు శ్రీయుతులు మునిస్వామి నాయుడుగారు స్పష్టమైన సంకల్పము గల్గియుండిరి. వీరియొక్కయు వీరి యనుచరులయొక్కయు నిరంతరరాందోళనచే, నీయభ్యుదయదశాచక మగు తీర్మాన మామోదింపబడు పెంతయు ముదావహము. ఇంతటికిండి జన్మినుపక్షమునకు కలతత్వ మాపొందింపబడజాలదు.

మదరాసు రాజధానియందు గత రెండు మాడు వత్సరములగు స్థానాంతములగు రాజకీయపక్షములు లేక రాజధాని యందు ప్రజాహితమున మెంత కళంక మొనరింపబడినదియు నిష్పక్షపాతమున తెలుగనిదిగాదు. మంత్రిపక్షమువారు సక్రమ రాజకీయ నూత్రముల ననుసరింపక ఉద్యోగ వాంఛయే పరమావధిగ నుంచుకొని ఏగాలి కాచాప నెత్తుచు నూత్ర ప్రయుక్తమగు పక్షములు సక్రమాభివృద్ధికి నడ్డు తగులుచుండిరి. ఇట్టి యవకతనక పక్ష ప్రభుత్వములే మరికొంతకాల మిరాజ ధానియందు కొనసాగినచో ప్రజాహిత జీవనము వమ్మున నులు కావంతయు సందియములేదు. జన్మినుపక్షమువారు వికాల జాతీయ భావములను వైదొలగించి తుట్టుతుడకు తమ పక్షమున కాపొందింపబడుచుండిన "ప్రత్యేక కళంకము" ను దొలగించుకొని ప్రశంసా పాత్రులైరి. కేవలము భావోద్దేకముగల బ్రాహ్మణేతర యువకులకు కొందర కీ తీర్మానము కలంకరూపముగ గన్పడవచ్చును. జన్మినుపక్ష ప్రముఖులలో నొకరగు శ్రీయుత పి. టి. రాజగోపాలి యభిప్రాయ ప్రకటనములో వట్టి సందేహమునలే గలవు. కాని గత జనవరి మాసమునందు శ్రీయుతులు దివాన్ బహదూరు యన్. కుమార స్వామి రెడ్డిగారు అరవదేశమందలి ప్రజల యభిప్రాయములను విచరించుచు నుడివిన యమూల్య హితవాక్యములే వీరికి ప్రత్యుత్తరములు గాగలవు. ప్రజాప్రభుత్వమునందు పక్షవివర్తనము లేనిచే ప్రభుత్వము ప్రశంసా పాత్రముగ నిర్వహింపబడ జాలదను నూత్రమున బైర్ప మున్నగు పాశ్చాత్యరాజకీయవేత్తలుగడించుచున్నాడు.

ఎన్నికల త్వరలో రానున్నది. అధినేత ప్రభుత్వ మొసగబడు నూచన లగపడుచున్నది. అందుచే స్పష్టమైన రాజకీయ పక్షముల కంతయు నవసరము గలదు. రాజోపు తంజావూరు బ్రాహ్మణేతర మహాసభలో జన్మినుపక్షమునందు బ్రాహ్మణ ప్రవేశమునుగూర్చిన తీర్మానము కార్యనిర్వాహక వర్తము త్వరచే నుపపాదింపబడగలదు. యువములు తాత్కాలిక ప్రేరేపముచేగాని, వ్యక్తిగత ద్వేషములచేగాని నా తీర్మాన మొక్కొనినచో బ్రాహ్మణేతర ప్రజాభ్యుదయమున కాటంక మొనర్చినవారగుదురు. చిరకాలానుభవముతో రాజకీయ ప్రపంచమునలి యెగుడు దిగుడుల నరసి పెద్దలు దూరదృష్టితో తుదకొక నిర్ణయమునకు రాగలిగిరి. దీనిని యనుజనులుగాని ప్రతిపక్ష మహాశయలెవరుగాని ప్రతిఘటించినచో పక్షమునకు చీలికలేర్పరచి తమవివాదమునకు తామే హేతుభూతులగుదురను నిస్సంశయము. ఆంధ్రమండలములోని బ్రాహ్మణేతర మహాశయలందరును తంజావూరు బ్రాహ్మణేతర మహాసభకు విరివిగా చనుచు

బా పా లా ల్ వారి

వజ్రములు, సవరంబంగారము, వెండి వస్తువులు.

215, చైనాబజారు, మద్రాసు.

స్వచ్ఛమైన ఫల మిధి కము !! పూర్తిత్వము !!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోక-మయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు పెద్దలు చు సలివారి వరకు అందరి మండము, నులబగ్గము, నడికెము, దన్ను, గోరణా, కిక్కిరించు కార్లు లాగులు, కడుపుబ్బరము, కడుపుబ్బరము, పక్కలయిండు నోవ్వి, ఆహారకర్మ కాలముందు తలనోవ్వి, చిలిబ్బరము, జ్వరము, క్షేమ, ఇకల్లుయింకా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. శ్రీలు ప్రపంచమున నాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులలో నమలి నిలిపివేసెను. సాంక్రామిక రోగులతో నుండవలసినవారు, తనము 1-2 మాత్రలను నీవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులగు అగడకు. ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపావక్రమము చూడుడు. 300 మాత్రలుగల సీసా 1-3 కలబాలవలెను ప్రతిఘోషము జోరము. పొట్టు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:-

మొదటకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదటకు రక్త లములను గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తెలుగు. తక్కువవృద్ధి కలుగజేయును. పంకితపాటకుల కంతవ్యవహారము నున్నును. పొడవపొడవ ఉత్సాహమునింపును. జీవితమున శ్రీలు నెత్తినదును (నెత్తినోడు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మట్లాడను నడువనకాని పిల్లలకు పంజీదివలెనది. 6 బొట్టుల సీసా 1-8-0 రు 1-0-0. పొట్టుబద్ధులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

బహుమానము!
గ్రామపంచాయితీ సంఘములకు | గ్రంథ భాండాగారములకు
60 నవలలు | రు 65-0-0 వెలగలవి
రు 25 లు మాత్రమే
30-6-1930 తేదీవరకు అవకాశ మియ్యబడినది. కోరినవారికి పుస్తకముల లిస్టు పంపుదుము
ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, విరాపురము.

చి తమయితఃపూర్వమును జాతీయ భావముల గన్పరచి ఆసలు తీర్మానమును నెగ్గించునట్లు కృషిసల్పవలయునని బ్రార్థించుచు న్నారము.

బ్రాహ్మణేతర నాయకులును తదితర మహాశయలందరును యీసమయమున ఆభ్యుదయచూచకమున నీ ఆహ్వానతీర్మానము న కంపయించి రాజధాని ప్రజాహిత జీవనమును నిష్కలంక మొనర్చి మేలుపల్పుదురు గాతమని విన్నవించుచున్నారము.

దాపుపూరు మునిరత్నము నాయుడు
పరుచూరు సుందరవరదులు,
సాయపనేని రామలింగనాయుడు,
గుండారెడ్డి రంగయ్యరెడ్డి.

విరూధాన గోళ రెస్టులు

విరూధానగోళ, జూన్ 21:- నేడుదయం ఇచ్చట పోలీసువారు శ్రీయుతులు తంగప్పనాదార్ కందనామి నాదార్ పలవిమూర పిల్లెగార్లను అరెస్టు చేసిరి. తంగప్పనాదార్ పలని కుమారపిల్లెగార్లను కాంగ్రెసు ప్రచారకులు. కందనామి నాదార్ ఒక పండ్లదొంగల పయస్సుగల విద్యార్థి. తంగప్ప కందనామి గార్లు నిద్దరను 117, 150 పెక్కుల క్రొందను పిల్లెగారిని 108 పెక్కుల క్రొందను అరెస్టుచేసిరి. కేసు విచారణకై వారిని శివ కాశికి తీసికొనిపోయిరి. సాయంకాలము బహిరంగసభ జరుగును. (ప్ర. ప్రె.)

రషియానుండివచ్చిన సినిమాపటములు

థియేట్రో నిషేధింపబడుట
నూతనథియేట్రో, జూన్ 20:- రషియానుండి చాలభాగమువచ్చియుండిన సినిమాపటములు మూడు నిషేధింపబడినవి. రుషియవరలో గారిచే ర చిం ప బ డి న 4 గ దా ర్ య ను గ్రంథమును, శుభ్రత్య ప తీ కా కెయిర్ సందేశ్, యనెడి ప్రస్తకమును ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిరి. ఇవి రెండునూ ఎ. వి. ప్రెస్ వారిచే అమ్ము జేయబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

జినివా కార్మికసభలో భారత ప్రతినిధియెవరు?

ఎస్. సి. జోషిగారే ప్రతినిధి కాని ఎస్. ఎం. జోషిగారు కాదు.

డిల్లీ, జూన్ 21:- ఈ నెల 10 వ తేదీని జినివాలో జరిగిన 15 వ ప్రపంచ కార్మికసభలో నుప్రసిద్ధ భారత కార్మిక నాయకుడగు ఎస్. ఎం. జోషిగారే మాటలాడిరి అని ప్రతికలును గూడ ప్రకటించెను గాని యిది కేవలము పొరబాటు. ఎస్. ఎం. జోషిగారి తీర్మానము యింగ్లాండు దేశమున రోయలు లేబరు కమిషనులో సభ్యులుగా నున్నారు. బొంబాయిలో జి. వి. పి. రైల్వే ప్లాపుయూనియనుకు ఆధ్యక్షులగు ఎస్. సి. జోషిగారే భారత కార్మిక ప్రతినిధిగా జినివాకు వెళ్లి యీనెల 10 వ తేదీని జరిగిన ఆసభలో మాటలాడిరి. డిల్లీలో నున్న ప్రపంచ కార్మికసంఘ కాఫీరు ప్రకటించిరి. (ప్ర. వి.)

అహమదాబాదులో వికెటింగు

రేపటినుండి మరల ప్రారంభింపబడ నుండుట
అహమదాబాదు, జూన్ 21:- గుజరాతు రాష్ట్రీ ఆ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి జి. వి. మవలంకరుగారికిని అహమదాబాదులోని సీమకడ్డల వర్తకలకును రాజీనామా లేదు వాడు బొంబాయివచ్చి నెహ్రూగారిలో మాటలాడిరి. ప్రస్తుతము దుకాణములను మూసివేయవలసినదే అని నేపవిన్నా గారు వారి కెరిగించిరి. రేపటినుండి అహమదాబాదులో సీమకడ్డల దుకాణములవద్ద మరల వికెటింగు జరుపుటను గూర్చి ఆలోచించుటకు నేడు రాత్రి యిచట విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణ పథ జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

విశాఖపట్టణ ఫ్రైడీల జైలుమార్పు

గోదావరి స్టేషనులో గాంధీటోపీలను లాగికొనుట
(ఒక విలేఖరి)

జెజవాడ, జూన్ 18:—నిన్నటిదినము విశాఖపట్టణ రాజకీయ ఫ్రైడీలను (24 గురు చి తరగతివారిని) బరంపురము నుండి రాయచెల్లూరు తీసికొనిపోయిరి. వీరు గల రైలులోనే నేను వాల్తేరునుండి జెజవాడవరకును ప్రయాణించితిని. వాల్తేరులో బండి మాల్చినపుడు ఇంటరుత్తరగతిబండి లభించనందున రెండవతరగతిబండిలో కొందరి నెక్కించిరి. వాల్తేరు, ఆనకాపల్లి, తుని, రాజమండ్రి, చెల్లూరు, జెజవాడ మొదలగు స్టేషనులలో వీరిని చూచుటకు పలువురు అరుదెంచిరి. ఇట్లుండగా రైలు రాజమండ్రికిరాగానే పలువురువచ్చి రాజకీయ ఫ్రైడీలు ధరించియుండిన గాంధీ టోపీలను తీసివేయవలెననియు, లేనిచో పోలీసులు లాటిలతో కొట్టి లాసికొనెదననియు నిన్న తీసికొనిపోయినవారిని బలముగకొట్టి టోపీలు తీసికొనిరనియు చెప్పిరి. అయినను టోపీల నెవరును తీయుట కంగీకరింపలేదు. అప్పుడు నేనుయు జరుగలేదు. రైలుకదలివచ్చి గోదావరి స్టేషనులో నాగెను. అమలాపురము తాలూకాలో నిర్బంధించిన కొందరి నటు దివిరి. కొలదిని ముసములకు రాజకీయ ఫ్రైడీలు గల బండికడకు ఒకరి జర్రు పోలీసు లాగిహస్తజై వచ్చి గాంధీటోపీలను ధరింపరాదనియు అవి తీసి తనకిచ్చివేయవలెననియు, లేనిచో లాగికొనెదననియు చెప్పెను. సత్యాగ్రహులని రాకరించిరి వారిని తీసికొని పోవుచున్న ఎస్కార్టు సార్జంటు అడ్డుమువచ్చి వారు తన స్వాధీనమున నున్నారనియు, టోపీల లాగికొనవలయునని యేదని అడ్డుకున్న చూపినచో తానే దానిని తీసివేయించెదననియు చెప్పెను. ఈవాక్యములను విని పిండుగొనకనే ఆరిజన్సు కనిస్టేబులు పరువున పోయి స్టేషను వెనుకగల క్యాంపునుండి పడుగురు రిజర్వు పోలీసులను తీసికొని వచ్చెను. వారు లాటిలను పట్టుకొని పరువున వచ్చి ఎస్కార్టును రెక్కచేయకయే బలవంతముగ ఫ్రైడీలయొక్క టోపీల నన్నిటిని లాగి తీసికొనిరి. సత్యాగ్రహులు జాతీయగీతములను పాడుచు నవుడుండిరి. మేము జెయిలు అధికారులవశమున నున్నాము. మమ్మును ముట్టుకొనుటకు మీ కేమధికారము కలదని నీల మణి పాణిగ్రాహియను సత్యాగ్రహి యనగా అతనిని కొట్టి చోయిరి. అంతట ఎస్కార్టు అడ్డుకొనెను. టోపీలు తీసికొని పోలీసులు వెడలిపోయిరి. 144 సెక్షను ఆమలు జరుగుచుండుటచే ఈ ప్రాంతమున నెవరును గాంధీటోపీలుగాని పతాకములుగాని ధరింపరాదనియు అట్టివారిని కొట్టుచున్నారనియు నవటివారు చెప్పిరి. ఈ గందరగోళమునంతట రైలులోని ప్రజలు కాంతముగ పరికించిరి. నా స్వాధీనమున నుండినవారినుండి నా అనుమతిలేనిదే ఈ ప్రకారముగ టోపీలను తీసికొనినందుకు నే నధికారులకు వ్రాసి చూచెదనని ఎస్కార్టు మాషీన్దరగా రనిరి.

ఏలూరునందు 27 అరెస్టులు

22 రిక్తి శిక్ష విధింపబడుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఏలూరు జూన్ 21:—నిన్న రాత్రి సుమారు 8 గంటలసమయమున ఏలూరు పర్సెంటు ఇన్ స్పెక్టరు అధికార జగన్నాథం పంతులుగారు మాడేపల్లి కల్లుదుకాణమువద్ద పికెటింగు చేయుచున్న పదిమంది పలంట్లను పంగాయరూడెము కల్లుదుకాణమువద్ద పికెటింగు చేయుచున్న 12 మంది పలంట్లను అరెస్టు చేసిరి మొత్తము 22 మంది పలంట్లను నేటి యుద్ధమున సెక్షనులు 147, 352, 351 ఇండియన్ పీనలకోడ్ క్రింద చార్జిచేసి సబ్జివిజన్ మేజిస్ట్రేటు మహమ్మద్ అజంతలూ సాహెబు బహదూర్ గారు కేసు విచారించిరి ఈ క్రింది విధమున పై 22 రుసు శిక్ష విధింపబడిరి. డి. రామచంద్రరాజు ఎం. సత్యనారాయణ, జి. కుటుంబరావు, జి. అంజనేయులు పి. కంచిరాజుగార్లు మైరంగయినందున తంజావూరు బోర్డర్ ఇన్ స్టిట్యూటునుకు రెండేండ్లు యుండుటకు ఆజ్ఞాపింపబడిరి ఆర్. వెంకటసుబ్బారావు, జి. నాగభూషణం, ఎం. శ్రీమన్నారాయణగార్లు మైరంగయినందున ఛెంగల్పట్టు స్కూలునుకు రెండేండ్లు ఉండవలెనని ఆజ్ఞాపింపబడిరి. కె. నరసింహరాజు బి. విశ్వనాథం, పి. జనార్దనరావు, ఎం. వెంకటగమయ్య, బి. వెంకటసుబ్బయ్యగార్లు 6 నెలలు కఠిన శిక్ష 4 నెలలు విశిఖయకు విధింపబడిరి ఎ. కృష్ణమూర్తి, ఎ. శ్రీధరద్రక్ష్య, డి. బుచ్చిరాజు, డి. అంజనేయులు, కె. సూర్యప్రకాశరావు, ఎస్. రామమూర్తి, పి. హెచ్. సూర్యనారాయణ, బి. హెచ్. వెంకటయ్యగార్లు 10 నెలలు విడితైదు విధింపబడెను.

6 గురు రిమాండులో నున్నారు

చోడివిట్ట కల్లుదుకాణమువద్ద నిన్న సాయంత్రము మరి 6 గురు పలంట్లను అరెస్టు చేయబడిరి. వీరు రిమాండులో నుంచబడిరి. వీరిపైనే కేసు సోమవారం విచారణ జరుగునని తెలియచున్నది.

శ్రీ మహాత్మాగాంధీగారి నామలిఖిత పోటీపరీక్ష యొక్క ఫలితములు ది. 21-6-30 న జరుపబడెను.

ఈ పోటీపరీక్షయందు పాల్గొనినవారు వ్రాసి పంపుకొనిన నామములను మేము పరీక్షించిగా కొన్ని వారి స్వదస్తూరితోను, మరికొన్ని అనేకమంది దస్తూరితోను వ్రాయబడియుండును. వాటిని మేము చక్కగా పరిశీలించి, న్యాయముగా ప్రత్యేకించి, పరిశీలించగా, హెచ్చు నామములను వ్రాసి హెచ్చు సంఖ్యకు గలిగినవారు యీ పోటీపరీక్షయందు గెలపొందినవారికి ధర్మవాత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావుపంతులుగారి పేరట బహుమానములను యిచ్చి యున్నారము.

సి. జె. నరసింహప్ప, ఆవోని 90 వేలు స్వదస్తూరితో చక్కగా వ్రాసెను. మొదటి ప్రైజు రు 80	
వి. వి. సింఘ, బెంగళూరు 81	తక్కిన ప్రైజులు 60
ఎం. పి. ఓబయ్య, మద్రాసు 74	58
యం. యస్. డి. సాహెబ్,	
సికిందరాబాదు 72	55
టి. హనుమంతప్ప, హుబ్లి 70½	52
వి. తిరుపాత్ శెట్టి, మద్రాస్ 65	48
వి. టి. మూర్తి, కేపల్లె 64	45
జేయిభాయి, హరిహర్ 50	30
సి. హెచ్. పాపయ్య,	
కర్నూలు 46	26
వి. డి. సాధువు, కాకినాడ 43	20
కమలాంబ, హుబ్లి 41	16
టి. కన్యాద్రి, విశాఖపట్నం 40½	15
చినవాసాజీ, మనలూ,	
(బందరు) 39	12
పి. ఆర్. రాజు, వాడి,	
(నైజాం) 34	11
జోనాభాయి, హోలూర్ 30	10
ఓ. కల్యాణ్, హంపి 30	10
బి. మహంతు, పద్మావతి 30	10
డి. వెంకట్రాయయ్య,	
ఏలూరు 30	10
పుంజ, కేవలయ్య, మద్రాస్ 30	10

ఈ ప్రకటన యీ పత్రికయందు ప్రకటించుటకు ఎక్కువ స్థలమున ఆక్రమించుకొనుటకు బట్టి తక్కిన గెలపొందినవారికి, వారి ఫలిత ప్రకటనయును, ఫలితమున్ను, వారివారి గృహములకు, పోస్టుద్వారా పంపబడును. కనుక దేశాభిమానముగల భారతీయులందరు యీ పోటీపరీక్ష ఫలితములను తెలుసుకొని, రాబోవు ఖర్చు పరిశ్రమ పోటీపరీక్షకు సంబంధించి యుండెదరని నమ్ముచున్నాడను. ఇందు పాల్గొనినవారి ప్రవేశములను సంఖ్య మొత్తము రు. 154-0-0 టి. సుబ్బారావుగారు, చందాలను ప్రోసచేసి ధర్మముగా యిచ్చినది రు. 681-0-0 యిందు ఖర్చులు రు. 60-0-0

డాక్టరు టి. సుబ్బారావు, (ప్రాప్తి) బరు, సంచీవీ డిప్టీ, ఏలూరు, (ప. గో.)

రాండుటేబిలు సభకు నైజాము సంస్థానమువారి ప్రతినిధులు

సర్ అక్బరు హైదరి సర్ రిఫర్డు చెన్సే ప్రెంచి నవాబు మెహదీయారుజంగుగార్లును నియమించుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—నైజాము సంస్థానమునందు ఫ్రెన్చువర్షు మొంబరు సర్ అక్బరు హైదరిగారిని రివిన్యూ మొంబరు సర్ రిఫర్డు చెన్సే ప్రెంచిగారిని పోలీటికలు మొంబరు నవాబు మెహదీయారుజంగుగారిని రాండుటేబిలుసభకు తమ ప్రతినిధులుగా నైజాము దొరతనమువారు నియమించిరని నాకు ఉన్నతోద్యోగులవలననే తెలిసినది. ఈమధ్య మంత్రులును జూలై నెలలో హైదరాబాదునుండి సిద్ధాకు చెల్లెదరు. సెప్టెంబరు నెలలో యింగ్లాండునకు బయలుదేరి వెళ్లెదరు. అని హైదరాబాదు విలేఖరి మాకు తెలిపెను. (ప్రెస్సు ఆఫ్ యిండియా)

సీమ వెండి సామానులకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,

మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యాయెలరీ అండ్ డ్రెస్సుంగు మర్చంట్సు, జెజవాడ. 2

బొంబాయి

పోలీసువారి చర్యలనుగూర్చి ప్రెస్సు ఆఫ్ యిండియాపత్రిక నిమగ్న

లాటిలకు బదులుగా బెత్తముల నిచ్చుట

బొంబాయి, జూన్ 12:—బొంబాయిలో పోలీసు వారు ప్రజలను మిక్కిలి కఠినముగా కొట్టుచున్నారని పోలీసు వారిలో మిక్కిలి హెచ్చుచుండి పోలీసు కమిషనరుకు తెలియ జేసిరి. ఇందలి నివాసిజములను మేమిప్పుడు పరిశీలపదలమకొన లేదు, కాని యెల్లప్పుడును కాపనబడుటగానే యుండునట్టి పోలీసుసంఘమువాహిగాని యితర సంఘములవారుగాని పోలీసు వారిచర్యల నిటుల నిరసిం చుటకు అవకాశము కలుగునట్లు పోలీసువారు ప్రవర్తించినందులకే మేము చింతిల్లుచున్నాము. వెనుక పెక్కుసార్లు మిక్కిలి విషమస్థితి కలిగినపుడుచూడ పోలీసువారు బొంబాయిలో అత్యధికముగ కాంతమును చూపుచువచ్చిరి. మిక్కిలి తక్కువయును పశుబలమును మాత్రమే పోలీసువారు వినియోగించుట వారికి ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది. కావుననే అధికారు లిప్పుడు పోలీసువారికి లాటికరలను బదులుగా తేలికగానుండు బెత్తముల నిచ్చుచున్నారని మాకు తెలిసినది. ప్రెస్సు ఆఫ్ యిండియా పత్రిక వ్రాసినది. (ప్ర. వే)

బొంబాయిలో మహమ్మదీయ బాలుర డోరేగింపు

బాలురప్రయత్నము సఫలమగుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—నిన్న 20 మంది మహమ్మదీయబాలురు బాతీయపతాకములను పట్టుకొని బ్రిటిషుసరుకులను బహిష్కరింపుదని కేకలువేయుచు హోరన్నీరోడుకు వచ్చిరి. వారు వైటువే కంపెనీకడకు రాగానే అచటనున్న సార్జంటులు వారిని తిరిమివేసిరి. మరి 10 నిమిషములకు మరికొందరువచ్చిరి. 15 యేండ్లబాలురు బాతీయపతాకమును ధరించి ముందు నడుచుచుండును. వారు వైటువేకడకురాగానే సార్జంటులు మరల వారిపట్టివేసి వారి బాతీయపతాకములను పతాకధారిని హెతాశ్ల మీదకొట్టిరి. కాని అతడు చలంపకుండ నదట కూర్చుండెను. ఆ బాలురందరు నతనివెనుకనే కూర్చుండిరి. అంతకుపూర్వము తిరిమివేయబడిన బాలుర గూడవచ్చి కూర్చుండిరి. అంతట దండధరులగు పోలీసుగూడ కనిస్టేబులువచ్చిరిగాని బాలుడు కదలలేదు. అచట నున్న ప్రజలు ఆ బాలుర కడ్డుగా నిలువబడిరి. అప్పుడు పోలీసు నూపరింపెండ్లెండు హోమగూర చరటికి వచ్చి అబాలురతో సంభాషించి వారు ముందుకు పోవుటకు అనుమతించెను. అంతట ప్రజలు వర్షధ్వను లొనరించుచుండగా వాబాలురు అవోలో బందరుమున్నగు వీధులవెంట యస్పన్నేడు మైధానమునకు వెళ్లి అచట సభ చేసిరి. (ప్ర. వి.)

బొంబాయిలో వర్తకులపూరేగింపు

2000 మంది వర్తకులు బయలుదేరుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—2000 మంది మేన్యుఫ్రాక్చరుల హోరన్నీరోడులో డోరేపుజరిపిరి. బోరబందరువద్ద పోలీసువారు నిరోధించి ట్టిరి. వర్తకు లచటనే కూర్చుండిరి. అంతట నూపరింపెండ్లెండు వెలుమ్మువారువచ్చి యిద్దంద్రుగా ముందుకువెళ్లుటకు అనుమతించి చారాతీతిగా వరుసకు యిద్దరువెంతుగ వెళ్లుచుండగా ప్రజలగుంపుచేరినది. వారిపైని పోలీసువారు రెండుసార్లు లాటిలు విసిరిరి. 40 మందికి దెబ్బలుతగిలినవి. వారిలో 6 గురికి గట్టిదెబ్బలుతగిలెనని తెలియుచున్నది. (ప్ర. వే.)

నేడు మొత్తము 350 మందికి దెబ్బలు తగులుట

నేడుబొంబాయిలో మొత్తము 350 మందికి దెబ్బలు తగిలెను. భారతీయాలందరను దుకాణములను మూసివేసిరి. కాంగ్రెసు వారు చేపవన్న మురియెండు ధవనములను గూడ వైద్యశాలలో నిమిత్తము యోగ్యులు చేసిరి కాంగ్రెసు వైద్యశాలనుండి 125 మందిని పంపివేసిరి. 200 మంది అచటనున్నార. (ప్ర. వే.)